KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

KONGRE TAKVİMİ

Özetlerin gönderileceği son tarih: 12 Şubat 2021
Tam metinlerin gönderileceği son tarih: 22 Şubat 2021
Kongre kitabı yayın tarihi: 15 Mart 2021

SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ ÖZET KİTABI

EDİTÖRLER

KHORRAM MANAFİDİZAJİ

DR. GÜLTEKİN GÜRÇAY

SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ ÖZET KİTABI

KARADENİZ ZİRVESİ
5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
19-21 ŞUBAT 2021
RİZE

EDİTÖRLER

KHORRAM MANAFİDİZAJİ

DR. GÜLTEKİN GÜTÇAY

UBAK YAYINEVİ ®

(TC. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINEVİ RUHSAT NUMARASI: 2018/42945)
TÜRKİYE

karadenizkongresi@gmail.com

www.ubak.org.tr https:// www.karadenizkongresi.org

Bu kitabın tüm hakları UBAK Yayınevi'ne aittir.
Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.
UBAK Publications – 2021 ©

Yayın Tarihi:23.02.2021
ISBN: 978-625-7341-08-0

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

KARADENİZ ZİRVESİ
5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

19-21 ŞUBAT 2021
RİZE

DÜZENLEYEN KURUMLAR

UBAK Uluslararası Bilimler Akademisi Derneği

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Kongre Başkanı: Dr. Leman Kuzu
Düzenleme Kurulu Başkanı: Doç. Dr. Ayşegül Türk
Düzenleme Kurulu Üyesi: USBİLİM Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Dr Gültekin Gürçay
Düzenleme Kurulu Üyesi: Socrates Journal Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Aynurə Əliyeva
Düzenleme Kurulu Üyesi: USE Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Euroasia Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Use Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Ubak Uluslararası Bilimler Akademisi Yayinevi Editörlüğü
Genel Koordinatör: Amaneh Manafidizaji

KATILAN ÜLKELER

Türkiye –Pakistan- Azerbaycan- Afkanistan – Lübnan- Hindistan - İran

KONGRE DİLLERİ

TÜRKÇE (Tüm Lehçeleri) - İNGİLİZCE - RUSÇA - FARSÇA - ÇİNCE - ARAPÇA

BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV
Ufa State Petroleum Technological University

Dr. Lale Sariye AKAN
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Prof. Dr. Burcu Semin AKEL
Kültür Üniversitesi

Dr. Maha Hamdan ALANAZİ
Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji Enstitüsü

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Doç. Dr. Nurhan AYDIN
Kafkas Üniversitesi

Dr. Mehmet Fırat BARAN
Mardin Artuklu Üniversitesi

Dr. Amina Salihi BAYERO
Yusuf Maitama Sule Üniversitesi

Dr. Karligash BAYTANASOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Baurcan BOTAKARAEV
Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi

Dr. Ahmad Sharif FAKHEER
Ürdün Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Abbas GHAFFARI
Tebriz Üniversitesi

Prof. Dr. Ariz Avaz GOZALOV
Moskova Devlet Üniversitesi

Dr. Ahmet GÜMÜŞ
İstanbul Aydın Üniversitesi

Prof. Dr. Gulzar İBRAGİMOVA
Bakü Avrasya Üniversitesi

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA
Özbekistan Bilimler Akademisi

Dr. Cihandar HASANHANOĞLU
Başkent Üniversitesi

Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA
K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge Üniversitesi

Dr. Keles Nurmaşulı JAYLIBAY
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Mamatkuli Jurayev
Özbekistan Bilim Akademisi

Dr. Kalemkas KALIBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Bouaraour Kamel
Ghardaia Üniversitesi

Doç. Dr. Tüba KARAHİSAR
Uşak Ünversitesi

Doç Dr. Mehmet KAYA
Dicle Üniversitesi

Prof Dr. Bülent KURTİŞOĞLU
Ardahan Üniversitesi

Doç Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ
Atatürk Üniversitesi

Sonali MALHOTRA
Delhi Balbahtri Academy

Dr. Alia R. MASALİMOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Prof. Muntazir MEHDI
Pakistan Language Academy

Dr. Amanbay MOLDIBAEV
Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Doç. Dr. Yaprak I. OZDEMIR
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ
Munzur Üniversitesi

Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA
Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü

Dr. Öğr. Üyesi Abdulsemet AYDIN
Dicle Üniversitesi

Prof. Dr. Sibel SİLİCİ
Erciyes Üniversitesi

Dr. Gulşat ŞUGAYEVA
Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Yeliz KINDAP TEPE
Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. K.A. TLEUBERGENOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Doç. Dr. Yıldırım İsmail TOSUN
Şırnak Üniversitesi

Dr. Botagul TURGUNBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Prof. Dr. Akbar VALADBIGI
Urumiye Üniversitesi

Dr. Yang ZİTONG
Wuhan Üniversitesi

Doç. Dr. Mine GÖZÜBÜYÜK TAMER
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Ergün KOCA
Girne Amerikan Üniversitesi

Doç. Dr. Işık SEZEN
Atatürk Üniversitesi

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

CONGRESS PROGRAM
Online (with Video Conference) Presentation

Meeting ID: 881 3502 1954
Passcode: 192021

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

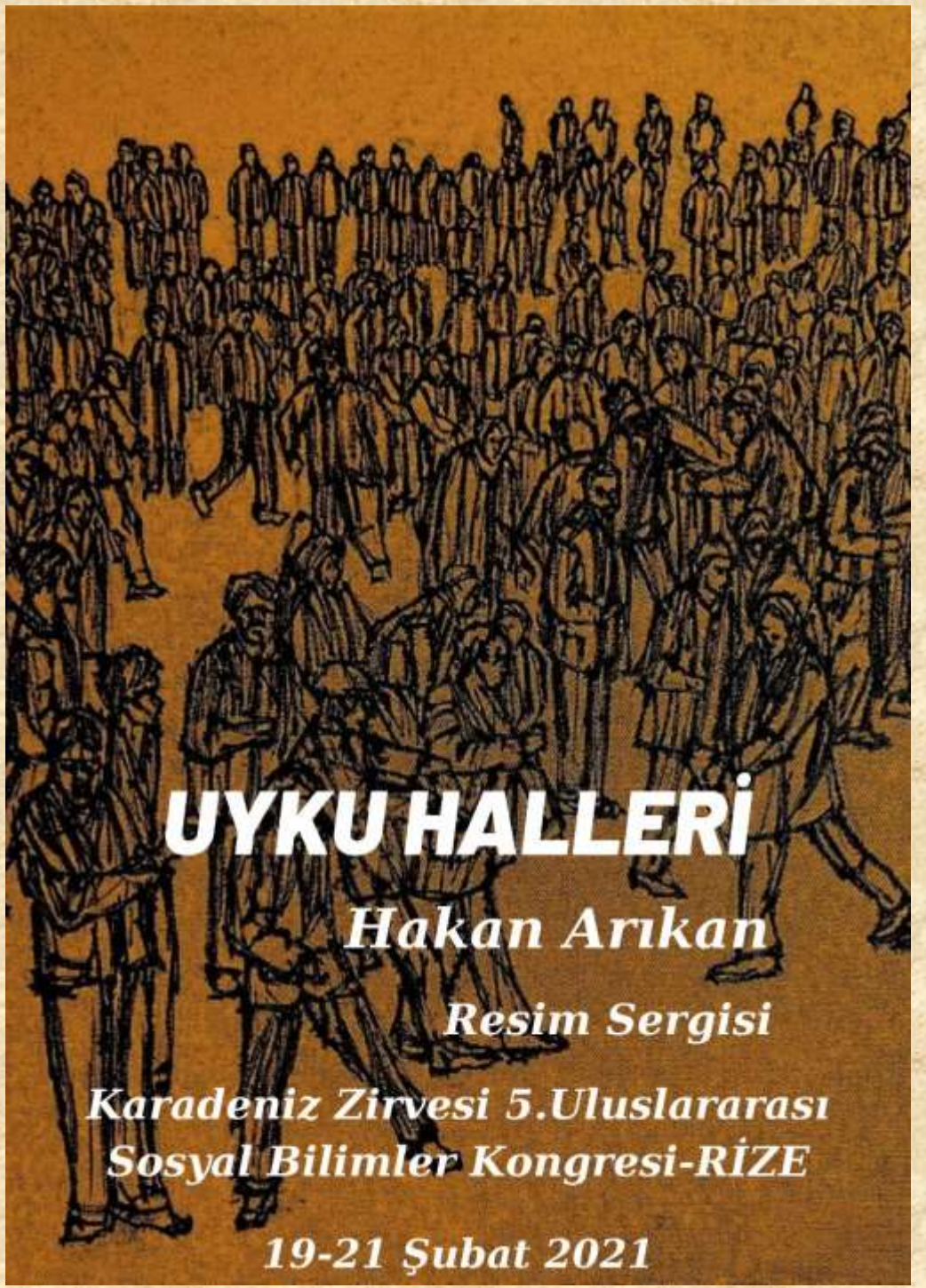
IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via https://zoom.us/join site, enter ID instead of "Meeting ID
- or Personal Link Name" and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **10 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on **at least %70** of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,

exp. H-2, S- 1 Amaneh Manafidizaji

UYKU HALLERİ
Hakan Arıkan
Resim Sergisi
Karadeniz Zirvesi 5.Uluslararası
Sosyal Bilimler Kongresi-RİZE
19-21 Şubat 2021

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

20.02.2021	**HALL: 1**	**SESSION: 1**
Meeting ID: 881 3502 1954	**Passcode: 192021**	
	10:00 – 12:00	MODERATOR: **AYNURƏ ƏLİYEVA**
Authors	**Topic title**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEMET KUZEY	**7. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Türkçenin Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi**	
AYŞE ALPI	**Orta Öğretim Öğrencilerinin Matematik Ders Başarıları İle Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ve Mantıksal Düşünme Yetenekleri Arasındaki İlişki**	
DR. NECATİ ÇOBANOĞLU VEYSEL GÖÇER	**Öğrenme Güçlüğü Üzerine Yazılan Doktora Tezlerinin İncelenmesi**	
DR. NECATİ ÇOBANOĞLU VEYSEL GÖÇER	**İlkokullarda Değer Eğitimine Katkıda Kitle İletişim Araçlarının Rolü**	
MEVLÜDE CANAN CAN	**Önlisans Öğrencilerine Göre Halkla İlişkiler Eğitimi Üzerine Bir Alan Araştırması: Rteü Örneği**	
DR. SERPİL YORGANCI	**Covid-19 Pandemi Sürecinde Uzaktan Matematik Eğitimine İlişkin Öğrenci Görüşleri**	
SEVİM İLERİ OSMAN KÂMİL ÇORBACI	**Eğitim Alanında Popüler Kültürün Kullanılabilirliği**	
SEVİM İLERİ	**Eğitimde Dramayı Kullanan Öncülerden Dorothy Heathcote'un Hayatı Ve Çalışmaları**	
MUHAMMAD SULEMAN NASİR	**Principles Of A Successful Social Life, In The Light Of Islamic Teachings**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

20.02.2021	**HALL: 2**	**SESSION: 1**
Meeting ID: 881 3502 1954	**Passcode: 192021**	
	10:00 – 12:00	MODERATOR: PROF. DR. ERGÜN KOCA
Authors	**Topic title**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞENAY TANRIVERMİŞ	**Self Oryantalizm Bağlamında Atiye Dizisi**	
PINAR ALÇİÇEK	**Uluslaşma Hareketlerinin Kıskacına Aldığı Mengene Göçmenleri**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ GAMZE SABANCI UZUN	**Surviving The Slums As Presented In Maggie: A Girl Of Streets**	
CAVİT ERDEM HAKAN ÖZKAN	**Barış Eğitimi Ve İslamın Barışa Bakışı**	
CAVİT ERDEM	**Din Eğitimi Penceresinden Temel İnsan Hak Ve Özgürlüklerine Bakış**	
MUHAMMED ENES KAN	**Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planının "Planlama Okulu" Perspektifinden Değerlendirilmesi**	
SELVİNAZ ÇELİK A. ÇAĞLAN GÜNAL	**Biology Teachers' Views About Distance Education In The Covid-19 Pandemic Process**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BÖLÜKBAŞI	**Arap Kelimesinin Anlamı**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BÖLÜKBAŞI	**Arapçadan Türkçeye Geçen Galat Kelimesinin Kullanımı**	
ASST. PROF. SULTAN KOMUT BAKINÇ	**Nature As A Safe Harbor Or A Battleground In The Early American Literature**	
PROF. DR. ERGÜN KOCA	**HAREZM-KIPÇAK DÖNEMİNDE YANSIMA SÖZCÜKLER: Ez-Zemahşerî'nin Mukaddimetu'l-Edeb'i Örneğinde..**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

20.02.2021	**HALL: 3**	**SESSION: 1**
	Meeting ID: 881 3502 1954	**Passcode: 192021**
	10:00 – 12:00	MODERATOR: **Dr. ZEHRA FIRAT**
Authors	**Topic title**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ HARUN YILMAZ DOÇ. DR. NURİYE GÜREŞ	**Karadeniz Bölgesinde Sunulan Hava Taşımacılığı Faaliyetlerinin Analiz Edilmesi**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMRAH TÜNCER	**Yedi Kardeşin İzinde: Yer Adları Ne Söyler**	
HAKAN ÖZKAN	**Dijital Çocuk Yayıncılığının Önemi**	
HAKAN ÖZKAN CAVİT ERDEM	**Yapısal Aile Terapisi Vaka Formülasyonu**	
ÖĞR. GÖR. DR. FATİH CEYLAN	**Koronavirüs Enformasyonunda İnternetin Güvenilirliği**	
ÖĞR. GÖR. BİLAL AKKÖPRÜ	**Türkiye'deki Reklam Sektöründe İmgelerin Ütopik Ve Distopik Temsili**	
MUHAMMED MURAT GÜMÜŞ MEHMET KARA	**Hayat Boyu Öğrenmede Bilgi Ve Bilgisayar Okuryazarlıklarının Rolü: Kavramsal Bir İnceleme**	
MUHAMMAD SADEQ SULTANİ	**Afganistan'ın Belh Vilayeti'nde Nevruz Geleneği**	
DOÇ. DR. ERKAN AYDINTAN EDANUR FETTAHOĞLU	**Fuar Stantlarında Aydınlatma Tasarımının Rolü**	
GÖZDE BUSE PEHLİVAN	**Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Yeni Medya Üzerinden İncelenmesi**	
نسرین محمدیان	**آموزش آنلاین در مدارس مقطع ابتدایی در ایران طی پاندمی کوید 19**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

20.02.2021	**HALL: 4**	**SESSION: 1**
Meeting ID: 881 3502 1954	**Passcode: 192021**	
	10:00 – 12:00	MODERATOR: DR. ÖĞR. ÜYESİ FATMA AY
Authors	**Topic title**	
SİMGE GÜMÜŞ ELİF PINAR BAKIR	**DMF-T İle Dental Anksiyete Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Dicle Üniversitesi Örneği**	
TÜNAY KONTAŞ AŞKAR ŞİNASİ AŞKAR SAMAN JUMAAH SHUKUR ALDWOODİ	**Kemerin Hormonunun Bağışıklık Sistemindeki Rolü**	
TÜNAY KONTAŞ AŞKAR SAMAN JUMAAH SHUKUR ALDWOODİ ŞİNASİ AŞKAR	**Yeni Bir Adipokin Olan Vaspinin Bağışıklıktaki Rolü**	
DR. RECEP DEMİRCİ DR. CAN SEVİNÇ	**Kronik Böbrek Hastalığında D Vitamini Seviyeleri İle Tiroid Hormon Seviyeleri Arasındaki İlişki**	
HEMŞİRE MELTEM ASLAN DR. ÖĞR. ÜYESİ FATMA AY	**2000-2020 Yılları Arasında Yapılan Tezlerde Topuk Kanı Alınmasıyla Oluşan Ağrı Düzeyine Farmakolojik Olmayan Yöntemlerin Etkisi: Sistematik Tarama Sonuçları**	
EROL TOY	**Yoğun Bakım Ünitelerinde Görülen Nozokomiyal Enfeksiyonların Demografik Verilerle İlişkisi – Derleme**	
EROL TOY	**Zihinsel Engelli Hastalar Ve Çocukların Dental Girişimlerinde Anestezi Yöntemleri**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

20.02.2021	**HALL: 1**	**SESSION: 2**
Meeting ID: 881 3502 1954	**Passcode: 192021**	
	14:00 – 16:00	MODERATOR: DR. ALAATTİN FIRAT
Authors	**Topic title**	
ARŞ. GÖR. DR. ANIL ONUR MERCANOĞLU	**Sporda Pazarlama Masasının Dört Ayağından Biri: Fiyat**	
GÖRKEM BAYRAMTAN DR.ÖĞR. ÜYESİ LEYLA GÖDEKMERDAN ÖNDER	**Algılanan E-Hizmet Kalitesinin Müşteri Sadakati Üzerine Etkisi: Endüstriyel Pazarlarda Bir Uygulama**	
AYŞENUR GÖNÜLAÇAN ÖZER SİNEM ÇELİK	**AB'ye Uyum Sürecinde Türkiye Ve Arnavutluk'un Çalışma Yaşamına Yönelik Düzenlemelerinin Karşılaştırmalı Analizi**	
SİNEM ÇELİK TALİYE AKBIYIK	**AB'ye Uyum Sürecindeki Türkiye'de İş Kazalarının Önlenmesine İlişkin Uygulamalar: 6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu**	
TALİYE AKBIYIK AYŞENUR GÖNÜLAÇAN	**Uluslararası Sözleşmelerde Sendika Hakkına İlişkin Hükümlerin İncelenmesi**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ SÜHA ÇELİKKAYA	**The Effect Of Exchange Rate Uncertainty On The Export Of Giresun Hazelnut**	
ÖĞR. GÖR. SERVET ÖZKAN DR. MEHMET MÜNİP BABUR Dr. ÖĞRENCİSİ SÜLEYMAN ELÇİ	**Çevresel Sorunlara Yönelik Üretim İşletmeleri İçin Mikro Düzeyde Bir Çözüm Önerisi: Çevre Muhasebesi**	
DR. MEHMET MÜNİP BABUR DR. RÜSTEM ÇURKU DR. ÖĞRENCİSİ SÜLEYMAN ELÇİ ÖĞR. GÖR. SERVET ÖZKAN	**Yeni Normal, Yeni Elit Ve Küresel Toplum**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ İREM TÜKEL PAKER	**Z Kuşağının Satın Alma Davranışlarında Rol Model Etkisi: Instagram Fenomenlerinin Rolü**	
ÜLKER KURAL	**AVM'lerde Acil Durum Yönetimi**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

20.02.2021	**HALL: 2**	**SESSION: 2**
Meeting ID: 881 3502 1954	**Passcode: 192021**	
	14:00 – 16:00	MODERATOR: DR. LEMAN KUZU
Authors	**Topic title**	
DR. AYÇA TUNÇ COX	**Syrian Refugee Crisis Through Cinematic Narratives: The Guest**	
AYŞE KILIÇ CANDAN PROF. DR. YÜCEL CAN	**Kadına Yönelik Şiddet: Niğde Örneği**	
HULİSİ HABİB UMAÇ	**Rekreasyon Etkinliklerine Katılımın Faydaları**	
KARDELEN ÖZDEMİR	**Toplum Üzerinden Sanat Ve Din Kavramlarının İncelenmesi**	
SELİN BİNGÜL İLDEŞ DR. ÖĞRETİM ÜYESİ REŞİT ERÇETİN	**İstanbul Havalimanı Katı Atık Tesisinde Biyolojik Kimyasal Ve Fiziksel Risk Etmenlerinin İncelenmesi**	
DR. CEREN ERKARA	**Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Güncel Durumu Üzerine Genel Bir Değerlendirme**	
DR.ÖĞR.ÜYESİ MEHMET KURUŞCU	**Evaluation of Leader-Follower Interaction in Organizations within the Scope of Social Change Theory and Reciprocity Norm**	
YL ÖĞR. SALAH LUBBAD PROF. DR. TAHİR AKGEMCİ ARŞ. GÖR., SERAP KALFAOĞLU	**Örgütsel Erdemlilik İle Çalışmaya Tutkunluk İlişkisi: Selçuk Üniversitesi Örneği**	
ARŞ. GÖR. EMİNE KABAK YÜCE	**Erteleme/Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kurumlarının Uygulanması Bakımından Failin Gelecekteki Davranışlarının Mahkeme Tarafından Nasıl Öngörüleceği Sorunu**	
DR. FİLİZ DEĞER DR. ALİ AÇIKGÖZ	**Wassenaar Düzenlemesi Ve Türkiye Biyogüvenlik Mevzuatı: Uyum Sürecinde İstikrar İçin Öneriler**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

20.02.2021	**HALL: 3**	**SESSION: 2**
Meeting ID: 881 3502 1954	**Passcode: 192021**	
	14:00 – 16:00	MODERATOR: DR. NADİRE KANTARCIOĞLU
Authors	**Topic title**	
Y.L ÖĞRENCİSİ TUBA NUR DÜZ DR. ÖĞR. ÜYESİ ALİ YİĞİT KUTLUCA	**Annelerin Depresyon Kaygı Stres ve Bağlanma Düzeylerinin Çocuklarının Duygusal Ve Davranışsal Sorunlarına Etkisinin İncelenmesi**	
PROF. DR. AHMET AKIN TUBA ŞAHİN	**Eşler Arası Nezaket Ölçeği: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması**	
PROF. DR. AHMET AKIN ÖZGE SÖNMEZ ŞAHİN	**Kadınlara Yönelik Evlilikte Emniyet Hissi Ölçeği (KYEEHÖ): Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması**	
PROF. DR. AHMET AKIN GÜZİDE ALVER UĞURLU	**Romantik İlişkilerde Aşırı İlgi Beklentisi Ölçeği: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması**	
PROF. DR. AHMET AKIN VİLDAN PEHLİVAN UÇMAN	**Geniş Aile Algısı Ölçeği (GAAÖ): Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması**	
ESRA YILMAZ PROF. DR. ABDULLAH KARAKAYA	**Stres Faktörleri Üzerinde Demografik Özelliklerin Rolü: Hazır Giyim Sektöründe Bir Araştırma**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ BAHAR TAYMAZ	**Kronik Ağrının Toplumsal Cinsiyet Görünümleri: Fibromiyalji Ve Kadın Bedeninin Medikalizasyonu**	
LUTFULLAH POYA	**Parlamenter Muafiyetler**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ EVREN BAYRAMLI	**Geçici Sığınmacı Suriyeli Gençlerin Psiko-Sosyal Durumlarının Değerlendirilmesi**	
TAHSİN GEÇKİL	**Demokrasi Örgütlere Yerleşebilir Mi?**	
AYONIKA PAUL ALIANA PAUL SHUBANKAR MAHAPATRA	**Measuring Customers Attitude Towards Debit Card And Credit Card Due To Covid-19**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

20.02.2021	**HALL: 4**	**SESSION: 2**
Meeting ID: 881 3502 1954	**Passcode: 192021**	
	14:00 – 16:00	MODERATOR: PROF. DR. YAŞAR EREN
Authors	**Topic title**	
ASST. PROF. SEHER DİRİCAN	**A Research On Water Occupancy Rates Of Mursal Dam Lake (Sivas- Turkey) Between 2012 And 2019**	
PROF. DR. YAŞAR EREN AR. GÖR. BERKANT COŞKUNER DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞEYDA PARLAR	**Menekirsesi Obruğu (Karapınar- Konya, Orta Anadolu): Jeolojik Olarak İlginç Dev Bir Obruk Oluşumu**	
PROF. DR. YAŞAR EREN DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞEYDA PARLAR AR. GÖR. BERKANT COŞKUNER JEO. YÜK. MÜH. ŞÜKRÜ ARSLAN	**Siyeklik Yaylası Çevresinde (KD Karapınar, Konya) Obruk Oluşumları Ve Jeolojik Özellikleri)**	
KADİR TAHTACI DOÇ. DR. BERNA AYAT DOÇ. DR. BURAK AYDOĞAN	**Türkiye'nin Karadeniz Kıyılarında Fırtına Karakteristiklerindeki Uzun Dönemli Değişimler**	
ARŞ. GÖR. KÜBRA SÜMER HAYDARASLAN	**Binalarda Yağmur Suyu Depolama Sistemi Kullanımının Önemi**	
ARŞ. GÖR. KÜBRA SÜMER HAYDARASLAN	**Pandemi Döneminde Tıny House Kullanımın Yaygınlaşması**	
ÖĞR. GÖR. ESMANUR KIVRAK	**Piri Reis Haritasının Günümüz İle Karşılaştırılması**	
ÖĞR. GÖR. ESMANUR KIVRAK	**Piri Reis Ve Katip Çelebi Haritalarının Günümüz İle Karşılaştırılması**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

21.02.2021	HALL: 1	SESSION: 1
Meeting ID: 881 3502 1954	Passcode: 192021	
	10:00 – 12:00	MODERATOR: DOÇ. FERDİ ÇELİKAY
Authors	**Topic title**	
SHEJAUDDİN HAKİMİ TATAR	**Afganistan - Samangan Ekonomi Kurumu Çalışanlarının Kurumsal Yaratıcılık Performans Düzeylerini Ölçmeye Yönelik Bir Araştırma**	
ARŞ. GÖR. DR. EYLÜL ECE DEMİR	**Pandemi Sürecinde Ulusal Varlık Fonları**	
ARŞ. GÖR. DR. EYLÜL ECE DEMİR	**Sürdürülebilirlik Ve Ulusal Varlık Fonlarının Rolü**	
MEHMET SAYA	**Akdeniz'de Bir Girişim Denemesi: Türkiye-Libya Deniz Nakliyatı Ortak Anonim Şirketi**	
ASSIST. PROF. DR. HARIKA SUKLUN	**Employee Motivation: Human Resource Approach**	
ALMİNA DERYA BIÇAKSIZ DOÇ. FERDİ ÇELİKAY	**Türkiye'de Sosyal Harcamalar Ve İç Göç Arasındaki İlişkiler: Ampirik Bir İnceleme**	
DR. EYYUP İNCE	**Salgın Döneminde Sağlanan Nakit Desteklerin Vergi Durumu**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ, ÖMER FARUK GÜLTEKİN DOÇ. DR.,FÜSUN ÇELEBİ BOZ	**Beşeri Sermaye Endeksinin Ekolojik Ayak İzi Üzerine Etkisi: G-7 Ülkeleri Üzerine Bir Araştırma**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ KÜBRA ÖZDEMİR	**Geleneksel Türk Sporları Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

21.02.2021	**HALL: 2**	**SESSION: 1**
Meeting ID: 881 3502 1954	**Passcode: 192021**	
	10:00 – 12:00	MODERATOR: DR. ÖĞR. ÜYESİ, AYŞE BETÜL ORUÇ
Authors	**Topic title**	
ARŞ. GÖR. NAGEHAN KÜÇÜKYILDIZ	**Toktamış Han'ın Karadeniz Faaliyetleri Ve Cenevizlilerle İlişkiler Üzerine Kısa Bir Değerlendirme**	
DR. ÖĞR. ÜYE. SONGÜL ULUTAŞ	**Milli İktisat Politikası Çerçevesinde Osmanlı Devleti'nde Boykot Eylemleri Üzerine Bir Değerlendirme**	
AYSEL ŞAHİN	**Eyüp Sabri Paşa Ve Miratü'l Harameyn'e Göre Hicaz**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ, FEHMİNAZ ÇABUK	**19. Yüzyılda Rusya'daki Salgınların Osmanlı Devleti'ne Etkileri**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMET AYDIN	**Mâtürîdî'nin Yorum Yönteminde Rasyonel Teoloji -Enbiyâ ve Hac Sûreleri Bağlamında**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMET AYDIN	**Bâtınî Yorum Stratejilerine Karşı Mu'tezile'nin Kur'an Savunusu**	
SENİHA CAN	**Nizamülmülk'ün Devlet-İ Ebed Müddet Ekseninde Daire-i Adliye Temelli İdeal Sultan Tasavvuru**	
ARŞ. GÖR. ORHAN ORHUN	**Cumhuriyet Döneminde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ, AYŞE BETÜL ORUÇ	**Kur'an Ayetleri Perspektifinden Tebliğcinin Önemi Ve Sınırları Bağlamında İslam'ı Tebliğ**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER KARATAŞ	**Rus Belgelerinde Türkistan İsyanı Nedenleri (1916)**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

21.02.2021	HALL: 3	SESSION: 1
Meeting ID: 881 3502 1954	Passcode: 192021	
	10:00 – 12:00	MODERATOR: DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET GÜMÜŞ
Authors	**Topic title**	
MUHAMMAD SAEED MUHAMMAD ADEEL	**Synthesis and Characterization of Co-ZnO and Evaluation of its Photocatalytic Activity for Photodegradation of Methyl Orange**	
MADEN MÜH. AYŞE NUR ALPEREN PROF. DR. HALUK ÇELİK DR. ÖĞR. ÜYESİ METİN BAĞCI	**Karahallı (Uşak) Bölgesi Mermerlerinin Fiziko-Mekanik Ve Mineralojik-Petrografik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**	
DR. DİLEK GÜMÜŞ	**Kav Mantarı (*Fomes fomentarius L. ex Fr.*) Kullanılarak Sulu Çözeltilerden Bazik Kırmızı 2 Boyasının Giderimi**	
Fatih GÜMÜŞ Dilek GÜMÜŞ	**Sulu Çözeltilerden Metil Kırmızısı Boyası Biyosorpsiyonunda Trametes versicolor (L.) Pilát 'Un Kullanımı**	
FATMA EKMEKYAPAR TORUN SİNAN KUL ŞAHSET İRDEMEZ	**Heavy Metal Removal From Aqueous Solutions By Different Species Of Inactivated Lichens**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET GÜMÜŞ	**Experimental UV-VIS Spectroscopy Studies In Different Solvents Of Novel 1,5-Benzodiazepine-Coumarin Conjugates-Based Dye**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET GÜMÜŞ PROF. DR. İRFAN KOCA	**Synthesis And Characterization Of Hybrid Structured Salicylic Acid Derivatives**	
ARAŞ. GÖR. DR. ASLI GÖÇENOĞLU SARIKAYA	**Investigation Of Potential Usage Of Fungal Biomass For Dye Removal**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

21.02.2021	HALL: 4	SESSION: 1
Meeting ID: 881 3502 1954	Passcode: 192021	
	10:00 – 13:00	MODERATOR: DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜLAY OĞUZ
Authors	**Topic title**	
YILDIRIM ÖZÜPK	**Ansys Maxwell 3d İle Üç Fazlı Bir Transformatörün Modellenmesi**	
YILDIRIM ÖZÜPAK	**Ansys Maxwell İle Doğrusal Olmayan Endüktas Hesabının Manyetik Çözücü İle Gerçekleştirilmesi**	
ÖĞRETMEN REMZİ AKTAY	**İkinci Dereceden Çok Bilinmeyenli Denklemlerin Tamsayı Çözümleri**	
ÖĞRETMEN REMZİ AKTAY	**Aralarında Asal Sayıları Veren Fonksiyonlar**	
DR. AZİZ BÜYÜKKARAGÖZ DR. ERDAL ÜNLÜYOL	**Γ_θ Grubu Ve Üst Yarı Düzlem Döşemesi**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜLAY OĞUZ	**Rough Approximations In Topological Hypergroups**	
UFUK PARALI	**A Discussion For The Analysis Approach Of The High-Dimensional Big-Data To Determine The Contribution Of The Main Orthogonal Manifolds**	
ÇAĞKAN AYDOĞDU	**Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Sektörü Ve Enerji Verimliliği Çerçevesinde Sağlanan Destekler**	
ANIL KÖROĞLU ASLAN İNAN	**Yüksek Güçlü Türbinleri İçeren Rüzgar Santralinin Wındpro Programı İle Tekno-Ekonomik Fizibilitesi**	
İBRAHİM GÜMÜŞ DOÇ. DR. SİNAN KIVRAK	**1-100 Volt Aralığında Uygulamalı Sigorta Karakteristiği Test Sistemi**	
MEHMET EMIN SAYAN HAMID ASADI DERESHGI	**Proposal of a Novel PZT Actuator for MEMS Based Diaphragm Micropumps**	

HUSEYIN DAL	
HUSEYIN DAL MEHMET EMIN SAYAN HAMID ASADI DERESHGI	**Displacement Analysis Of Elastic Supported Circular Piezoelectric Actuator**
ZEYNAL ABİDİN ÇİLENTİ	**Çağrı Merkezi Çalışanlarının Çalışma Şartlarının İSG Açısından İncelenmesi**

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

21.02.2021	HALL: 1	SESSION: 2
Meeting ID: 881 3502 1954	Passcode: 192021	
	14:00 – 16:00	MODERATOR: PROF. DR. A. BERİL TUĞRUL
Authors	**Topic title**	
MARYAM MOHAMED DR. ÖĞR. ÜYESİ SEMİH CEYHAN	**The Effect Of Airport Atmospheric On Satisfaction And Behavioral Intentions, The Case Study Abeid Amani Karume International Airport In Zanzibar**	
SAYADA MUBASHİRU DR. ÖĞR. ÜYESİ SEMİH CEYHAN	**The impact of socio-cognitive factors and psychological attributes on undergraduates' entreprenuerial intention and intensity in Ghana**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ SİBEL BİLKAY	**Pozitivist Yönetim Anlayışının Havacılık Sektörüne Yansımaları**	
PROF. DR. A. BERİL TUĞRUL	**Enerji Geçiş Bölgesi Olarak Karadeniz**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA KEMAL YILMAZ	**Radikal Terörizm Ve Sivil Havacılık Güvenliği İlişkisi: 28 Haziran 2016 Atatürk Havalimanı Terör Eylemi Özelinde Stratejik Bir Değerlendirme**	
YÜKSEK MADEN MÜH. KAAN KOÇALİ DR. ÖĞR. ÜYESİ REŞİT ERÇETİN	**Rödovanslı Maden Sahalarında İş Sağlığı Ve Güvenliği Sorumlulukları**	
S.SEVİL ULUDAĞ UYANIKER NİLGÜN VURGUN CANAN ALDIRMAZ	**Çocuk İmgeleme Ölçeği: Türkçe Geçerlik Güvenirlik Çalışması**	
DR. MURAT TURAN BÜLENT TATLISU	**Bayburt Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Sportif Uygulamalarda Müziğin Etkisi Algılarının İncelenmesi**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

21.02.2021	HALL: 2	SESSION: 2
Meeting ID: 881 3502 1954	Passcode: 192021	
	14:00 – 16:00	MODERATOR: PROF. DR. İSMAİL ÇİFTCİOĞLU
Authors	**Topic title**	
DR. TUĞBA BARAN KAYA	**Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Ölçme Ve Değerlendirme Bilgilerinin İncelenmesi**	
MEMET ABUKAN	**Gürcistan'da Ana Dili Konuşuru Olmayan Öğreticilerin Görüşlerine Göre Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi**	
NİSA BAŞARA BAYDİLEK	**Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Örtük Programa Yönelik Görüşleri**	
TAMER ÇAVUŞ DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZÜM EĞİLMEZ	**Türkiye'de Motivasyon Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi**	
OSMAN KÂMİL ÇORBACI PROF. DR. ALİ RAFET ÖZKAN	**Eğitici Drama Ve Dijital Çocuk Yayıncılığı**	
OSMAN KÂMİL ÇORBACI SEVİM İLERİ	**Drama Ve İsmail Hakkı Baltacıoğlu**	
PROF. DR. İSMAİL ÇİFTCİOĞLU	**Çelebi Unvanının Anadolu'da Kullanımına Dair (XIII-XIV. Yüzyıllar)**	
DOKTORANTI BİLAL ERDOĞAN PROF.DR. RUFAT LATİF OĞLU HUSEYNZADE	**Abu Nasr Farabi El Turki: Musiki Alanındaki Yeri**	
ARŞ. GÖR., AYKUT KARAKUŞ ARŞ. GÖR., KİNEM TOKDEMİR YÜKSEK LİSANS DAMLA ELCAN	**Kritik Yeniden Saflaşma Olgusu Çerçevesinde 3 Kasım 2002 Genel Seçimleri: Cumhuriyet Halk Partisi'nin Oylarını Artırması Üzerine Bir Değerlendirme**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

21.02.2021	HALL: 3	SESSION: 2
Meeting ID: 881 3502 1954	Passcode: 192021	
	14:00 – 16:00	MODERATOR: DR. ÖĞR. ÜYESİ SELAMİ ERCAN
Authors	**Topic title**	
ASST. PROF. ÖZGÜR ÇELEBİ	**Mycobacterium Tuberculosis and Drug Resistance**	
DR MUHAMMET CİHAT ÇELİK	**Nativ Koroner Total Lezyona Greft Damardan Eş Zamanlı Görüntüleme Yapılarak Perkütan Koroner Girişim Yapılması**	
YASEMİN CANLI MURAT EKİCİ	**Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Herbaryumundaki Apiaceae Familyasına Ait Örneklerin Değerlendirilmesi**	
DOÇ.DR.ADEM KÜÇÜK	**Allergic Reaction in A Patient Diagnosed With Sjogren And Initiated Hydroxychloroquine For Treatment**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ SELAMİ ERCAN	**Farklı Yapıdaki Ligandların COVID-19 M pro Yapısına Yerleştirilmesi: Bir Moleküler Yerleştirme Çalışması**	
DR. ÖĞR. ÜYES AHMET ATLAS	**Komadaki Hastada Amantadin Sülfat Kullanımı : Olgu Sunumu**	

BLACK SEA SUMMIT
5th INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE CONGRESS
5th INTERNATIONAL APPLIED SCIENCE CONGRESS
FEBRUARY 19-21, 2021
TURKEY- RIZE

21.02.2021	**HALL: 4**	**SESSION: 2**
Meeting ID: 881 3502 1954	**Passcode: 192021**	
	14:00 – 16:00	MODERATOR: DR. ÖĞR. ÜYESİ YASİN UÇARLI
Authors	**Topic title**	
DOKTORA ÖĞR. HASAN ZİYA İÇÖZ PROF. DR. AŞKIN YAŞAR	**Veteriner Hekimliğinde Atık Yönetimi Ve Mevzuatı**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ YASİN UÇARLI	**Yaban Keçisi (*Capra aegagrus*) Yakalama Çalışmalarında Kafes Sisteminin Kullanımı**	
DR. ÖĞR. ÜYESİ YASİN UÇARLI	**Artvin Yöresinde Çengel Boynuzlu Dağ Keçisi (*Rupicapra rupicapra*) Av Kotasının Belirlenmesi**	
DR. ÖĞRETIM ÜYESİ ÜZEYIR ÇAĞLAR DOÇ. DR. TURGAY ÜSTÜNER	**Boyacı Sumağı (*Cotinus coggygria*) Ve Derici Sumağı (*Rhus coriaria*) Bitkilerinde Tespit Edilen Capnodıs Türleri**	
ASSIST. PROF. DR. BAHAR GÜMÜŞ	**Determination Of Length-Weight, Area-Weight, And Color Of Cultured Meagre (Argyrosomus regius Asso, 1801) By Image Analysis**	
ASSIST. PROF. DR. FAZİLET PARLAKOVA KARAGÖZ	**Effects Of Different Levels Of Raw Leonardite On The Vegetative Growth Responses Of Marigold (*Tagetes patula* L.) And Using In Cultivation**	
DR. OZKAN KAYA	**Antioxidant and Total Phenolic Contents of Some Native Grape Cultivars Grown in Adıyaman Province**	
GÖKHAN ARSLAN MEHTAP BAYIR	**Balık Tüketimini Etkileyen Faktörler**	

İÇİNDEKİLER

KONGRE KÜNYESİ	
BİLİM VE DANIŞMA KURULU	
KONGRE PROGRAMI	
İÇİNDEKİLER	
SÖZLÜ SUNULMUŞ BİLDİRİ ÖZET METİNLERİ	
Memet KUZEY	
7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ TÜRKÇENİN SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	1
Ayşe ALPI	
ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN MATEMATİK DERS BAŞARILARI İLE ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ VE MANTIKSAL DÜŞÜNME YETENEKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	2
Necati ÇOBANOĞLU & Veysel GÖÇER	
İLKOKULLARDA DEĞER EĞİTİMİNE KATKIDA KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARININ ROLÜ	3
Necati ÇOBANOĞLU & Veysel GÖÇER	
ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ ÜZERİNE YAZILAN DOKTORA TEZLERİNİN İNCELENMESİ	5
Mevlüde canan CAN	
ÖNLİSANS ÖĞRENCİLERİNE GÖRE HALKLA İLİŞKİLER EĞİTİMİ ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI: RTEÜ ÖRNEĞİ	7
Serpil YORGANCI	
COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE UZAKTAN MATEMATİK EĞİTİMİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ	9
Sevim İLERİ & Osman Kamil ÇORBACI	
EĞİTİM ALANINDA POPÜLER KÜLTÜRÜN KULLANILABİLİRLİĞİ	10
Sevim İLERİ	
EĞİTİMDE DRAMAYI KULLANAN ÖNCÜLERDEN DOROTHY HEATHCOTE'UN HAYATI VE ÇALIŞMALARI	12
Şenay TANRIVERMİŞ	
SELF ORYANTALİZM BAĞLAMINDA ATİYE DİZİSİ	14
Pınar ALÇİÇEK	
ULUSLAŞMA HAREKETLERİNİN KISKACINA ALDIĞI MENGENE GÖÇMENLERİ	15
Gamze SABANCI UZUN	
SURVIVING THE SLUMS AS PRESENTED IN MAGGIE: A GIRL OF STREETS	16
Cavit ERDEM & Hakan ÖZKAN	
BARIŞ EĞİTİMİ VE İSLAMIN BARIŞA BAKIŞI	18
Cavit ERDEM	
DİN EĞİTİMİ PENCERESİNDEN TEMEL İNSAN HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNE	20
Muhammed Enes KAN	
ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2020-2024 STRATEJİK PLANININ "PLANLAMA OKULU" PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ	22
Selvinaz ÇELİK & A. Çağlan GÜNAL	
BİYOLOJİ ÖĞRETMENLERİNİN COVİD-19 PANDEMİ SÜRECİNDEKİ UZAKTAN EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	23
Mehmet BÖLÜKBAŞI	
ARAP KELİMESİNİN ANLAMI	25
Mehmet BÖLÜKBAŞI	
ARAPÇADAN TÜRKÇEYE GEÇEN GALAT KELİMESİNİN KULLANIMI	27
Sultan KOMUT BAKINÇ	
NATURE AS A SAFE HARBOR OR A BATTLEGROUND IN THE EARLY AMERICAN LITERATURE	29

Ayonika paul & Aliana paul & hubankar Mahapatra *MEASURING CUSTOMERS ATTITUDE TOWARDS DEBIT CARD AND CREDIT CARD DUE TO COVID-19*	30
نسرین محمدیان *آموزش آنلاین در مدارس مقطع ابتدایی در ایران طی پاندمی کوید 19*	31
Ergün Koca *HAREZM-KIPÇAK DÖNEMİNDE YANSIMA SÖZCÜKLER: EZ-ZEMAHŞERİ'NİN MUKADDİMETU'L-EDEB'İ ÖRNEĞİNDE*	32
Harun YILMAZ & Nuriye GÜREŞ *KARADENİZ BÖLGESİNDE SUNULAN HAVA TAŞIMACILIĞI FAALİYETLERİNİN ANALİZ EDİLMESİ*	34
Emrah TÜNCER *YEDİ KARDEŞİN İZİNDE: YER ADLARI NE SÖYLER*	35
Hakan ÖZKAN *DİJİTAL ÇOCUK YAYINCILIĞININ ÖNEMİ*	36
Hakan ÖZKAN& Cavit ERDEM *YAPISAL AİLE TERAPİSİ VAKA FORMÜLASYONU*	38
Fatih CEYLAN *KORONAVİRÜS ENFORMASYONUNDA İNTERNETİN GÜVENİLİRLİĞİ*	40
Bilal AKKÖPRÜ *TÜRKİYE'DEKİ REKLAM SEKTÖRÜNDE İMGELERİN ÜTOPİK VE DİSTOPİK TEMSİLİ*	41
Muhammed Murat GÜMÜŞ & Mehmet KARA *HAYAT BOYU ÖĞRENMEDE BİLGİ VE BİLGİSAYAR OKURYAZARLIKLARININ ROLÜ: KAVRAMSAL BİR İNCELEME*	43
Muhammad Sadeq SULTANİ *AFGANİSTAN'IN BELH VİLAYETİ'NDE NEVRUZ GELENEĞİ*	45
Erkan AYDINTAN & Edanur FETTAHOĞLU *FUAR STANTLARINDA AYDINLATMA TASARIMININ ROLÜ*	46
Gözde Buse PEHLİVAN *KADINA YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN YENİ MEDYA ÜZERİNDEN İNCELENMESİ*	47
Anıl Onur MERCANOĞLU *SPORDA PAZARLAMA MASASININ DÖRT AYAĞINDAN BİRİ: FİYAT*	48
Görkem BAYRAMTAN & Leyla GÖDEKMERDAN ÖNDER *ALGILANAN E-HİZMET KALİTESİNİN MÜŞTERİ SADAKATİ ÜZERİNE ETKİSİ: ENDÜSTRİYEL PAZARLARDA BİR UYGULAMA*	49
Ayşenur GÖNÜLAÇAN ÖZER1 & Sinem ÇELİK *AB'YE UYUM SÜRECİNDE TÜRKİYE VE ARNAVUTLUK'UN ÇALIŞMA YAŞAMINA YÖNELİK DÜZENLEMELERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ*	50
Sinem ÇELİK & Taliye AKBIYIK *AB'YE UYUM SÜRECİNDEKİ TÜRKİYE'DE İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN UYGULAMALAR: 6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU*	51
Taliye AKBIYIK & Ayşenur GÖNÜLAÇAN *ULUSLARARASI SÖZLEŞMELERDE SENDİKAL HAKKINA İLİŞKİN HÜKÜMLERİN İNCELENMESİ*	52
Süha ÇELİKKAYA *DÖVİZ KURU BELİRSİZLİĞİNİN GİRESUN FINDIK İHRACATINA OLAN ETKİSİ*	53
Servet ÖZKAN & Mehmet Münip BABUR & Süleyman ELÇİ *ÇEVRESEL SORUNLARA YÖNELİK ÜRETİM İŞLETMELERİ İÇİN MİKRO DÜZEYDE BİR ÇÖZÜM ÖNERİSİ: ÇEVRE MUHASEBESİ*	55
Mehmet Münip BABUR & Rüstem ÇURKU & Süleyman ELÇİ & Servet ÖZKAN *YENİ NORMAL, YENİ ELİT VE KÜRESEL TOPLUM*	57
Ülker KURAL	59

AVM' LERDE ACİL DURUM YÖNETİMİ	
Ayça TUNÇ COX *SYRIAN REFUGEE CRISIS THROUGH CINEMATIC NARRATIVES: THE GUEST*	60
Ayşe KILIÇ CANDAN & Yücel CAN *KADINA YÖNELİK ŞİDDET: NİĞDE ÖRNEĞİ*	61
Hulisi Habib UMAÇ *REKREASYON ETKİNLİKLERİNE KATILIMIN FAYDALARI*	63
Kardelen ÖZDEMİR *TOPLUM ÜZERİNDEN SANAT VE DİN KAVRAMLARININ İNCELENMESİ*	65
Selin BİNGÜL İLDEŞ & Reşit ERÇETİN *İSTANBUL HAVALİMANI KATI ATIK TESİSİNDE BİYOLOJİK KİMYASAL VE FİZİKSEL RİSK ETMENLERİNİN İNCELENMESİ*	67
Ceren ERKARA *TÜRKİYE'DE KADIN GİRİŞİMCİLİĞİNİN GÜNCEL DURUMU ÜZERİNE GENEL BİR DEĞERLENDİRME*	68
Mehmet KURUŞCU *EVALUATİON OF LEADER-FOLLOWER INTERACTİON İN ORGANİZATİONS WİTHİN THE SCOPE OF SOCİAL CHANGE THEORY AND RECİPROCİTY NORM*	69
Salah LUBBAD & Tahir AKGEMCİ2 & Serap KALFAOĞLU *GÜTSEL ERDEMLİLİK İLE ÇALIŞMAYA TUTKUNLUK İLİŞKİSİ: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ*	70
Emine KABAK YÜCE *ERTELEME/HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI KURUMLARININ UYGULANMASI BAKIMINDAN FAİLİN GELECEKTEKİ DAVRANIŞLARININ MAHKEME TARAFINDAN NASIL ÖNGÖRÜLECEĞİ SORUNU*	71
Filiz DEĞER & Ali AÇIKGÖZ *WASSENAAR DÜZENLEMESİ VE TÜRKİYE BİYOGÜVENLİK MEVZUATI: UYUM SÜRECİNDE İSTİKRAR İÇİN ÖNERİLER*	72
Tuba Nur DÜZ & Ali Yiğit KUTLUCA *ANNELERİN DEPRESYON KAYGI STRES VE BAĞLANMA DÜZEYLERİNİN ÇOCUKLARININ DUYGUSAL VE DAVRANIŞSAL SORUNLARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ*	74
Ahmet AKIN & Tuba Şahin *EŞLER ARASI NEZAKET ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI*	75
Ahmet AKIN & Özge SÖNMEZ ŞAHİN *KADINLARA YÖNELİK EVLİLİKTE EMNİYET HİSSİ ÖLÇEĞİ(KYEEHÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI*	77
Ahmet AKIN & Güzide ALVER UĞURLU *ROMANTİK İLİŞKİLERDE AŞIRI İLGİ BEKLENTİSİ ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI*	79
Ahmet AKIN & Vildan PEHLİVAN UÇMAN *GENİŞ AİLE ALGISI ÖLÇEĞİ (GAAÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI*	81
Esra YILMAZ1 & Abdullah KARAKAYA *STRES FAKTÖRLERİ ÜZERİNDE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN ROLÜ: HAZIR GİYİM SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA*	83
Bahar TAYMAZ *KRONİK AĞRININ TOPLUMSAL CİNSİYET GÖRÜNÜMLERİ: FİBROMİYALJİ VE KADIN BEDENİNİN MEDİKALİZASYONU*	85
Lutfullah POYA *PARLAMENTER MUAFİYETLER*	86
Evren BAYMAMLI *GEÇİCİ SIĞINMACI SURİYELİ GENÇLERİN PSİKO-SOSYAL DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ*	87

Tahsin GEÇKİL *DEMOKRASİ ÖRGÜTLERE YERLEŞEBİLİR Mİ?*	88
Shejauddin HAKİMİ TATAR *AFGANİSTAN - SAMANGAN EKONOMİ KURUMU ÇALIŞANLARININ KURUMSAL YARATICILIK PERFORMANS DÜZEYLERİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA*	90
Eylül Ece DEMİR *PANDEMİ SÜRECİNDE ULUSAL VARLIK FONLARI*	91
Eylül Ece DEMİR *SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE ULUSAL VARLIK FONLARININ ROLÜ*	92
Mehmet SAYA *AKDENİZ'DE BİR GİRİŞİM DENEMESİ: TÜRKİYE-LİBYA DENİZ NAKLİYATI ORTAK ANONİM ŞİRKETİ*	93
Harika Suklun *EMPLOYEE MOTIVATION: HUMAN RESOURCE APPROACH*	94
Almina Derya BIÇAKSIZ & Ferdi ÇELİKAY *TÜRKİYE'DE SOSYAL HARCAMALAR VE İÇ GÖÇ ARASINDAKİ İLİŞKİLER: AMPİRİK BİR İNCELEME*	95
Eyyup İNCE *SALGIN DÖNEMİNDE SAĞLANAN NAKİT DESTEKLERİN VERGİ DURUMU*	96
Ömer Faruk GÜLTEKİN & Füsun ÇELEBİ BOZ *BEŞERİ SERMAYE ENDEKSİNİN EKOLOJİK AYAK İZİ ÜZERİNE ETKİSİ: G-7 ÜLKELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*	98
Kübra ÖZDEMİR *GELENEKSEL TÜRK SPORLARI ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ*	100
Nagehan KÜÇÜKYILDIZ *TOKTAMIŞ HAN'IN KARADENİZ FAALİYETLERİ VE CENEVİZLİLERLE İLİŞKİLER ÜZERİNE KISA BİR DEĞERLENDİRME*	101
Songül ULUTAŞ *OSMANLI DEVLETİ'NDE GERÇEKLEŞEN BOYKOT EYLEMLERİNİN MİLLİ İKTİSAT POLİTİKASI ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ*	103
Aysel ŞAHİN *EYÜP SABRİ PAŞA VE MİRATÜ'L HARAMEYN'E GÖRE HİCAZ*	105
Fehminaz ÇABUK *19. YÜZYILDA RUSYA'DAKİ SALGINLARIN OSMANLI DEVLETİ'NE ETKİLERİ*	106
Muhammet AYDIN *MÂTÜRÎDÎ'NİN YORUM YÖNTEMİNDE RASYONEL TEOLOJİ -ENBİYÂ VE HAC SÛRELERİ BAĞLAMINDA-*	107
Muhammet AYDIN *BÂTINÎ YORUM STRATEJİLERİNE KARŞI MU'TEZİLE'NİN KUR'AN SAVUNUSU*	108
Seniha CAN *NİZAMÜLMÜLK'ÜN DEVLET-İ EBED MÜDDET EKSENİNDE DAİRE-İ ADLİYE TEMELLİ İDEAL SULTAN TASAVVURU*	109
Orhan ORHUN *CUMHURİYET DÖNEMİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ*	110
Ayşe Betül ORUÇ *KUR'AN AYETLERİ PERSPEKTİFİNDEN TEBLİĞCİNİN ÖNEMİ VE SINIRLARI BAĞLAMINDA İSLAM'I TEBLİĞ*	112
Ömer KARATAŞ *RUS BELGELERİNDE TÜRKİSTAN İSYANI NEDENLERİ (1916)*	114
MARYAM MOHAMED & Semih CEYHAN *THE EFFECT OF AIRPORT ATMOSPHERIC ON SATISFACTION AND BEHAVIORAL*	115

INTENTIONS, THE CASE STUDY ABEID AMANI KARUME INTERNATIONAL AIRPORT IN ZANZIBAR	
Sayada MUBASHİRU & Semih CEYHAN	116
THE IMPACT OF SOCIO-COGNITIVE FACTORS AND PSYCHOLOGICAL ATTRIBUTES ON UNDERGRADUATES' ENTREPRENUERIAL INTENTION AND INTENSITY IN GHANA	
Sibel BİLKAY	117
POZİTİVİST YÖNETİM ANLAYIŞININ HAVACILIK SEKTÖRÜNE YANSIMALARI	
Beril TUĞRUL	118
ENERJİ GEÇİŞ BÖLGESİ OLARAK KARADENİZ	
Mustafa Kemal YILMAZ	119
RADİKAL TERÖRİZM VE SİVİL HAVACILIK GÜVENLİĞİ İLİŞKİSİ: 28 HAZİRAN 2016 ATATÜRK HAVALİMANI TERÖR EYLEMİ ÖZELİNDE STRATEJİK BİR DEĞERLENDİRME	
Kaan KOÇALİ & Reşit ERÇETİN	121
RÖDOVANSLI MADEN SAHALARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ SORUMLULUKLARI	
S.Sevil ULUDAĞ UYANIKER & Nilgün VURGUN & Canan ALDIRMAZ3	122
ÇOCUKLAR İÇİN SPORDA İMGELEME ÖLÇEĞİ: TÜRKÇE GEÇERLİK GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI	
Murat TURAN & Bülent TATLISU	123
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN SPORTİF UYGULAMALARDA MÜZİĞİN ETKİSİ ALGILARININ İNCELENEMESİ	
Tuğba Baran KAYA	124
ORTAOKUL MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME BİLGİLERİNİN İNCELENMESİ	
Memet ABUKAN	125
GÜRCİSTAN'DA ANA DİLİ KONUŞURU OLMAYAN ÖĞRETİCİLERİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ	
Nisa BAŞARA BAYDİLEK	127
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖRTÜK PROGRAMA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	
Tamer ÇAVUŞ & Özüm EĞİLMEZ	128
TÜRKİYE'DE MOTİVASYON KONULU LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ	
Osman Kâmil ÇORBACI & Sevim İLERİ2	129
DRAMA VE İSMAİL HAKKI BALTACIOĞLU	
Osman Kâmil ÇORBACI & Ali Rafet ÖZKAN	131
EĞİTİCİ DRAMA VE DİJİTAL ÇOCUK YAYINCILIĞI	
İsmail ÇİFTCİOĞLU	133
ÇELEBİ UNVANININ ANADOLU'DA KULLANIMINA DAİR (XIII-XIV. YÜZYILLAR)	
BİLAL ERDOĞAN & Rufat Latif oğlu Huseynzade	134
ABU NASR FARABİ EL TURKİ: MUSİKİ ALANINDAKİ YERİ	
Rufat LATİF OĞLU HUSEYNZADE	136
ABU NASR FARABİ EL TURKİ: MUSİKİ ALANINDAKİ YERİ	
Aykut KARAKUŞ & Kinem TOKDEMİR & Damla ELCAN	139
KRİTİK YENİDEN SAFLAŞMA OLGUSU ÇERÇEVESİNDE 3 KASIM 2002 GENEL SEÇİMLERİ: CUMHURİYET HALK PARTİSİ'NİN OYLARINI ARTIRMASI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ TÜRKÇENİN SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Memet KUZEY[1]

[1] Bayburt Üniversitesi, Bayburt Eğitim Fakültesi Fakültesi

ORCID ID 0000 00029866 8134

ÖZET

Çocukların dil edinim süreci aileden başlamakta ve okullarda amaçlı söz varlığı öğretimine dönüşmektedir. Türkçenin söz varlığına 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programında yer verildiği görülmektedir. Programlarda yer verilmesi kadar öğrencilerin söz varlığını kazanımında ana kaynak niteliğinde olan ders kitaplarında yer verilmesi de bir o kadar önemlidir. 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitapları Türkçenin söz varlığı arasında yer alan yabancı kelimeler, terimler, atasözleri, deyimler, ikilemeler, ilişkili sözler ve kalıplaşmış sözler açısından incelenmiştir. Ders kitaplarının söz varlığı unsurları açısından zengin olması öğrencilerin kişisel söz varlığını etkileyebilmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarındaki Türkçenin söz varlığını oluşturan deyimler, atasözleri, ikilemeler, yabancı kelimeler, kalıp sözler ve terimleri tespit etmektir. Çalışmada ders kitaplarında söz varlığının incelenmesine olanak tanıyan nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi deseni kullanılmıştır. Çalışmanın verileri 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarına göre hazırlanmış ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ders kitabı olarak kabul edilmiş 7. Sınıf sosyal bilgiler ders kitapları oluşturmaktadır. Veriler içerik analizi ile çözümlenmiş ve yorumlanmıştır. Elde edilen bulgulara göre batı kökenli yabancı kelimelerin varlığının etkili olduğu, özellikle de Fransızcanın ağırlıkta olduğu, sosyal bilgiler dersinin birçok disiplinden oluşmasına rağmen atasözlerinin kullanımın yetersiz olduğu fakat her bir disiplin ile ilgili terimlere yer verildiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Deyimlere, ikilemelere, kalıplaşmış sözlere yer verildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: sosyal bilgiler, ders kitabı, söz varlığı, yabancı kelimeler

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN MATEMATİK DERS BAŞARILARI İLE ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ VE MANTIKSAL DÜŞÜNME YETENEKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

***AYŞE ALPI**

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

Orcıd no: 0000-0002-3493-9900

ÖZET

Bilim tarihine bakıldığında matematik ile mantığın ayrılmaz bir bütün olduğu görülmüştür. Zaman içerisinde mantık daha matematiksel matematik de daha mantıksal hale gelmiştir. Sonuç olarak artık ikisini de birnirinden ayırmak neredeyse imkansız hale gelmiştir. Esasına bakıldığında bu iki bilimin de amacının bireylerin aklını ve muhakeme yeteneğini ne derecede etkin olarak kullandığını görmek olduğu ortaya çıkmıştır. Bu araştırmada, matematik öğretiminde matematik-mantık ilişkisini ve bu ilişkinin orta öğretim öğrencilerinin ders başarılarının üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Şöyle ki mantık doğru ile yanlışı ayırmak için kişinin başvurduğu bir düşünce disiplinidir. Mantık, bir bilim olarak doğru düşüncenin kurallarını araştırır ve doğru düşünceyi kurallara göre değerlendirir. Mantıklı düşünmek de ancak akıl ile mümkündür. Ayrıca mantık mekanik bir akıl yürütme sistemidir. Kararların, önermelerin, sonuçların bir dizi ifadeden çıkarıldığı bir kurallar dizisidir. Matematik ve mantık arasında netleşen bu ilişki de anlaşıldığı kadarıyla matematiğin içine düştüğü bu çıkmazdan mantıktan yararlanarak çıkması yönündeki bağdır. Bu araştırmadaki amaç Matematiğin mantıksallığının açığa çıkarılması ve mantık eğitiminin öneminin vurgulanmasıdır.

Anahtar Kelimeler : Eleştirel Düşünme, Mantık, Matematik

İLKOKULLARDA DEĞER EĞİTİMİNE KATKIDA KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARININ ROLÜ

Dr. Necati ÇOBANOĞLU[1], Veysel GÖÇER[2]

[1]Malatya Büyükşehir Belediyesi, ORCID ID: 0000-0002-8469-2352

[2] Milli Eğitim Bakanlığı, ORCID ID: 0000-0002-9242-6863

ÖZET

Çalışmada ilkokullarda değer eğitimine katkıda kitle iletişim araçlarının rolü, sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre belirlenmesi amaçlanmıştır. Belirlenen amaç çerçevesinde sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değer eğitimine katkıya ilişkin kitle iletişim araçları içerisinde yer alan gazete, radyo, televizyon, internet, sosyal medya ve akıllı telefonların rolü kapsamlı ve derinlemesine araştırılmıştır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni tercih edilmiştir. Araştırmaya katılım gösteren sınıf öğretmenleri amaçlı örnekleme türlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme türü ile belirlenmiştir. Araştırmaya 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Malatya İli Yeşilyurt İlçesi'nde çeşitli ilkokullarda 30 yaş altı (4), 30-40 yaş arası (4), 40-50 yaş arası (4) ve 50 yaş üstü (4) sınıf öğretmeni dâhil edilmiştir. Araştırmacılar tarafından literatür taraması ve uzman görüşü alınarak hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı çalışmanın verileri toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler ile toplanan veriler betimsel analiz yolu ile çözümlenmiş ve raporlaştırılmıştır. Çalışmada, sınıf öğretmenlerinin kitle iletişim araçlarının geniş kitlelere, hızlı ve kolay bir şekilde ulaşmasından dolayı değer eğitimine katkıda rollerinin olduğu belirlenmiştir. Çalışmada internet ve sosyal medyanın denetimsiz bir şekilde kullanılması sonucunda, öğrencilerde ilerleyen dönemlerde telafisi yapılamayacak veya telafisinin çok zor olabileceği zararlara neden olabileceği belirlenmiştir. Bu konuda anne babaların öğretmenler tarafından bilgilendirilmesi gerektiği belirlenmiştir. Ayrıca okul içerisinde bu konudaki eğitim eksikliğinin rehber öğretmenlerin eşliğinde düzenlenecek çeşitli eğitim faaliyetleri ile giderilmesi gerektiği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Sınıf Öğretmenleri, Kitle İletişim Araçları, Değer Eğitimi.

ABSTRACT

In the study, it is aimed to determine the role of mass media in primary schools contributing to value education according to the opinions of classroom teachers. Within the framework of the determined purpose, the role of newspapers, radio, television, internet, social media and smart phones in the mass media related to the contribution to value education according to the opinions of classroom teachers has been investigated comprehensively and in depth. Phenomenology (phenomenology) design was preferred among qualitative research designs for the purposes of the study. Class teachers participating in the study were determined with the maximum diversity sampling type, which is one of the purposeful sampling types. The

study included classroom teachers under the age of 30 (4), between the age of 30-40 (4), between the age of 40-50 (4) and over the age of 50 (4) in various primary schools in the town of Yeşilyurt, Malatya, in the 2019-2020 academic year. has been. The data of the study were collected through a semi-structured interview form prepared by the researchers by taking the literature review and expert opinion. The data collected through semi-structured interviews were analyzed and reported by descriptive analysis. In the study, it was determined that classroom teachers have a role to contribute to value education because of the rapid and easy access of mass media to large masses. In the study, it was determined that as a result of the uncontrolled use of the internet and social media, it could cause damages in students that could not be compensated in the future or that it would be very difficult to compensate. It was determined that parents should be informed on this issue by teachers. In addition, it has been suggested that the lack of training in this subject in the school should be eliminated by various educational activities to be organized in the presence of guidance teachers.

Keywords: Primary School, Classroom Teachers, Mass Communication Tools, Value Education.

KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ ÜZERİNE YAZILAN DOKTORA TEZLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Necati ÇOBANOĞLU[1], Veysel GÖÇER[2]

[1]Malatya Büyükşehir Belediyesi, ORCID ID: 0000-0002-8469-2352

[2] Milli Eğitim Bakanlığı, ORCID ID: 0000-0002-9242-6863

ÖZET

Modern toplumlar açısından bireylerin okuma yazma ve matematiksel işlemleri yapması zorunlu hale gelmiştir. Bir yerden bir yere giderken, alışveriş yaparken, günlük hayatındaki herhangi bir faaliyeti yürütürken okumak, yazmak ve matematiksel işlemler yapmak zorundadır. Bu becerilere sahip olunmadığı veya bunları yaparken zorlanıldığı düşünüldüğünde hayatın ne kadar zor olacağı açıktır. Bazı bireyler bu becerileri çok kolay bir şekilde edinirken bazıları ise bu becerileri edinmede zorlanabilirler. Bu becerilerin edinilmesine kimi zaman zihinsel engeller kimi zaman biyolojik engeller kimi zamansa çevresel engeller sebep olabilir. Bu çalışmada öğrenme güçlüğü konusunda Türkiye'de yapılmış doktora tezlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. İfade edilen amaç kapsamında çalışmada yöntem olarak betimsel içerik analizi tercih edilmiştir. Doktora tezleri araştırmacılar tarafından hazırlanan bir içerik analiz formu oluşturularak incelenmiştir. Bu formda araştırmanın yapıldığı kurum adı, bilim dalı adı, araştırmanın yapıldığı yıl ve yer, araştırmanın hangi dilde yazıldığı, araştırmanın yöntemi, çalışma/örneklem grubu, örneklemin büyüklüğü, örneklem yaşı ve araştırmaların konusu gibi temalar bulunmaktadır. Analiz sonucunda en fazla araştırma yapılan alanın özel eğitim olduğu, araştırmaların büyük bölümünün Ankara'da yapıldığı, en çok araştırmanın 2019 yılında yapıldığı görülmüştür. Ayrıca en çok araştırma yapılan öğrenme güçlüğünün okuma yazma olduğu, araştırmaların en fazla tarama yöntemi ile yapıldığı ve en fazla ilkokul öğrencilerinin örnekleme alındığı görülmüştür. Öğrenme güçlüğü alanında yapılan araştırmalar son yıllarda artmış olsa da yetersizdir. Alan uzmanlarının bu konuda daha fazla araştırma yapması önerilmektedir. Yapılan araştırmaların büyük bölümü ilkokul çağına yöneliktir. Daha erken yaşlarda, okulöncesi çocukları üzerinde, öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin öğretim programları üzerinde ve öğrenme güçlüğü olan bireylerin öğretmenleri üzerinde daha fazla araştırmaya ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme güçlüğü, Doktora tezi, İlkokul, İçerik analizi

ABSTRACT

From the point of view of modern societies, it has become necessary for individuals to read and write and perform mathematical operations. He has to read, write and perform mathematical operations while going from place to place, shopping, carrying out any activity in his daily life. It is clear how difficult life will be given that these skills are not possessed or

forced to do so. Some individuals acquire these skills very easily, while others may have difficulty acquiring these skills. The acquisition of these skills can sometimes be caused by mental barriers, sometimes biological barriers, sometimes environmental barriers. This study aims to examine the doctoral thesis carried on learning difficulties in Turkey. In the scope of the stated purpose, descriptive content analysis was preferred as a method in the research. The content analysis form prepared by the researchers was created and the doctoral dissertations were examined. In this form, themes such as the name of the institution where the research was conducted, the name of the field of science, the year and place of the research, the language in which the research was written, the method of the study, the study/sample group, the size of the sample, the age of the research and the subject of the research are included. As a result of the analysis, it was observed that the most research area was private education, most of the research was conducted in Ankara, and the most research was conducted in 2019. In addition, it was observed that the most studied learning difficulties were literacy, the most studies were conducted using the most screening method, and the most primary school students were sampled. Although research in the field of learning disabilities has increased in recent years, it is insufficient. It is recommended that field experts conduct further research on this issue. Most of the research is aimed at primary school age. It is thought that more research is needed at an earlier age, on preschool children, on the curriculum of students with learning difficulties, and on teachers of individuals with learning difficulties.

Keywords: Learning difficulty, PhD thesis, Primary school, Content analysis

ÖNLİSANS ÖĞRENCİLERİNE GÖRE HALKLA İLİŞKİLER EĞİTİMİ ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI: RTEÜ ÖRNEĞİ

Mevlüde Canan Can[1]

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

ORCID 0000-0002-0342-2714

ÖZET

Hemen her alanda yoğun rekabetin yaşandığı günümüz iş dünyasında kuruluşların halkla ilişkileri daha fazla önemsedikleri ve uygulamalarında daha fazla yer verdikleri görülmektedir. Kuşkusuz ki burada halkla ilişkilerin işletme ile paydaşları arasında karşılıklı güven, anlayış, kabul ve işbirliğini sağlama ve sürdürme özelliklerine sahip bir yönetim fonksiyonu olarak işlev görmesinin payı büyüktür. Ancak işletmelerin halkla ilişkiler uygulamalarının başarılı olabilmesi bu konuda iyi eğitim almış, uzman kişileri istihdam etmelerine bağlıdır. Gerçekten de halkla ilişkiler iletişim, işletme, sosyoloji, tasarım ve sanat gibi farklı disiplinlerle donatılmış bir müfredat içeriğiyle eğitim almış kişilerin başarılı olabileceği bir meslektir. Bu araştırma halkla ilişkiler bölümünde okuyan öğrencilerin aldıkları eğitimle ilgili düşüncelerini belirlemek ve elde edilen bilgilerin bu alandaki eğitim programlarına yararlı olması amacıyla yapılmıştır. Araştırmada Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi halkla ilişkiler ve tanıtım ön lisans bölüm öğrencilerine anket uygulanmıştır. Çalışmada Spss 21 programı kullanılarak frekans tabloları, betimleyici istatistik ve ki kare analizi ile sonuçlar değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda katılımcıların %67.5'inin halkla ilişkiler bölümünü bilinçli olarak seçtiği, %72.5'inin bu bölümü kendi kararıyla tercih ettiği, %75'inin halkla ilişkiler için kendisini uygun bulduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Halkla İlişkiler Eğitimi, Yönetim Fonksiyonu

A FIELD RESEARCH ON PUBLIC RELATIONS EDUCATION FROM THE PERSPECTIVE OF ASSOCIATE DEGREE PROGRAM STUDENTS: THE CASE OF RECEP TAYYIP ERDOGAN UNIVERSITY

ABSTRACT

Organizations attach more importance to and have a place within themselves for public relations as there is an intense competition nearly in all kinds of areas. It goes without saying that the function of public relations as a kind of management constitutes the basis of the importance attached to it because it ensures and maintains mutual trust, understanding, acceptance, and collaboration between businesses and relevant stakeholders. However, people who are equipped with relevant education and expertise need to be employed in organizations so as to obtain success from public relations practices. It is acknowledged that public relations is a profession in which people who are equipped with a wide curriculum involving various disciplines such as communication, business administration, sociology, design and arts can succeed. This study seeks to reveal students' opinions on the education they receive in public

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Fındıklı Uy. Mes.Yk,orcid 0000-0002-0342-2714

relations department and to contribute to curricula in this area. This is a survey study conducted in Recep Tayyip Erdoğan University associate degree program of public relations and publıcity. The data were analyzed with frequency tables, descriptive statistics, and chi-square analyses methods by using SPSS 21 software. The study showed that 67.5% of the participants selected public relations department deliberately, 72.5% made their own choices regarding the department, and 75% expressed their belief that the department is suitable for them.

Key Words: Public Relations, Public Relations Education, Management Function

KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE UZAKTAN MATEMATİK EĞİTİMİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

SERPİL YORGANCI [1]

[1] Atatürk Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu

orcid.org/0000-0001-7284-8340)

Özet

Bu araştırmada meslek yüksekokulu öğrencilerinin, COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan yürütülen matematik derslerine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu nedenle çalışmada, nicel ve nitel araştırma yöntemleri bir arada kullanılmıştır. Araştırma, 2020-2021 öğretim yılının güz yarıyılında, bir devlet üniversitesinde meslek yüksekokulunda öğrenimine devam etmekte olan 400 birinci sınıf öğrencisi ile yürütülmüştür. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen Görüş Belirleme Ölçeği (GBÖ) ve Forum Uygulamaları aracılığıyla Moodle üzerinden toplanmıştır. Nicel verilerin analizi betimsel istatistik yöntemiyle, nitel verilerin analizi ise betimsel analiz teknikleriyle değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçları, COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim yöntemleri ile sunulan matematik dersinin başarıyı artırmada tek başına yeterli olmadığını ortaya çıkarmıştır. Öğrencilerin bakış açısına göre, matematik gibi teorik ve soyut içerikli derslerin, harmanlanmış öğrenme yöntemleri ile yürütülmesi, uzaktan eğitim sürecinin daha etkili yürütülmesine önemli katkılar sağlayabilir. Böylece, öğrenciler yüz yüze eğitimin sunduğu etkileşim, öğretmene yakın olma ve anında dönüt alma olanaklarından
yararlanmış olacaktır. Aynı zamanda da uzaktan eğitimin sunduğu zengin içerik, esnek öğrenme ve kendi hızında öğrenme gibi nimetlerden de faydalanabileceklerdir.

Anahtar Kelimeler:

Matematik Eğitimi, Uzaktan Eğitim, Forum, Covid-19 pandemisi, Meslek Yüksekokulu

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Erzurum/ TÜRKİYE
e-posta: serpil.yorganci@atauni.edu.tr

EĞİTİM ALANINDA POPÜLER KÜLTÜRÜN KULLANILABİLİRLİĞİ

Sevim İLERİ [1]*, Osman Kamil ÇORBACI [2]

[1]İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, ORCID: 0000-0001-5823-6874

[2] İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, ORCID: 0000-0002-7608-068X

ÖZET

Bilim ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte insanların sosyal ve kültürel yaşantılarında değişimler meydana gelmektedir. Popüler kültür bu değişimlerin şekillenmesinde etkili olan faktörlerin başında yer almaktadır. Popüler kültür ifadesi genellikle "popüler" ve "kültür" kavramları ayrı ayrı ele alınarak tanımlansa da, "popüler kültür" üzerinde uzlaşılan ortak, evrensel bir tanımdan söz edilememektedir. En genel anlamda halk arasında yaygın olan her şey için kullanılabilen popüler kültür; moda, müzik, spor, televizyon, sinema, internet vb. araçlar üzerinden yaygınlığını artırmaktadır.

Popüler kültüre hangi perspektiften bakarsak bakalım, sosyal hayatın ayrılmaz bir parçası olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğitim de aynı şekilde sosyal yaşamdan soyutlanarak düşünülmesi mümkün olmayan bir unsurdur. Dolayısıyla, popüler kültür ve eğitim sosyal boyutta ortak paydada buluşmaktadır. Eğitim denince akla ilk olarak örgün eğitim süreci gelse de, eğitim formal, informal ve non-formal boyutlarıyla insanı yaşamı boyunca kuşatmaktadır. Aynı şekilde popüler kültürün de yaşamımızın her dönemine ve her alanına tesir edebilmesi söz konusudur. Sosyal yönüyle ön plana çıkan iki önemli kavram olarak eğitim ve popüler kültürün arasındaki etkileşime kayıtsız kalınamaz.

Popüler kültürün, toplumun büyük bölümü -özellikle gençler- arasında yaygın olduğundan hareket edilirse, eğitim alanında da bu yaygınlaşmanın etkilerini görebiliriz. Bu hususta yapılması gereken; eğitimde popüler kültürün etkilerini ortadan kaldırmak değil, aksine popüler kültür ögelerini kullanarak eğitimde faydalanmak olabilir. Toplumsal olayları, sosyal koşulları, hayatı anlamlandırmayı etkileyen ve yeni yaşam tarzları şekillendirmede etkili olan popüler kültürün bu yönünü eğitim için avantaja çevirmeliyiz. Popüler kültür araçlarına kayıtsız kalmamalı, eğitim süreçlerinde mümkün mertebe faydalanmalıyız.

Anahtar Kelimeler: Popüler Kültür, Eğitim, Teknoloji

ABSTRACT

With the development of science and technology, changes occur in people's social and cultural lives. Popular culture is one of the factors that are effective in shaping these changes. Although the expression of popular culture is generally defined by considering the concepts of "popular" and "culture" separately, there is no common and universal definition agreed on "popular culture". Popular culture that can be used for anything common among the people in the most general sense; It is increasing its prevalence through tools such as fashion, music, sports, television, cinema and the internet.

No matter from what perspective we look at popular culture, it appears as an integral part of social life. In the same way, education is an element that cannot be thought of in isolation from social life. Therefore, popular culture and education meet on a common ground in the social dimension. Although the formal education process comes to mind when education is mentioned, education encompasses people throughout their life with its formal, informal and non-formal dimensions. Likewise, it is possible that popular culture can affect every period and every area of our lives. One cannot be indifferent to the interaction between education and popular culture, which are two important concepts that come to the fore with their social aspects.

If popular culture is prevalent among most of society — especially young people — we can also see the effects of this popularization in the field of education. The need to be done in this aspect is not to eliminate the effects of popular culture in education, but rather to benefit from education by using popular cultural elements. We must turn this aspect of popular culture into an advantage for education, which affects social events, social conditions, meaning life and is effective in shaping new lifestyles. We should not remain indifferent to popular culture tools, we should take advantage of in educational processes

Keywords: Popular Culture, Education, Technology

EĞİTİMDE DRAMAYI KULLANAN ÖNCÜLERDEN DOROTHY HEATHCOTE'UN HAYATI VE ÇALIŞMALARI

Sevim İLERİ

İstanbul Üniversitesi

0000-0001-5823-6874

ÖZET

Eğitimde dramanın anası olarak bilinen Dorothy Heathcote, 29 Ağustos 1926 yılında İngiltere'de Batı Yorkshire bölgesinde bulunan Steeton köyünde Dorothy Shutt ismi ile dünyaya gelmiştir. Yorkshire ve Humberside bölgesinde bir yerleşke olan Bradford'ta bulunan bir diğer okul olan "The Northern Theatre School" da 2 yıl boyunca eğitim almıştır. Tiyatro, felsefe ve drama disiplinlerini sentezleyen Heathcote Kanada ve Amerika başta olmak üzere aralarında Türkiye'nin de bulunduğu birçok ülkede dramayla ilgilenen insanlara ulaşmıştır.

Heathcote, 36 yıl boyunca bu üniversitelerde çalışmalar yaparak eğitimde dramanın temellerini atmıştır. "Öğretmenin Role Girmesi Tekniği" ile tanınan Heathcote bu teknikle eleştirel düşünmeyi, ahlaki ve duyuşsal düşünceye dönüştürmeye; gerçeklere dayanan bilgileri ve öğrenim deneyimlerini ise her türlü yaşam durumlarına aktarmaya çalışmıştır. Yine Heathcote tarafından geliştirilen uzman mantosu yaklaşımı da eğitimde dramanın geliştirilmesine yönelik bir çalışmadır. Bu yaklaşımda öğrenciler, belli uzmanlık alanlarındaki rollere, kurgusal bir ortamda dahil olarak yaratıcılıklarını ortaya koymaktadırlar.

Dorothy Heathcote'un drama alanındaki görüşlerinin ve çalışmalarının eğitimle iç içe olması, hem genel eğitimde hem de din eğitiminde dramanın kullanılabilirliğine dair örnekler üretilmesine katkı sağlamaktadır. Özellikle "Öğretmenin Role Girmesi Tekniği"ne dair bilgi sahibi olunması, diğer branşlarda olduğu gibi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi öğretmenleri ve öğretmen adayları için de faydalı olacaktır. Drama çalışması hangi alanda yapılırsa yapılsın, eğitimden bağımsız olamayacağı gerçeği, hem bireysel hem de toplumsal (grup) gelişim için her geçen gün dramayı daha önemli kılan bir etken haline getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Drama, Eğitim, Dorothty Heatcote, Tiyatro

ABSTRACT

Dorothy Heathcote, known as the mother of Drama in education, was born on August 29, 1926 with the name Dorothy Shutt in the village of Steeton in West Yorkshire, England. He has studied for 2 years at "The Northern Theatre School", another school located in Bradford, a campus in Yorkshire and Humberside. Synthesizing theatrical, philosophy and drama disciplines, Heathcote has reached people interested in drama in many countries, including Canada and America, including Turkey.

Heathcote has worked at these universities for 36 years, laying the foundations of drama in education. Known for his "Teacher's Role Technique ", Heathcote is able to transform critical thinking into moral and sensory thinking; and knowledge based on facts and learning experiences of all kinds of life tried to convey to their states. Again, the expert mantle approach developed by Heathcote is a study to develop drama in education. In this approach, students demonstrate their creativity, including roles in certain areas of expertise, in a fictional environment.

The intertwining of Dorothy Heathcote's views and studies in the field of drama with education, contributing to producing examples of the availability of drama in both general education and religious education provides. In particular, having knowledge about "Teacher's Role Technique" will be useful for teachers and teachers of Religious Culture and Ethics as in other branches. The fact that drama can not be independent of education, no matter what area is done, becomes a factor that makes drama more important day by day for both individual and social (group) development brings.

Keywords: Drama, Education, Dorothty Heatcote, Theater

SELF ORYANTALİZM BAĞLAMINDA ATİYE DİZİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Şenay Tanrıvermiş

Nişantaşı Üniversitesi

https://orcid.org/0000-0003-1311-9767

ÖZET

Batılı metinlerde Doğulu tanımı geçmişten bugüne sözel, işitsel ve görsel medya aktarımlarıyla "biz" ve "ötekiler" ayrımını oluşturmuş ve bu ayrım pekiştirilmiştir. Gelinen noktada özellikle Batı medyasında yer bulmak ve çağdaş Batı anlatı normlarına uymak için Doğulu metinlerde de "biz" ve "ötekiler" ayrımının içselleştirildiği görülmektedir. Türk televizyon dizileri son yıllarda dünya pazarında önemli bir başarı kazandığından yapımcılar Batılı seyircinin beklentisini karşılayan oryantalist öğeleri kullanmakla kalmayıp abartmaktadırlar. Netflix için yapılan Atiye dizisi oryantalizm algısıyla gelen Doğu kurgusunu bizatihi Doğulular eliyle tekrar inşa ederek self oryantalizme birebir örnek oluşturur. Kendi kültürünü metalaştıran ve Batı'nın beklentisine uygun dekor, müzik, kıyafet ve söylem geliştiren Atiye dizisi, self oryantalist perspektifle gizemli, karanlık, egzotik ve en önemlisi neden-sonuç ilişkisi bağdaşmayan bir söylemi normalleştirir. Büyü, sihir ve/ya dua gibi nedeni "bilinmezlikle" açıklanan Doğu kültürü, tarihi ve bölge dillerini inceler gibi yaparken self oryantalist öğelerle dolu bir Doğu imajı yaratır. Bu çalışmada Atiye dizisi kuramsal ve kavramsal literatür eşliğinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Neo Oryantalizm, Self Oryantalizm, Atiye

ULUSLAŞMA HAREKETLERİNİN KISKACINA ALDIĞI MENGENE GÖÇMENLERİ

Pınar ALÇİÇEK [1]

[1] Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-9089-6626

ÖZET

Nermin Bezmen'in kaleme aldığı *Mengene Göçmenleri* romanında, Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanma sürecine denk gelen bir göç öyküsü anlatılır. Gücünü kaybeden Osmanlı, savaşlarda yenilgiler alır ve büyük toprak kayıpları yaşar. Bu çöküş sürecinde göç olayları da kaçınılmaz hâle gelir. Osmanlı'nın kaybettiği yerlerde yaşayan Türkler, birer yabancıya dönüştükleri topraklarda anılarını, kültürlerini, benliklerini bırakıp yeni bir hayat uğruna yollara düşer. Türklerin kitleler hâlinde Anadolu'ya göç etmeleri hem birey hem devlet ekseninde birtakım sorunsallara sebebiyet verir.

Romanda vaka zamanı, 1892'de Bahattin ve ailesinin Silistre'den İstanbul'a göç hazırlığı ile başlayıp 1923'e kadar devam eden bir süreci kapsar. Romanın başında karşılaştığımız göç hazırlığı ve göç süreci, bir zorlamanın ve mecburiyetin ifadeleriyle doludur. Ailenin bir kısmının Silistre'de kalması, göçmen ailelerinin parçalanmasının yarattığı ortak acılar olarak okunmalıdır. Romanın kahramanlarını oluşturan ailenin sıkıntılı göç serüveni, İstanbul'a gelmeleriyle devam eder. Aile, Türklük bilinci gelişmiştir; yine de Osmanlı ülkesine yabancıdırlar. Yabancı oldukları bir kültürü özümsemeleri, yerleştirildikleri Mengene Bölgesi'nde hayata tutunmaları kadar zor olacaktır.

Bu çalışmanın amacı, göçmenlerin temsilcileri olarak Bahattin ve ailesinin göç sürecinde ve göç ettikten sonra yaşadıkları sorunları, deneyimleri, uyum süreçlerini tespit etmek; Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanma dönemi ile Mustafa Kemal önderliğinde verilen Millî Mücadele sürecinin göçmenler üzerinde ne gibi etkiler yarattığını ortaya koymaktır. Bu bağlamda roman, birkaç başlık altında ve belirlenen çerçevede eserden yapılan alıntılarla somutlanıp incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göçmen, Uyum Süreci, Ekonomik Sorunlar.

SURVIVING THE SLUMS AS PRESENTED IN MAGGIE: A GIRL OF STREETS

Dr. Öğretim Üyesi Gamze Sabancı Uzun

İstanbul Aydın Üniversitesi

ORCID ID: 0000- 0003-3850-4581

Stephen Crane's novel Maggie: A Girl of Streets can be considered as one of the first American novels demonstrating the realities of slum life. Using the slums as his setting, Crane accentuates the uncontrollable effects of environment on the lives of individuals. To do so, he presents the Bowery as a Darwinian jungle, where one needs to eat not to be eaten, and the conclusion is that only the fittest can survive. Maggie- the protagonist, who "blossomed in a mud puddle" and "none of the dirt of Rum Alley in her veins" (16), is the symbol of purity. She is mostly silent, withdrawn, anxious and in need of protection. The basic pot is a well-known story of a slum girl. First the girl struggles with the hardships of her environment as well as the insults of her family, she then falls in love with a supposedly knight in armor- not from an upper class as one would expect but from her own class. She leaves her house for his, but eventually he leaves her, and she is left with no one to love or protect her. She then becomes a "streetwalker" and finally is found dead. If Maggie represents one side of the slum life, Jimmie- her bully brother, represents the other side. Jimmie, serving as a foil character to Maggie, is always ready to fight, and his soul is "clad in armor" against the insults of the outside world. He appears to be the tough boy, yet when compared to the sentimentality of Maggie, his toughness is the reason for his survival in the slums. In other words, he is the one who has an appropriate relation with his environment. Maggie, on the other hand is not in tune with her surroundings. This paper will focus on the differences between Jimmie and Maggie, in order to explain what it needs to survive in the slums and conclude that Maggie's death is not a consequence of guilt or sin, but more of decrease in self-esteem.

Key Words: slums, naturalism, family, survival.

SOKAK KIZI MAGGIE ROMANINDA GECEKONDUDA HAYATTA KALMA SAVAŞI

Stephen Crane'in romanı Maggie: A Girl of Streets, gecekondu yaşamının gerçeklerini gösteren ilk Amerikan romanlarından biri olarak kabul edilebilir. Gecekondu mahallelerini ortam olarak kullanan Crane, çevrenin bireylerin yaşamları üzerindeki kontrol edilemeyen etkilerini vurguluyor. Bunu yapmak için Bowery'yi, birinin yenmemesi için yemesi gereken bir Darwin ormanı olarak sunar ve sonuç, yalnızca en uygun olanın hayatta kalabileceğidir. “Çamurlu bir su birikintisinde çiçek açan” ve “Rum Sokağı'nın damarlarındaki hiçbir pisliği olmayan” (16) kahraman Maggie, saflığın sembolüdür. Çoğunlukla sessiz, içine kapanık, endişeli ve korunmaya muhtaç. Temel pot, bir gecekondu kızının iyi bilinen bir hikayesidir. Kız önce çevresinin zorlukları ve ailesinin hakaretleriyle boğuşur, ardından zırhlı olduğu varsayılan bir şövalyeye aşık olur - beklendiği gibi bir üst sınıftan değil, kendi sınıfından. Evini onun için terk eder, ama sonunda onu terk eder ve onu sevecek ya da koruyacak kimse kalmaz. Daha sonra bir "fahişe" olur ve sonunda ölü bulunur. Maggie gecekondu hayatının bir tarafını temsil ediyorsa, Jimmie - zorba kardeşi, diğer tarafı temsil ediyor. Maggie'ye parlak bir karakter olarak hizmet eden Jimmie, her zaman savaşmaya hazırdır ve ruhu, dış dünyanın hakaretlerine karşı "zırhla kaplıdır". O sert bir çocuk gibi görünüyor, ancak Maggie'nin duygusallığıyla karşılaştırıldığında, gecekondu mahallelerinde hayatta kalmasının nedeni sertliği. Diğer bir deyişle, çevresiyle uygun bir ilişkisi olan odur. Öte yandan Maggie, çevresiyle uyum içinde değil. Bu makale, gecekondu mahallelerinde hayatta kalmak için neye ihtiyaç duyduğunu açıklamak için Jimmie ve Maggie arasındaki farklılıklara odaklanacak ve Maggie'nin ölümünün suçluluk veya günahın bir sonucu değil, daha çok benlik saygısının azalması olduğu sonucuna varacak.

Anahtar Kelimeler: gecekondu, doğacılık, aile, hayatta kalma

BARIŞ EĞİTİMİ VE İSLAMIN BARIŞA BAKIŞI

Cavit ERDEM[1] * , Hakan ÖZKAN[2]

[1] İstanbul Üniversitesi, 0000-0001-8837-1700

[2] İstanbul Üniversitesi, 0000-0003-2023-6873

ÖZET

Doğudan batıya, kuzeyden güneye, dünyanın her yerinde büyüklü küçüklü çatışmalar süre gelmekte olup; asırlar boyu çözülemeyen dededen miras kalan problemlerle nesiller boyu mücadele edilmektedir. Günümüzde bütün insanlık barış eğitimine büyük bir ihtiyaç duymaktadır. Dünyanın büyük bir bölümünde ekonomik, sosyal krizler yaşanmaktadır. Bu krizlerin sebepleri, sadece savaş tehditleriyle sınırlı olarak görülmemelidir. İnsanlığı tehdit eden aşırı yoksulluk, yaşanan sosyo ekonomik adaletsizlikler, olumsuz anlamda ırki ve cinsiyet ayrımcılık, temel insan haklarından yoksun kalma, yapısal ya da kurumsal şiddetlerin varlığı eğitim sitemlerinde barış eğitimine yer vermeyi gerekli kılmıştır.

Avrupa Birinci Dünya Savaşı"nın felaketini yaşamış, yapılan barışın temellerinin eksik oluşu yeni bir savaşın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, ikinci bir savaş daha yaşamak zorunda kalan Avrupa, bu savaşlardan enerjisini tüketerek çıkmıştır. Savaşın hem kazanan ve kaybedenleri hem insani kayıplar vermiş, hemde ekonomik olarak büyük bir yıkıma uğramışlardır. İnsanlığın yaşadığı sosyal, ekonomik ve insani kayıplar; insanlığı yeni arayışlara itmiştir. ABD'de 1948 yılında "Barış Eğitimi Dersi" eğitim kurumlarında ders olarak okunmuştur.

İslam slm kökünden türemiş, barış anlamına gelmektedir. İslam inancına göre bütün insanlar Hz. Âdem ve Havadan türemiş, üstünlük soy ve sopla değil iyi insan olma olarak Kur'an tarafından deklera edilmiştir. Aynı şekilde İnsanların Allah katında bir tarağın dişleri gibi eşit olduğu, herkesin dininde inancında özgür olduğu ifade edilmiştir. İnsanlara bir şey anlatılırken zorbalıkla kaba kuvvetle değil, güzellikle hikmetle ikna edilerek anlatılması tavsiye edilmiştir. İslam dininin ana kaynakları olan Kur'an ve sünnette insanlığın barış ve huzur içerisinde yaşamasını isteyen çok sayıda ayet ve hadisin var olduğu bilinmektedir.

Anahtar Kelimeler: Barış, Barış Eğitimi, Avrupa, İslam

ABSTRACT

From east to west, north to south, large small conflicts are coming all over the world; problems inherited from grandfather, which cannot be solved for centuries, have been struggled for generations. Nowadays, all mankind needs peace education. A large part of the world is experiencing economic and social crises. The causes of these crises should not be seen as limited to threats of war. Extreme poverty threatening humanity, socio-economic injustices, racial and gender discrimination in negative terms, deprivation of fundamental human rights, presence of structural or institutional violence made it necessary to include peace education in educational systems.

Europe experienced the catastrophe of the First World War", the lack of the foundations of the peace made led to the emergence of a new war. After the First World War, Europe, which had to live another war, came out of these wars by consuming its energy. Both the winners and losers of the war have suffered humanitarian losses and suffered a major economic destruction. The social, economic and human losses experienced by humanity have pushed humanity into new pursuit. In 1948 in the United States, "Peace Education Course" was read as a lesson in educational institutions.

Islam means peace. According to Islamic faith, all people derived from Adam and Air, superiority has been declera by the Quran as being not good people and sopla. In the same way, people are equal to God as the teeth of a comb, and that everyone is free in faith in their religion. It was advised to tell people not with brute force when they are told something, but by persuasion with wisdom with beauty. It is known that there are many verses and hadiths that want humanity to live in peace and peace in the Quran and Sunnah, which are the main sources of Islamic religion.

Keywords: Peace, Peace Education, Europe, Islam

DİN EĞİTİMİ PENCERESİNDEN TEMEL İNSAN HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNE BAKIŞ

Cavit ERDEM

İstanbul Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-8837-1700

ÖZET

Bu bildirimizde din eğitimi bağlamında yapmış olduğumuz faaliyetlerin, bazı temel insan hak ve özgürlükleri olan; can güvenliği, mal güvenliği, akıl güvenliği, nesil güvenliği, inanç ve fikir hürriyeti, eşitlik, İnsan Onuru ve şerefi gibi günümüzde temel insan hak ve özgürlükleri olarak bilinen hususlar la ilişkisi olacaktır.

İnsan hak ve özgürlükleri geçtiğimiz yüzyılda en çok tartışılan konu olmuştur. Batı bu haklara erişebilmek için büyük mücadele vermiş, yakın dönemde yapmış olduğu organizasyonlarla, uzun uğraşlar vererek bulduğu tecrübe ettiği insan onuruna yaraşan hak ve ödevleri bağlayıcılığı olan normlara dönüştürmüştür.

İnsan hakları çağımızın en önemli kavramlarından birisi olduğu gibi "insan hakları" en çok istismar edilen konulardan biridir. Batı dünyasında insan hakları siyasetin bir konusu olarak görülüp o çerçevede tartışılmıştır. İslam' da ise insan hakları dinin /fıkhın içerisinde ele alınmıştır. Tarih boyunca batıda insan haklarının elde edilmesi ve kullanılması insanların devletleriyle mücadelesiyle elde edilmiştir. Temeli hürriyet ve güvenliğin tesis edilmesine bağlıdır. İslam'da birey ve devlet birbirleriyle mücadele etmemiş, birbirini güçlendirmiştir

Çok erken dönemlerde (İslamiyet'in başlamasıyla) insan hak ve özgürlükleriyle tanışan İslam dünyası, uzun yıllar hakim olduğu topraklarda insanlar bu değerlerle yaşamıştır. Gerek o günün şartları, gerekse o dönemin temsilcileri bu değerlerin tüm insanlık için bağlayıcı olması yönünde bir girişimde bulunmamıştır. İçinde bulunduğumuz asırda insan hakları ihlalleri maalesef yaşanmaya devam etmektedir. İslamın kaynaklarına baktığımızda insan hak ve özgürlüklerine çok büyük önem verdiği görülmektedir. Bununla birlikte İslam Ülkeleri insan hakları ihlalinin en fazla yaşandığı ülkeler arasındadır.

Anahtar Kelimeler: İnsan Hakları, Temel Değerler, İslam

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

ABSTRACT

In this statement, the activities we have done in the context of religious education, which are some fundamental human rights and freedoms; life safety, property safety, mental safety, generation security, freedom of faith and opinion, Equality, Human Dignity and Honor will be related to issues known as fundamental human rights and freedoms nowadays.

Human rights and freedoms have been the most discussed topic in the last century. The West has struggled to gain access to these rights, with the organizations it has done in the near period, giving long efforts to the rights and assignments that he has experienced in honor of the people he finds. transformed into norms.

As human rights are one of the most important concepts of our era, "human rights" is one of the most abused issues. In the Western world, human rights were considered a subject of politics and discussed within that framework. In Islam, human rights are dealt with in the religion. Throughout history, the acquisition and use of human rights in the west was achieved through the struggle of people with states. Its basis depends on the establishment of free and security. In Islam, individual and state have not struggled with each other, strengthened each other

In the very early stages (with the beginning of Islam), the Islamic world, acquainted with human rights and freedoms, people lived with these values in the lands where it dominated for many years. Neither the terms of that day nor the representatives of that period made any attempt to make these values binding for all mankind. In our century, human rights violations, unfortunately, continue to occur. When we look at the sources of Islam, it seems that it attaches great importance to human rights and freedoms. However, Islamic Countries are among the countries where human rights violations are most experienced.

Key Words: Human Rights, Basic Values, Islam

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2020-2024 STRATEJİK PLANININ "PLANLAMA OKULU" PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Muhammed Enes KAN[1]

[1] Bayburt Üniversitesi

Orcid: 0000-0002-9786-9858

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Erzurum Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan, 2020-2024 Stratejik Planını, "Planlama Okulu" kriterlerine göre değerlendirmektir. Araştırmada doküman analizi yöntemi ile elde edilen veriler, Planlama Okulu kriterlerine göre betimsel analiz yöntemi kullanılarak incelendi. Erzurum Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı iç ve dış çevre analizine önem vermiş, SWOT analizi yöntemi ile fırsatları, tehditleri, güçlü ve zayıf yönleri ortaya koymuştur. Stratejik Planda stratejik amaçların açıkça ifade edildiği, bu amaçların daha kısa vadeli alt hedeflere ayrıldığı ve bu hedeflere paralel olarak stratejik faaliyetlerin planlandığı tespit edildi. Ayrıca Stratejik Planda ''maliyetlendirme'' başlığı altında maliyet hesaplamaları düzenlendiği ve her bir hizmet biriminin dört yıllık bütçe ihtiyaçları açık bir şekilde gösterilmiştir. Araştırmada Erzurum Büyükşehir Belediyesinin 2020-2024 stratejik planının büyük oranda "Planlama Okulu" ilkelerine uygun bir şekilde hazırlandığı ancak stratejik faaliyetlerin gelir ve gider kalemlerinin net bir şekilde düzenlenmediği sonuçlarına ulaşıldı.

Anahtar Kelimeler: Planlama Okulu, Stratejik Planlama, Yerel Yönetim

BİYOLOJİ ÖĞRETMENLERİNİN COVİD-19 PANDEMİ SÜRECİNDEKİ UZAKTAN EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

BIOLOGY TEACHERS' VIEWS ABOUT DISTANCE EDUCATION IN THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS

Selvinaz Çelik [1], A. Çağlan Günal [2]

[1] Gazi Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-0274-5730

[2] Gazi Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-9072-543X

ÖZET

Bu çalışmada, Covid-19 pandemisi sürecinde biyoloji öğretmenlerinin ev ve okul hayatlarındaki değişimin yansımaları ile uzaktan eğitim sürecine ilişkin görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Araştırmaya Ankara'nın Sincan ilçesindeki farklı okullarda görev yapan 10 Biyoloji Öğretmeni gönüllülük esasına göre katılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kapsamında hazırlanan 12 açık uçlu soru çevrimiçi ortamlarda öğretmenlere yöneltilmiştir. Sorulara verilen yanıtlar word ortamına aktarıldıktan sonra satır satır okunup incelenmiş, cevaplar doğrultusunda tema ile kod belirlenerek içerik analizi yapılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre evden çalışılmaya başlanması ile ev ve işyeri ile öğretmen ve veli olma ayrımını yapmanın güç olduğu belirtilmiştir. Ders saatlerinin düzenli olmayışı nedeniyle mesai kavramının sona erdiği ve bu nedenle mesleki performans ile ev yaşamının olumsuz etkilendiği; performansın çoğunlukla düşerken, aile bireylerinin paylaşımının azalmasına bağlı olarak aile ilişkilerinin zayıfladığı ifade edilmiştir. Öğrencilerin katılımının yüz yüze eğitime göre azalması nedeniyle eğitim- öğretim bazında etkileşimin azaldığı, öğrencilerden dönüt alamamanın motivasyonu düşürdüğü bulgularına ulaşılmıştır. Öğrenciler ile sosyal anlamda etkileşimin arttığı ifade edilmiştir. Sürecin işleyişine dair öğretmenlerin önceden haberdar olmayışı ve haberdar olmak istedikleri belirtilmiştir. Biyoloji dersi konularını uzaktan eğitim ile aktarırken hem avantajlar hem de dezavantajlar ile karşılaşıldığı ve uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime destek niteliğinde eğitim sürecine dahil edilebileceği ifade edilmiştir.

Öğretmenlerin görüşlerine göre uzaktan eğitim sürecinde etkileşimin tam anlamıyla sağlanamaması ve istenen öğrenme ortamının oluşturulamamasından ötürü biyoloji dersi konuları itibariyle uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim kadar etkili olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, uzaktan eğitim, biyoloji dersi

ABSTRACT

In this study, it was aimed to present the reflections of the change in home and school life of biology teachers during the Covid-19 pandemic and their views on the distance education process.

10 Biology Teachers working in different schools in Sincan district of Ankara participated in the study on a voluntary basis. 12 open-ended questions prepared within the scope of semi-structured interview technique were directed to teachers in online environments. After the answers given to the questions were typed to the word document, they were read line by line and examined, and content analysis was made by determining the theme and code in line with the answers.

According to the findings of the study, it was stated that starting to work from home, it was difficult to distinguish between home and workplace and being a teacher and parent. It was stated that the concept of working hour was ended due to the fact that the lesson hours were not regular, therefore professional performance and home life were negatively affected and while performance mostly decreased, family relationships were weakened due to the decrease in the sharing of family members. It was found that as the participation of students decreased compared to face-to-face education, the interaction on the basis of education was reduced, and the lack of feedback from students decreased motivation. It was stated that social interaction with students increased. It was stated that the teachers were not aware of the process in advance and they wanted to be informed. It was stated that both advantages and disadvantages were encountered while transferring the subjects of biology course with distance education and that distance education can be included in the education process as a support for face-to-face education.

According to the opinions of the teachers, it was concluded that distance education was not as effective as face-to-face education in terms of biology lessons due to the fact that interaction in the distance education process couldn't be fully achieved and the desired learning environment couldn't be created.

Keywords: Covid-19, distance education, biology lesson

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

ARAP KELİMESİNİN ANLAMI

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet BÖLÜKBAŞI

Bartın Üniversitesi

ORCİD ID: 0000-0002-5923-3920

ÖZET

Sâmî kavimlerinden olan Araplar günümüzde geniş bir coğrafyaya yayılmış ve Arapça dünyada konuşulan 5.dil olarak kabul görmektedir. Dünyanın çeşitli coğrafyalarına yayılan Araplar Türkiye'de de yaşamaktadırlar. Türkiye'de yaşayan Araplar İslam fetihleri neticesinde Akdeniz, Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinin bazı il ve ilçelerine yerleşmişlerdir. Bu bağlamda, geniş bir coğrafyaya yayılan ve Arap olarak adlandırılan bu milletin kullandığı Arap kelimesine ilk defa Asur kitabelerinde rastlanmıştır. Bununla birlikte, Arap sözcüğü iki farklı anlamda kullanılmaktadır. Bu bağlamda, köylerde ve şehirlerde ikamet edenlere **A'râb (عرب)** çölde hayatını sürdürenlere Bedevîler anlamına gelen **el-A'râb (الأعراب)** kelimeleri kullanılmıştır. Arap sözcüğü, çölde ve kurak alanlarda yaşayan göçebe hayat süren kişiler anlamlarına da gelmektedir. Bununla birlikte, Kur'ân-ı Kerîm'de birçok yerde Bedevîler sözcüğünü karşılayan **el-A'râb (الأعراب)** kelimesi inatçı, sert mizaçlı ve bilgisiz insanları tanımlamak için kullanılmıştır. Sosyal hayatın kurallarına uymayan kişileri tanımlayan bu sözcük, aynı zamanda Hz. Muhammed'in hoşuna gitmeyen kişiler için de kullanılmıştır. Bu bağlamda, Kur'ân-ı Kerîm'de geçen ayetlerde Bedevîler, için kullanılan **el-A'râb (الأعراب)** kelimesi Hz. Muhammed'e ve İslam dinine yaklaşımlarının genellikle kendi çıkarlarını gözetmek şeklinde olmasından kaynaklanmıştır. Bu çalışmada, Arap kelimesinin anlamı, tarihte ilk kullanıldığı yer hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca bu çalışma kaynak taraması ve doküman analiz yöntemine dayanmaktadır. Araştırmanın amacı, Arap sözcüğünün anlamları ve Arapların soyları ile ilgili bilgilere vurgu yapmaktır. Araştırmanın önemi ise; Arap kelimesinin tarihsel süreçte kazandığı anlamların yanı sıra Kur'ân-ı Kerîm'de Arap sözcüğünün tanımlarına açıklık getirilmek hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arap kelimesi, Bedevîler, A'râb, Kur'ân-ı Kerîm, Hz. Muhammed

THE MEANING OF THE ARAB WORD

ABSTRACT

Arabs, who are among the Sâmî tribes, spread over a wide geography today and Arabic is accepted as the 5th language spoken in the world. The world's various geographical spread Arabs to live in Turkey. Arabs living in Turkey as a result of the Islamic conquest of the Mediterranean, Southeastern and Eastern Regions are settled in some provinces and districts. In this context, the word Arab used by this nation, which spread over a wide geography and called Arab, was first encountered in Assyrian inscriptions. However, the word Arabic is used in two different meanings. In this context, A'râb **(عرب)** to those who live in villages and cities. The words al-A'râb **(الأعراب)** meaning Bedouins, were used for those who lived in the desert. The word Arabic also means nomadic people living in deserts and arid areas. However, the word al-A'râb **(الأعراب)** which corresponds to the word Bedouins in many places in the Quran, is used to describe stubborn, tough and ignorant people. This word, which defines people who do not obey the rules of social life, is also used to describe the people that the Prophet Muhammad did not like. In this context, the word al-A'râb **(الأعراب)** used for Bedouins in the verses of the Quran originated from the fact that their approach to the prophet Muhammad and the religion of Islam was generally to observe their own interests. In this study, information is given about the meaning of the word Arabic and its first use in history. In addition, this study is based on literature review and document analysis method. The aim of the study, the meanings of the word Arabic and the information about the ancestry of Arabs were emphasized. The importance of the research is; It is aimed to clarify the meanings of the word Arabic in the historical process and the definitions of the word Arabic in the Quran.

Keywords: Arabic word, Bedouins, A'râb, Quran, Prophet Muhammad

ARAPÇADAN TÜRKÇEYE GEÇEN GALAT KELİMESİNİN KULLANIMI

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet BÖLÜKBAŞI

Bartın Üniversitesi

ORCİD ID: 0000-0002-5923-3920

ÖZET

Galat kelimesi **(غلط)** Arapçada hata, doğru olmayan, hataya düşmek, yanılmak ve yanlış anlamlarında kullanılmaktadır. Galat kelimesi Türkçeye girdikten sonra birçok Arapça ibare ve sözcük yanlış anlamda kullanılmaya başlanmıştır. Bu bağlamda yanlış olduğu bilinmesine rağmen kullanılan sözcüklere 'galat-ı meşhur' denilmiştir. Bununla birlikte, kullanımı uygun olmayan kelimeler ise 'galat-ı fahiş' olarak tanımlanmıştır. Arapçadan Türkçeye geçen birçok kelime Türkçe dilbilgisi kuralına uygun bir hale getirilmeye çalışılmıştır. Arapça bazı kelimelere Türkçe aidiyet eki eklenmiş veya Türkçe telaffuzuna göre kullanılmıştır. Bu durum Arapça birçok kelimenin anlam kaymasına ve ilk anlamından uzaklaşıp yeni bir mana kazanmasına neden olmuştur. Yanlış kullanım uzun bir müddet devam ettiğinden artık hatalı olarak kabul edilmemiştir. Bu bağlamda, Arapçadan farklı bir anlam kazanarak Türkçeye geçen kelimeler Türkçenin bir parçası haline gelmiş ve günümüzde de kullanımları devam etmektedir. Arapçadan Türkçeye geçen Galat olarak kullanılan kelimeler hakkında bilgiler veren birçok eser telif edilmiştir. Bu eserlerde geçen kelimelerin ilk anlamları ve Türkçede uğradıkları anlam değişiklikleri ayrıntılı şekilde ele alınmıştır. Bu çalışmada, Galat kelimesinin anlamı Arapçadan Türkçeye geçen Arapça sözcüklerin değişimleri ile Galat hakkında yazılan eserler ile ilgili bilgiler verilmiştir. Bu çalışma kaynak taraması ve doküman analiz yöntemi ile yapılmıştır. Araştırmanın amacı, Arapçadan Türkçeye geçen ve yanlış kullanılan Galat kelimeler hakkında bilgi vermektir. Araştırmanın önemi ise; Arapçadan Türkçeye geçen ve uzun yıllar boyunca kullanılan kelimelerin yanlış olduğu halde dile yerleşmesi ve kullanım alanlarına dikkat çekmektir.

Anahtar Kelimeler: Galat kelimesi, Anlam kayması, Hata, Doğru olmayan, Yanlış kullanım

USAGE OF THE WORD GALAT TRANSLATED FROM ARABIC TO TURKISH

ABSTRACT

The word Galat **(غلط)** is used in Arabic to mean error, untrue and falling into error. After the word Galat entered Turkish, many Arabic phrases and words were used in the wrong sense. In this context, although it is known to be wrong, the words used are called "galat-ı famous". However, words that are not suitable for use are defined as "galat-ı exorbitant". Many words that have passed from Arabic to Turkish have been tried to be adapted to the Turkish grammar rule. Some Arabic words have an affix of belonging to Turkish or used according to Turkish pronunciation. This situation caused Arabic words to shift in meaning and to gain a new meaning by moving away from their original meaning. Since the misuse has been going on for a long time, it is no longer considered as wrong. In this context, words transferred to Turkish by gaining a different meaning from Arabic have become a part of Turkish and their use continues today. Many works that give information about the words used as Galat, which passed from Arabic to Turkish, were copyrighted. The first meanings of the words in these works and the changes in their meanings in Turkish are discussed in detail. In this study, information about the meaning of the word Galat, the changes of Arabic words that passed from Arabic to Turkish and the works written about Galat were given. This study has been done by literature review and document analysis method. The aim of the research is to give information about Galat words that are passed from Arabic to Turkish and are used incorrectly. The importance of the research is; It is to draw attention to the use of words that have passed from Arabic to Turkish and have been used for many years, although they are incorrect.

Keywords: Galat word, meaning slip, error, inaccurate, misuse

NATURE AS A SAFE HARBOR OR A BATTLEGROUND IN THE EARLY AMERICAN LITERATURE

Sultan KOMUT BAKINÇ

Asst. Prof., Haliç University
ORCID ID: 0000-0001-7815-389X

While Americans were recreating their own paradise with the tools brought from Europe, national identity was being constructed at the same time because it was literally a "Virgin Land" and the inhabitants were *The American Adam*s. Their perception of self and individuality, freedom, and self-expression are shaped fitting the vast landscape and diversity. Since America was considered a new world, *The American Adam* in *The New World* had to distance itself from its origins in terms of aesthetics and art forms including literature. The traces of unique American literature can be found in colonial times' nonfiction works such as pamphlets, journals, essays, and religious writings. However, the beginning of the unique American Literature, for most authorities, starts with Ralph Waldo Emerson and his call for individuality, self-reliance, and distinctiveness. This paper aims to unearth the significance of Nature in Early American Literature as a distinctive element and how it is portrayed differently by Transcendentalists like Emerson or Thoreau and Realists and Naturalists following them. In that regard, I examine pioneering figures and works of Early American Literature to argue that whereas at the beginning of the 19th century Nature was portrayed as a safe harbor where individuals can intuit, implore, heal and find themselves, it was portrayed as a competitive, often destructive, determinist character, as a battleground in Realist and Naturalist fiction. This contributes to my further claim that the more industrialized the world is, the more we are detached from nature, and therefore from ourselves. Following this line of reasoning, the paper also touches upon the famous *Unabomber Manifesto: Industrial Society and Its Future.*

Key Words: Nature, Early American Literature, Transcendentalism, Unabomber Manifesto

MEASURING CUSTOMERS ATTITUDE TOWARDS DEBIT CARD AND CREDIT CARD DUE TO COVID-19

Ayonika paul

FIFA CIES university network, Sports Management student

ORCID ID**:** 0000-0001-9859-0704

Aliana paul

ITM Business school, PGDM student

ORCID ID: 0000-0001-5511-6842

Shubankar Mahapatra

JIS College of Engineering, MBA Student - İndia

ORCID ID: 0000-0001-8954-8539

ABSTRACT

First case of covid-19 was witnessed during the month of December 2019 in the Wuhan city of China, which soon emerged into pandemic crisis due to which each and every major and minor economies got adversely affected. Covid-19 outbreak soon forced us to witness lockdown which resulted unwanted closure of work in almost all sectors for a time being. The innovative banking service like ATMs Debit Card/Credit Card, Internet Banking etc was somewhere related with “Anytime and Anywhere Banking”. Everyone probably has at least one credit card and one debit card with them or either of debit card or credit card. They both looks identical with card number and personal identification number (PIN) code. Sectors like Bank was totally stopped and physical transaction of money was not at all at its usual phrase. Usage of Debit card and Credit card increased during Covid-19 lockdown period for various purposes and needfulness. This research-based paper was written based on the online survey of card user during this lockdown phrase in different regions in India to unearth their experience and necessity with any problems related to transactions or not. The responses of our respondents where shown in the “findings sectors” of this paper. Similar study can be done in different countries and continents as well

Keywords- Covid-19, Debit and Credit card, usage and problems etc.

آموزش آنلاین در مدارس مقطع ابتدایی در ایران طی پاندمی کوید 19

COVİD- 19 SALGINI SIRASINDA İRAN'DAKİ İLKOKULLARDA ÇEVRİMİÇİ EĞİTİM

نسرین محمدیان

دانشگاه تبریز – ایران

Nasrin Mohammadian

Tabriz Üniversitesi

چکیده

شیوع ویروس کرونا آنچنان که دنیا را متاثر کرده، نظام‌های آموزشی نیز به تبع تاثیر کشورها از شیوع کرونا تعطیلات اجباری مدارس را سبب شد و دانش آموزان را پای آموزش های مجازی نشانده است. در دنیا تقریباً از سال ۲۰۰۲ به مرور کشورها بحث آموزش از راه دور، آموزش الکترونیکی و مجازی حال چه به صورت آفلاین یا آنلاین پیگیری کرده‌اند و تولیداتی نیز داشتند. اما در کشور ما به دلیل عدم وجود زیرساخت‌های مناسب عملاً تجربه جدی در آموزش مجازی نداشته ایم و همین امر سبب بروز برخی مشکلات در امر آموزش به ویژه در مقاطع ابتدایی شد.

این آموزش ها به عنوان اولین تجربه نیازمند برنامه ریزی های منسجم تری برای رسیدن به کیفیت برنامه های آموزشی می باشد و در این میان عدم هماهنگی هایی نیز مشهود است اما آنچه که ارزش این آموزش ها را اشکار می کند استمرار و تداوم آموزش در شرایط کنونی جامعه است. فضای مجازی ظرفیت مناسبی برای تداوم تحصیل علم و دانش است و باید از این ظرفیت استفاده بهتری شود.

این مقاله به بررسی مشکلات آموزش آنلاین در دوران ایران طی پاندمی کوید 19 و نیز به ارایه ی راهکارها در این خصوص پرداخته است .

کلمات کلیدی: آموزش آنلاین - پاندمی کوید 19 - مدارس ابتدایی

HAREZM-KIPÇAK DÖNEMİNDE YANSIMA SÖZCÜKLER: EZ-ZEMAHŞERÎ'NİN MUKADDİMETU'L-EDEB'İ ÖRNEĞİNDE

Prof. Dr. Ergün KOCA

Girne Amerikan Üniversitesi

Orcid ID E. Koca: https://orcid.org/0000-0002-4003-1851

Özet

Mukaddimetü'l-Edeb, ünlü tefsir ve lügat âlimi Mahmûd bin 'Ömer ez-Zemahşerî tarafından yazılıp Harezmşah Atsız bin Muhammed bin Anuştigin'e sunulmuş, Arap olmayanlara Arapça öğretmeyi amaçlayan, "İsimler, Fiiller, Harfler, İsim Çekimi ve Fiil Çekimi" sözcüklerin bütünlediği bölümlerden ve kısa cümlelerden oluşan dönemi itibariyle çok başarılı, pratik bir sözlüktür.

Orijinal nüshası bulunmasa da bu değerli sözlüğün, başta Harezm Türkçesi olmak üzere, Farsça, Moğolca, Çağatayca ve Osmanlıca gibi dillere satır altı tercümeleri yapılmıştır. Eserin özellikle Harezm Türkçesine tercümesi yapılmış yaklaşık 20 nüshası bugüne ulaşmıştır. Yazıldığı tarih tam olarak bilinmemekle birlikte XII. yüzyılın ikinci çeyreği olduğu düşüncesi hakimdir.

N. Yüce eserin, Harezm Türkçesi çevirilerinden olan Şuşter nüshası üzerine yaptığı çalışmanın indeks bölümünde, 3000'den fazla alfabetik madde başı sözcüğü sıralamıştır. Bu söz varlığı zenginliği ile Dîvânu Lugâti't-Türk'ten sonra dönem itibariyle değerli bir sözlük konumundadır. Bu denli kıymetli olan bu eserde, yansıma sözcüklerin izleri arandığında yaklaşık 150 yansıma sözcüğün madde başı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Bugün bile bir çok dilci tarafından tek başına bir sözcük türü olarak kabul edilmeyen yansımalara, eserin Harezm Türkçesi tercümelerinde, gerek ad ve eylem olarak, gerek basit ve türemiş örnekleriyle yer verilmesi incelenmeye değer bir durumdur.

Dil biliminde önemli bir tarihsel kategori olarak yerini alan yansımaları "canlı cansız bütün varlıkların çıkardıkları sesleri yansıtan; dış görünüşlerini, hareketlerini betimleyen; insanların yalnız kendilerinin hissedebildiği duyuları, sezimleri deri, koku ve tat alma yoluyla hissettiren sözcükler" olarak tanımlayabiliriz.

Bu çalışma, Şuşter nüshası indeksi esas alınarak hazırlanmıştır. Sözlükte tespit edilen yansıma sözcükler leksiko-semantik olarak "ses yansımalı sözcükler, biçim yansımalı sözcükler, duyu (sezim) yansımalı sözcükler" şeklinde üç ana gruba ayrılarak incelenecektir.

Anahtar Sözcükler: Mukaddimetü'l-Edeb, yansımalar, leksiko-semantik gruplama, ses yansımalı, biçim yansımalı, duyu (sezim) yansımalı sözcükler vb.

WORDS OF REFLECTION IN THE HAREZM-KIPÇAK PERIOD: IN THE EXAMPLE OF EZ-ZEMAHŞERÎ'S MUKADDİMETU'L-EDEB

Abstract

Mukaddimetü'l-Edeb was written by the famous tafsir and lexicon Mahmud bin 'Ömer ez-Zemahşeri and presented to Harezmşah Atsız bin Muhammed bin Anushtigin, which aims to teach Arabic to non-Arabs, which is a It is a very successful and practical dictionary due to its period consisting of the chapters and short sentences it completes.

Although there is no original copy, this valuable dictionary has been translated into Persian, Mongolian, Chagatay and Ottoman Turkish, especially Harezm Turkish. About 20 copies of the work, especially translated into Harezm Turkish, have reached today. Although the date when it was written is not known exactly, XII. It is the second quarter of the century.

N. Yüce has listed more than 3000 alphabetic head words in the index section of the work on the copy of Shushter, which is one of the translations of Harezm Turkish. With this richness of vocabulary, it is a valuable dictionary after Dîvânu Lugâti't-Türk. In this valuable work, when the traces of reflection words are searched, it has been determined that approximately 150 reflection words are used as per item.

It is worth examining that reflections, which are not regarded as a single word type by many linguists, are included in the translations of the work in Harezm Turkish, both as a name and action, as well as with simple and derived examples.

Its reflections, which take its place as an important historical category in linguistics, "reflect the sounds of all living and non-living beings; depicting their external appearance and movements; words that make people feel the senses and senses through skin, smell and taste.

This study was prepared based on the Shushter copy index. Reflection words determined in the dictionary will be examined in lexico-semantic way by dividing them into three main groups as "sound reflective words, form reflective words, sense (perception) reflective words".

Keywords: Mukaddimetü'l-Edeb,reflections, imitative words, onomatopoeia, lexico-semantic grouping, sound (vocal) reflection, form reflection, emotive (perceptive) reflection etc.

KARADENİZ BÖLGESİNDE SUNULAN HAVA TAŞIMACILIĞI FAALİYETLERİNİN ANALİZ EDİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Harun YILMAZ[1], Doç. Dr. Nuriye GÜREŞ[2]

[1] İskenderun Teknik Üniversitesi
ORCID:0000-0002-8467-9019 05052374724

[2] İskenderun Teknik Üniversitesi
ORCID: 0000-0002-0149-8301 05317963212

ÖZET

2003 yılında Türkiye'de alınan yeni karar, politika ve uygulamalar ile hava taşımacılığı sektöründe önemli gelişmeler yaşanmıştır. Türkiye'de, yurtiçi ve yurtdışı uçuşlarında dünya ortalamalarından daha yüksek bir oranda artış yaşanmıştır. Sürdürülebilir bir büyümenin yaşandığı Türk sivil havacılık sektöründe uluslararası ve ulusal mevzuat ve standartlara uygun uçuş ve yer operasyonlarının yapılması temel amaç olarak belirlenmiş ve buna uygun denetimler gerçekleştirilmiştir. Bunun haricinde sivil havacılık sektöründe gerçekleştirilen teknoloji ve alt yapı yatırımları, büyümenin öncüsü olmuştur. Bu yatırımların başında da havalimanları gelmektedir. 2019 yılı itibariyle Türkiye'de sivil hava ulaşımına açık 5 iç hat 53 iç-dış hat olmak üzere toplam 58 havalimanı aktif olarak kullanılmaktadır. Ayrıca, 83 adet heliport ve 9 adet iniş şerit alanı bulunmaktadır. 2019 yılsonu itibarıyla, tüm Türkiye genelinde, iç hat yolcu sayısı 100.141.000 dış hat yolcu sayısı 108.693.000 ve transit yolcu sayısı 259.000 olmak üzere toplam yolcu sayısı 209 milyon olarak gerçekleşmiştir. Bu çalışmada Karadeniz Bölgesi'ndeki havalimanı ve trafik verileri detaylı olarak ele alınmıştır.

Karadeniz Bölgesi, Türkiye'nin önemli eğitim, turizm, sanayi ve tarım merkezlerin bulunduğu 7 bölgeden birisidir. Bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan gelişmesinde hava taşımacılığının payının da önemli olduğu aşikârdır. Karadeniz Bölgesi'nde faaliyetini sürdüren 7 havalimanının yanı sıra, Rize-Artvin ve Bayburt-Gümüşhane havalimanı projeleri de devam etmektedir. Bu çalışmada, tüm Karadeniz Bölgesi'nde mevcut ve devam eden havacılık alanındaki alt yapı yatırımları, proje ve faaliyetlerin bölge turizmine, sosyo-kültürel yapısına ve ekonomisine katkılarından bahsedilmiş ve gelecekte bölgenin gelişimi ve kalkınması açısından çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hava Taşımacılığı Faaliyetleri, Karadeniz Bölgesi, Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Katkı.

YEDİ KARDEŞİN İZİNDE: YER ADLARI NE SÖYLER

Emrah TÜNCER [1]

[1] İstanbul Gelişim Üniversitesi

ORCID ID 0000-0001-9120-2270

ÖZET

İnsana dair tüm olup bitenler bir mekânda gerçekleşmekte ve söz konusu mekân, adı ile belleğe kaydedilerek-nesiller boyu- yaşatılmakta ve "ben " ve "biz" kimliğinin oluşmasında önemli roller üstlenmektedir. Bu bağlamda insanların değerleri, inançları, yaşayış tarzları hakkında bilgi veren yer adları, birbirinden çok farklı çağrışımları, kültürel hinterlandı, etnik ve filolojik zenginliği içerir. Elazığ'ın Karakoçan ilçesinde de anlatılan bir menkıbede 7 kardeşin hikâyesi ve bu 7 kardeşin ismini verdiği köyler vardır. Günümüzde her ne kadar bu isimler resmi olarak kullanılmıyor olsa da bu anlatıdaki izleğe göre bu isimlerin tarihsel süreç içindeki değişimi ve anlatının mekânla ilişkisi ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yer adları, Mêkan, Kültürel Bellek, 7 Kardeş

DİJİTAL ÇOCUK YAYINCILIĞININ ÖNEMİ

Hakan ÖZKAN

İstanbul Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0003-2023-6873

ÖZET

İnsan sosyo-kültürel bir varlık olarak çevresiyle ünsiyet kurmaktadır. Toplu halde yaşama gereksinimi duyan insan, birbirleriyle iletişim ve etkileşim kurmak zorundadır. Toplumun değerleri, din, dil, kültür ve gelenekleri ailede öğretilmekte, görünmekte; cemiyet ve aile birbirlerini etkilemekte, iletişimle nesilden nesile aktarılabilmektedir. İnsanlık tarihi, her alanda olduğu gibi iletişim alanında da şekil ve içerik yönüyle büyük bir değişim yaşamaktadır. İletişim araçlarının bu hızlı gelişimi, dünyayı küçük bir köye; iletişimi; bilgiyi aktarmaktan öte kültürel-tüketim sömürü aracına dönüştürebilmektedir.

İnternet, bireylerin alışkanlıklarını ve hayat tarzını değiştirmektedir. İnternetin neredeyse "veri çöplüğü"ne dönüştüğü günümüzde, insanların doğru bilgiye erişmesi, milletlerin ve devletlerin gündemini meşgul etmektedir.

Elektronik yayınlara paralel olarak dijital çocuk yayıncılığı da son yıllarda artma eğilimi göstermekle birlikte, bu yayınların içeriklerini çoğunlukla oyunlar oluşturmaktadır. Hayatın anlamlandırılmasına ve kişilik oluşumuna katkı sağlayacak elektronik yayınlar hem çocuklar hem de geleceğimiz açısından önem arz etmektedir. Biz bu çalışmamızda dijital çocuk yayıncılığını, önemini, olumlu ve tehlikeli yönlerini ele alarak değerlendirmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Dijital Yayın, Çocuk, Medya, Teknoloji

ABSTRACT

Man is a socio-cultural being, when it connects with its environment, becomes human. A person who needs to live in a collective form, must communicate and interact with each other. The values, religion, language, culture and traditions of society are taught and appear in the family; society and family influence each other and can be transmitted from generation to generation by communication. Human history is experiencing a great change in shape and content aspect in the field of communication, as well as in all areas. This rapid development of communication tools can transform the world into a small village; communication, rather than transferring information into a means of cultural-consumption exploitation.

The Internet is changing the habits and way of life of individuals. Nowadays, when the Internet is almost transformed into a " data dump", adult as well as child users can seamlessly access the right information, engage the agenda of nations and states point.

In parallel with electronic broadcasts, digital children's broadcasting has also tended to increase in recent years, but the content of these publications is mostly games. Electronic publications that will contribute to the meaning of life and personality formation are important both for children and our future. In this study, we will try to evaluate digital child broadcasting by addressing its importance, positive and dangerous aspects.

Keywords: Digital Broadcasting, Children, Media, Technology

KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

YAPISAL AİLE TERAPİSİ VAKA FORMÜLASYONU

Hakan ÖZKAN[1] * , Cavit ERDEM[2]

[1] İstanbul Üniversitesi, 0000-0003-2023-6873

[2]İstanbul Üniversitesi, 0000-0001-8837-1700

ÖZET

İnsan, hem varoluş sürecinde sahip olduğu donanım ve yetenekleri hem de daha sonradan akıl, idrak ve iradeyle öğrendiği ve sahip olduklarıyla diğer canlılardan farklılaşmakta ve üstün hale gelmektedir. Din, hayata anlam katan ve insanın rabbiyle iletişimini sağlayan kurallardan ibarettir; insanın diğer insanlara ilişkileri ailede öğrenilmektedir. Aile, toplumun en küçük aynı zamanda en değerli birimini oluşturmakta; toplum değerlerinin kazanılması ve yaşatılmasına, kültürün aktarılmasına aracılık eden en önemli sosyal ünitedir. Geleneksel ve modern ailenin tanımı ve yaşantılarında farklılıklar bulunsa da aile günümüzde toplumsal bir değer olarak varlığını devam ettirmektedir.

Sanayi devrimi, ekonomi ve teknolojinin gelişmesi, kentleşme, savaşlar, hammadde ihtiyacının artması, kadının ve ailenin rollerini ve evliliğe ait değer yargılarını değiştirmiş; sorunlar çeşitlenmiş ve artmıştır. Teknoloji kullanımı, modern insanın temel meselesi haline gelmiştir. Teknolojinin, din, kültür ve değerlere hizmet edecek hale dönüştürülmesi, din eğitimiyle uyumlu hale getirilmesi, değişime anlam katmaktadır. Aile danışmanlığı; ailede yaşanan sorunlara karşı üyelerin düşünce ve davranışlarının olumlu yönde yönlendirilmesidir. Aile danışmanlığının amacı, aile dayanıklılığını ve üyeler arasındaki işbirliği artırmak, aile içinde yaşanan sorunların çözümüne yönelik yürütülen psikolojik rehberlikle sağlıklı aileler oluşturmaktır.

Bu vaka incelemesinde, erkek çocuklarının bazı sorunları nedeniyle aile danışmanına müracaat eden aile modellenerek değerlendirilmiştir. Bu çalışmamızda, aile danışmanlığı kuramlarından, Salvador Minuchin'in öncüsü olduğu yapısal aile danışmanlığı kuramı ve terapisi, uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aile, Aile Danışmanlığı, Yapısal Aile Danışmanlığı, Tedavi, Terapist

ABSTRACT

Human beings differentiate from other living things and become superior, both with the skills and abilities they have in the process of existence, and what they later learn and possess with intelligence, understanding, and will. The family is the smallest and most valuable unit of the society; It is the most important social unit that mediates the acquisition and maintenance of community values and the transfer of culture. Although there are differences in the definition and life of the traditional and modern family, the family continues its existence as a social value today.

The industrial revolution, the development of the economy and technology, urbanization, wars, the increase in the need for raw materials have changed the roles of women and the family and the value judgments of marriage; problems have diversified and increased. Family counselling; It is the positive direction of the members' thoughts and behaviors against the problems experienced in the family. The purpose of family counseling is to increase family resilience and cooperation between members, and to create healthy families with psychological guidance conducted to solve problems in the family.

In this case study, a family that applied to a family counselor due to some problems of boys was modeled and analyzed. First the application was made by the mother, and with the guidance of the consultant, a family therapy process was initiated in which all family members participated. In this study, one of the family counseling theories, the structural family counseling theory and therapy, pioneered by Salvador Minuchin, were applied.

Keywords: Family, Family Counseling, Structured Family Counseling, Treatment, Therapist

KORONAVİRÜS ENFORMASYONUNDA İNTERNETİN GÜVENİLİRLİĞİ

Öğr. Gör. Dr. Fatih CEYLAN

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Orcid No: 0000-0002 7494-5635

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Koronavirüsle ilgili internette yer alan bilgilerin güvenilirliği ve niteliğini ortaya koymaktır. Bu çalışmadaki veriler, Koronavirüsle ilgili belirli anahtar kelimelerin/ifadelerin, Türkiye'de en çok kullanılan internet arama motoru olan Google'da taranmasıyla elde edilmiştir. Taramalar sonucu elde edilen verilerin hepsinin incelenmesi mümkün olmadığından, çalışmanın kapsamı sadece ilk sayfalarla sınırlandırılmıştır. Bu kapsamda, toplam 26 adet internet sitesinden Kalite Ölçeği[1] kapsamında kaynak, yayıncı, referans, ilgililik, tamlık, anlaşılırlık ve değerlilik (orijinallik) kriterlerine göre toplanan veriler, nitel içerik analiz yöntemine tabi tutulmuştur. Elde edilen bulgular incelendiğinde, Koronavirüsle ilgili internette yer alan bilgilerin Kalite Ölçeği kriterlerinin bazılarını (kaynak, referans, değerlilik) güvenirlik ve nitelik yönünden karşılamadığı görülmektedir. Bunun sebebinin internet bilgilerinin genel özelliklerinden (genellikle referans ve yazar bilgisinin olmaması, orijinal bir araştırma olmaması…vb.) kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir. Buna karşın yayıncı, kurum, ilgililik, tamlık, anlaşılırlık ve yazarların yetkinliği gibi Kalite Ölçeği kriterlerinin ise güvenirlik ve nitelik yönünden karşıladığı görülmektedir. Bunun sebebinin ise pandemi sürecinde başından beri halkı bilgilendirmede geleneksel medyada, başta hekimler olmak üzere özellikle işin ehline oldukça ağırlıklı yer verilmesi ve konunun tüm yönleriyle aydınlatılmaya çalışılması gibi olguların internete de yansımış olmasından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir. Genel sonuç olarak, Koronavirüsün internette, diğer sağlık sorunlarına/konularına göre daha ciddi ve ehil bir şekilde ele alındığı anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Koronavirüs, Bilgilenme, İnternet, Nitelik, Güvenirlik.

[1] Bu çalışmada kullanılan Kalite Ölçeğinin oluşturulmasında, "Enformasyon Toplumunda Dini Bilgi Edinme: İnternet Ortamındaki Dini Enformasyonun Güvenilirliği ve Kalite Kriterleri Üzerine Bir İnceleme" adlı makale ve "Sağlık Temalı Bilgi Edinme ve İnternetin Güvenirliği" adlı bildiriden yararlanılmıştır.

TÜRKİYE'DEKİ REKLAM SEKTÖRÜNDE İMGELERİN ÜTOPİK VE DİSTOPİK TEMSİLİ

Öğr. Gör. BİLAL AKKÖPRÜ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
ORCID: **https://orcid.org/0000-0002-9546-6326**

ÖZET

İnsanlar öğrendikleri ya da ürettikleri bilgileri aktarmak ve anlamlandırabilmek için çok çeşitli araçlar kullanmıştır. Özellikle bilgiye ve iletişim araçlarına ulaşabilmenin güç anlamına geldiği yaşadığımız çağda bu aktarımın önemi ve çeşitleri artmıştır. İmgeler tarih boyunca bu aktarım sürecinde, onlara yüklediğimiz ortak anlamlar bakımdan önemli görevler üstlenmiştir. İmgeler nerede nasıl üretilmiş olursa olsun, ya da kimler tarafından nasıl okunursa okunsun binlerce yıldır anlam dünyamızın temel taşları olmuştur. İnsanlar yaşadığı hayatın daha iyisi ve daha kötüsü üzerine çokça düşünmüş ve bu düşünceler çerçevesinde yeni dünyalar tasarlamıştır. Bu tasarımların en bilindikleri olan ütopya ve distopyalarda da bu düşüncelerin aktarılması için imgelerden yararlanmıştır.

Ütopyanın vaat ettiği 'mükemmel dünya' hayali de, distopyanın öngördüğü 'en kötü' dünya kurgusu da, dijital çağın olanakları ile bir araya geldiğinde reklam sektörü için, hedef kitlenin dikkatini çekerek satın alma davranışı sağlayacak yeni ve eğlenceli yöntemler oluşturmaktadır.

Bu düşünceden yola çıkılarak çalışmada, reklam sektöründe imgelerin ütopik ve distopik evrenler yaratmak amacıyla etkin bir şekilde kullanıldığı ileri sürülmüştür. Bu hipotezin doğruluğunu araştırmak amacıyla, imgelerin bu şekilde kullanıldığı düşünülen üç televizyon reklamı, niteliksel içerik analizi yöntemi ile görsel ve sözel kodları çerçevesinde analiz edilmiştir. Elde edilen verilerin, kavramsal çerçevede açıklanan bilgiler doğrultusunda yorumlanması sonucunda, hipotezi doğrular nitelikte reklamlarda imgelerin ütopik ve distopik kurguları yaratmak için kullanıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Reklam, imge, ütopya, distopya, niteliksel içerik analizi.

ABSTRACT

People have used various tools to transfer and interpret the information they learned or produced. The importance and variety of this transfer increased especially in the age we live in when access to information and communication tools mean power. All through history, images have had significant roles in this transfer process in terms of the common meanings we attach to them. Images have been the keystones of our semantic world for thousands of years regardless of where or how they are produced or by whom or how they are read. People have thought a lot about a better or a worse life and designed new worlds in the frame of these thoughts. In also utopias and dystopias, which are the best-known of these designs, images have been used for the transfer of these thoughts.

When both the dream of a 'perfect world' promised by utopia and the fantasy of 'the worst' predicted by dystopia come together with the opportunities of the digital world, they constitute new and entertaining methods for the advertising sector to catch the attention of the target audience and create buying behaviour.

Based on this thought, this study argues that images are used effectively in advertisements for the purpose of creating utopic and dystopic universes. In order to analyse the validity of the hypothesis, three television advertisements which are thought to be using images in this way have been analysed through qualitative content analysis within the framework of visual and verbal codes. As a result of the interpretation of the data in the light of the information given within the conceptual frame, it has been found out that images are used in advertisements to create utopic and dystopic fantasies, which verifies the hypothesis.

Keywords: advertisement, image, utopia, dystopia, qualitative content analysis.

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

HAYAT BOYU ÖĞRENMEDE BİLGİ VE BİLGİSAYAR OKURYAZARLIKLARININ ROLÜ: KAVRAMSAL BİR İNCELEME

Muhammed Murat GÜMÜŞ[1], Mehmet KARA [2]

[1] Amasya Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-3677-8928

[2] Amasya Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0003-2758-2015

Dünya'da rekabet ortamlarını arttırmak için bilgi ihtiyacını gören, bilgi ihtiyacını tanımlayıp bilgiye ulaşabilen, bilgiyi doğru bir şekilde kullanıp değerlendirebilen yetkin insanlar yetiştirilmek istenmektedir. Bu anlamda, bireylerin hayat boyu öğrenme süreçlerine dahil olmaları bir 21. yüzyıl gereksinimi olmakla beraber bu gereksinime yönelik çeşitli okuryazarlık becerilerine ihtiyaç duymaktadırlar. Dolayısıyla insanların toplumda aktif bir şekilde rol alabilmesi için belli becerilere sahip olması gerekmektedir. 21. yüzyılda teknolojinin de gelişmesiyle bilgi miktarı artmakta ve bu nedenle doğru ve güvenilir bilgi kaynağına ulaşmak, bilgiyi ihtiyaçlar doğrusunda arayıp bulabilmek, kullanmak ve değerlendirmek için bilgi ve bilgisayar okuryazarlığı becerileri önemli bir rol oynamaktadır. Bilgi ve bilgisayar okuryazarlığı ile ilgili gelişen teknolojiyle birlikte tarih boyu farklı tanımlamalar yapılmakla beraber bu bağlamda bilgi ve bilgisayar okuryazarlıkları için farklı kavramlar üzerinde de durulmuştur. Bu yüzden başta eğitim olmak üzere birçok alanda dünyada bilgisayar ve bilgi okuryazarlığı adına benzer ve farklı çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmada ulusal ve uluslararası çapta bilgi ve bilgisayar okuryazarlığı adına yapılan çalışmalar incelenmiştir. Dolayısıyla bilgi ve bilgisayar okuryazarlıklarının hayat boyu öğrenmeye etkileri gözlemlenmiştir. Buna göre bilgi ve bilgisayar okuryazarlığı çalışmaları incelendiğinde, eğitim alanında bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı konusunda öğrencilerin akademik becerilerinin arttığı, bireylerin kütüphane kullanımı ve akademik çalışmalarda intihal oranlarının iyileştiği, sağlık çalışanlarının sorumluluklarını daha verimli bir şekilde yerine getirdiği ve 60 yaş üstü bireylerin yaşam kalitesini artırdığı gözlemlenmiştir. Dolayısıyla hayat boyu öğrenmede bilgi ve bilgisayar okuryazarlıkların rolü başta eğitim alanı olmak üzere farklı alanlar da bireylerin okuryazarlık becerilerini geliştirerek

yaşam kalitelerini değiştirebileceği ve her alanda daha fazla verime sahip olunabilmesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hayat Boyu Öğrenme, Bilgi Okuryazarlığı, Bilgisayar Okuryazarlığı

AFGANİSTAN'IN BELH VİLAYETİ'NDE NEVRUZ GELENEĞİ

Muhammad Sadeq SULTANİ

Selçuk Üniversitesi

ORCİD: 0000-0003-4259-4604

Özet

Toplumların veya milletin özelliklerinden bahsedildiğinde, ilk olarak kültürel etkileri değerlendirilir, çünkü kültür vasıtasıyla düşünceleri, inançları, sanatı, gelenekleri anlayabiliriz. Bu unsurlar, insan etkileşimindeki tarihsel gelişmeler sırasında bazen zamanla gelişir ve bazen de değişir. Nevruz kutlaması, tarihsel gelişmelerle, belirli kültürel ve coğrafi koşullara göre farklı şekillerde gerçekleştirilen eski geleneklerden biridir. Bu günü şanslı sayarak ve önümüzdeki yılı bereketli, nimetli, şanslı olarak görürler. Ancak bugün Nevruz kutlamaları küresel bir kutlama haline geldi ve bölgedeki çoğu ülke bunu kutluyorlar. Bu bayramı diğer Türk topluluklarında olduğu gibi Afganistan'da de her yıl 21 Martta geleneksel yılbaşı günü olarak çeşitli etkinliklerle kutlanılır. Bu makale Afganistan'nın Belh vilayeti'nde gerçekleşen ve günümüze kader devam eden Nevruz geleneklerini ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nevruz, Sümelek, Haft Mewa, Cende Bala.

THE NEVRUZ TRADITION IN AFGHANISTAN'S BELH CITY

Abstract

When the characteristics of societies or nation are mentioned, first their cultural effects are evaluated, because we can understand thoughts, beliefs, art and traditions through culture. These elements sometimes develop over time and sometimes change during historical developments in human interaction. The celebration of Nevruz is one of the old traditions that are carried out in different ways according to historical developments, certain cultural and geographical conditions. They count this day lucky and see the coming year as blessed, holy and lucky. Today, however, Nevruz celebrations have become a global celebration and most countries in the region are celebrating it. This holiday is celebrated every year in Afghanistan as a traditional New Year's day on March 21, as in other Turkish communities.This article, describes the Nawruz traditions that took place in Balkh province of Afghanistan and continue to this day.

Keywords: Nowruz, Samanak, Haft Mewa, Janda Bala.

FUAR STANTLARINDA AYDINLATMA TASARIMININ ROLÜ

Doç. Dr. Erkan AYDINTAN [1], Edanur FETTAHOĞLU [2]

[1] Karadeniz Teknik Üniversitesi, ORCID: 0000-0001-8097-2384,

[2] Karadeniz Teknik Üniversitesi, ORCID: 0000-0003-1288-3616,

ÖZET

İletişim kurmak her zaman bir ihtiyaç olmuş; bu ihtiyaç hemen her alanda kendine yer bulurken; geçmişten günümüze birçok bilimsel, sosyal, kültürel, ticari vb. etkinliğin gerçekleştirilmesine de zemin hazırlamıştır. Günümüzde sürekli gelişen fuar etkinlikleri de temelde ticari ve sosyal amaçlı buluşmalar olarak ortaya çıkmıştır. Fuar organizasyonlarındaki gelişimin en açık okunabildiği alanlardan biri ise firmalar ile ziyaretçilerin buluşma mekânı görevini gören fuar stantları olmuştur.

Fuar standı; form, renk, doku, aydınlatma gibi birçok öğenin mekânsal bir senaryo çerçevesinde kurgulanması ile oluşan bir iletişim platformu olarak tanımlanabilir. Söz konusu tasarım ögelerinin stant tasarımında ne gibi rollerinin olduğu, bu bağlamda genel kurgu içindeki yeri ve önemi, araştırma konusu olarak değer taşımaktadır.

Çalışma, özellikle stant aydınlatma tasarımı hakkında yeterli bilimsel veri bulunmaması nedeni ile bu alana odaklanmıştır. Amaç, aydınlatma tasarımının fuar stantlarındaki rolünün, çeşitliğinin ve öneminin ortaya koyularak, konuya ilişkin farkındalık yaratmaktır. Bu doğrultuda dört etaptan oluşan bir çalışma yapılmıştır. Çalışmanın birinci etabında literatür incelemesi ile konunun kuramsal zemini oluşturulmuştur. Çalışmanın ikinci etabında ise stant tasarımında aydınlatmanın rolünü tespit etmek üzere ulaşılan yazılı kaynaklar içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiş ve tespit edilen veriler listelenmiştir. Çalışmanın üçüncü etabında uluslararası fuarlarda tasarım ödülü almış stant örnekleri analiz edilerek stant tasarımlarında aydınlatmanın rolüne ilişkin çıkarımlarda bulunulmuştur. Daha sonra gerek literatürden ve gerekse stant tasarımları üzerinden elde edilen veriler birbiri ile çakıştırılmış, belli parametreler doğrultusunda sınıflandırılmıştır. Çalışmanın son aşamasında sonuçlar tartışılarak değerlendirilmiş, fuar standında aydınlatmanın rolüne ilişkin sistematik bir bilgi kümesine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fuar, fuar standı, stant tasarımı, aydınlatma tasarımı.

KADINA YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN YENİ MEDYA ÜZERİNDEN İNCELENMESİ

Gözde Buse Pehlivan

İstanbul Ticaret Üniversitesi, 0000-0001-7407-0632

ÖZET

Şiddet; insanlık tarihinin başından günümüze kadar ulaşmış ender kavramlardan biridir. Tarihte şiddet genellikle fiziksel yönden ele alınmıştır. 20 yy. ortalarından sonra yapılan çalışmalar ile şiddetin sadece fiziksel değil duygusal, psikolojik, toplumsal ve ekonomik yönlerinin de olduğu belirlenmiştir. Tüm dünya da olduğu gibi ülkemizde de kadına yönelik şiddet toplumsal bir sorundur. Ataerkil toplumlarda daha sık karşımıza çıkan kadını güçsüz gören, ikinci plana atan, zayıf ve şiddet görmeye elverişli olarak tanımlayan düşünce yapısı kadına yönelik şiddetin başlıca nedenleridir. Bu nedenle ki ülkemizde ki kadınların büyük bir kısmı hayatının bir döneminde şiddete uğradığını belirtmiştir. Kadına yönelik şiddet haberleri her gün önümüze çıkmaktadır. Haberlerin sunumunda ise bazı zorluklar gözlemlenmektedir. Konunun hassasiyetinin ve topluma ait bir sorun olduğunun kavranması ve haber sunumunda buna dikkat edilmesi gerekmektedir. Medyanın kamuoyu oluşturmada ki etkisinin en iyi tanımlamalarından biri (Avcı & Güdekli, 2018) tarafından yapılmıştır; 'Günümüz toplumlarında yasama, yürütme ve yargıdan sonra 4. Güç olarak görülen medyanın birey ve toplum üzerinde önemli bir etkisi vardır. Yeni medya olarak tanımlanan sosyal medya ve internet haberciliğinin bu konuda geleneksel medyadan daha etkili olduğu gözlemlenmiştir. Hızlı etkileşimler ve okuyucu/izleyicinin geribildirim verme imkanı yeni medyayı öne çıkartan unsurlardır. Medya kadına yönelik şiddet haberlerini sunarken asıl amaç olayın magazinsel ve reytingi değil sorunu halka duyurma ve kamuoyu oluşturma olmalıdır. Ayrıca kadına yönelik şiddet haberleri sunulurken nedene bağlama durumu haberlerin başlıca sorunlarındandır. Magazinsel başlıklar, nedensellik ilişkisi açıklama amaçlı içerikler kadına yönelik şiddet haberlerini sunarken sık sık karşımıza çıkmaktadır.Bu çalışmada yapılan haber incelemeleri ile haberin sunulma şekli içerikleri incelenmiştir. Aynı zamanda kadınların şiddeti kabul görmesine neden olan etkiler açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Medya, Haber,Kadına Yönelik Şiddet, Yeni Medya

SPORDA PAZARLAMA MASASININ DÖRT AYAĞINDAN BİRİ: FİYAT

Arş. Gör. Dr. Anıl Onur MERCANOĞLU [1]

[1] Eskişehir Teknik Üniversitesi, 0000-0002-7812-9870

ÖZET

Spor pazarlamasında, pazarlamacının etkili bir şekilde ilerleyebilmesi ve amaç ve hedeflerini yerine getirebilmesi için pazarlama karma elemanlarından birisi olan fiyatı en ince ayrıntılarıyla ele alması gerekmektedir. Ayrıca fiyat tüketimden gelen faydanın değerini belirlediği için dikkat edilmesi gereken önemli bir konu olarak görülmektedir. Bu önem doğrultusunda araştırmanın amacı spor pazarlamasında fiyatla ilgili konuları kuramsal bir çerçevede ele almaktır. Çalışmada "fiyatlandırma amaçları", "fiyatlandırma süreci", "fiyatlandırmayı etkileyen faktörler", "fiyatlandırma stratejileri" ve "fiyat ayarlamaları" ana başlıkları, fiyat kavramını detayı bir şekilde açıklayabilmek için kullanılmıştır. Sonuç olarak öncelikli yapılması gereken, amaçların belirlenerek buna en uygun yolun seçilmesidir. Sürecin bu ilk adımı ile beraber sırasıyla talebi tahmin etme, maliyetleri belirleme, rakiplerin fiyatlarını belirleme, fiyat hesaplanmasında kullanılacak yönetim seçilmesi, fiyat seviyesinin belirlenmesi ve son olarak da fiyat yapısının değişkenlere göre uyarlanması aşamaları dikkatli bir şekilde ele alınmalıdır. Satışların istenilen düzeyde gerçekleşebilmesini sağlayacak uygun fiyat düzeyinin belirlenebilmesi için içsel ve dışsal etkenler pazarlamacı tarafından detaylı bir şekilde değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Spor Pazarlaması, Ürün Fiyatı, Fiyatlandırmayı Etkileyen Faktörler, Fiyatlandırma Stratejileri.

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

ALGILANAN E-HİZMET KALİTESİNİN MÜŞTERİ SADAKATİ ÜZERİNE ETKİSİ: ENDÜSTRİYEL PAZARLARDA BİR UYGULAMA

Görkem Bayramtan [1], Dr.Öğr. Üyesi Leyla Gödekmerdan Önder[2]

[1] Bilim Uzmanı, Ankara
ORCID ID: 0000-0003-2926-5291,

[2]Ufuk Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-1969-8843.

ÖZET

Günümüz pazarlarında yaşanan ürün, hizmet ve marka bolluğu, tüketicilere herhangi bir ihtiyaç ve isteklerini karşılayabilecekleri birçok alternatif sunmaktadır. Ürün, hizmet ve marka bolluğuna işletmeler açısından bakıldığında ise kıyasıya rekabeti beraberinde getirmektedir. İşletmeler rekabet ortamında hayatta kalabilmek ve yaşamlarını sürdürebilmek için yeni stratejilere başvururlar. Geleneksel ticaret yöntemlerine göre, hem işletmeler ile müşteri arasındaki hem de müşteriler ile işletmeler arasındaki direkt temasın yetersiz olduğu durumlarda, zaman ve mekan gözetmeksizin ulaşılabilmeyi etkin kılan e-ticaret, işletmeler adına rekabet avantajı sunmaktadır. Profesyonel ve etkin bir şekilde inşa edilen bir e-ticaret sitesi ile işletmeler hızlı ve kolay bir şekilde küresel pazarlara ulaşabilirler. Özellikle reklam ve pazarlama finansları kısıtlı olan işletmeler için oluşturulan bu e-ticaret kanalları rekabette önemli bir avantaj yaratmaktadır. Öte yandan işletmelerin sürdürülebilir başarılar yakalamaları ve uzun vadede karlılıklarını arttırabilmeleri için kaliteye de önem vermeleri gerekmektedir. Dolayısıyla işletmeler e-ticaret sitelerinde sundukların elektronik hizmetlerin kalitesini artırmaya çalışırlar. Hizmet kalitesi işletmeler arasındaki rekabetin önemli bir parametresidir ve çeşitli yöntemlerle hizmet kalitesinin artırılması mümkündür. Tüketiciler için ürün ve hizmetin özelliği, fiyatı ve kalitesi kadar algıladıkları e-hizmet kalitesi de önemlidir. Algılan hizmet kalitesinin yüksek olması işletmeleri rekabette öne geçiren kavramlardan biri olan müşteri sadakatini de artırmaktadır. Müşteri sadakati, birçok alternatif içinde, durumsal etkilere ve pazarlama çabalarının değişim davranışına neden olma potansiyeline rağmen, tüketicilerin tercih edilen ürün veya hizmeti gelecekte tutarlı bir şeklide satın almasıdır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı endüstriyel pazarlarda algılanan e-hizmet kalitesinin müşteri sadakati üzerine etkisini belirlemektir. Bu kapsamda Türkiye genelinde endüstriyel pazarlarda çalışan 417 katılımcıya anket uygulanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22,0 ve Lisrel istatistik programları kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: E-ticaret, Endüstriyel Pazarlama, Hizmet Kalitesi, Müşteri Sadakati, SERVQUAL Ölçeği.

AB'YE UYUM SÜRECİNDE TÜRKİYE VE ARNAVUTLUK'UN ÇALIŞMA YAŞAMINA YÖNELİK DÜZENLEMELERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Ayşenur GÖNÜLAÇAN ÖZER[1], Sinem ÇELİK[2]

[1] Karadeniz Teknik Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0003-0970-5026

[2] Karadeniz Teknik Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0001-9072-7542

ÖZET

Çalışma yaşamı, insanlık tarihi kadar eskiye gitse de, günümüzdeki anlamda çalışma yaşamının Sanayi Devrimi'nin bir ürünü olduğunu söylemek mümkündür. Sanayi Devrimi sonrası belli süreçlerden geçerek farklı boyutlar kazanan çalışma yaşamı, günümüzdeki esnek çalışma modelleriyle revize edilerek gün geçtikçe evrimsel bir dönüşüm yaşamaktadır. Özellikle küreselleşme sürecinin de etkisiyle, çalışma yaşamında ve sosyal haklar çerçevesinde her gün yeni gelişmelerin yaşanması kaçınılmaz hale gelmektedir. Bilindiği üzere, çalışma yaşamına yönelik düzenlemeler esasen, bir ülkenin sosyal politika alanında gelişmişliğinin önemli bir bölümünü oluşturur. Diğer yandan çalışma yaşamına yönelik düzenlemelerin, ülkelerin insan hakları temelinde ilerleyişinin ciddi bir göstergesi olduğu bilinmektedir. Bu durumun bir getirisi olarak uluslararası sistemde supranasyonel bir örgüt olma iddiasındaki AB, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, ayrımcılıkla mücadele, işçilerin korunması, sosyal diyalog ve iş hayatında toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması gibi direktiflerle AB üyeliği yolundaki standartların sosyal politika ve istihdama bakan yönünü belirlemektedir.

Ulusüstü bir yapıya sahip olan AB'nin birlik mevzuatına uyum noktasında çalışma yaşamına yönelik standartlara yer vermiş olması, AB bünyesinde adaylık statüsü elde etmiş ve AB mevzuatına uyum için çaba harcayan ülkeler açısından ayrı bir önem taşımaktadır. Bu çalışmada, Haziran 2014'te resmen aday ülke ilan edilen ve Mart 2020'de AB ile tam üyelik müzakerelerine başlaması kararlaştırılan Arnavutluk ile 1999'da aday ülke statüsüne kavuşan ve 2005 yılında AB'ye katılım müzakerelerine başlayan Türkiye'nin AB'ye uyum sürecinde çalışma yaşamına yönelik düzenlemeleri karşılaştırmalı olarak analiz edilecektir. Bu noktada, ayrı ayrı her iki ülkenin emeklilik yaşı, asgari ücret uygulaması, çalışma saatleri ve koşulları, örgütlenme özgürlüğü, çalışma yasağı, çocuk işçiliği gibi durumları ele alınacak ve bu durumların AB'ye uyum süreci çerçevesindeki gelişmeleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Arnavutluk, AB'ye Uyum Süreci, Çalışma Yaşamı.

AB'YE UYUM SÜRECİNDEKİ TÜRKİYE'DE İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN UYGULAMALAR: 6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU

Sinem ÇELİK[1], Taliye AKBIYIK[2]

[1] Karadeniz Teknik Üniversitesi, İ.İ.B.F., Uluslararası İlişkiler Bölümü

[2] Karadeniz Teknik Üniversitesi, İ.İ.B.F., ÇEKO Bölümü

ÖZET

İş sağlığı ve güvenliği (İSG) konusu birçok uluslararası örgüt gibi Avrupa Birliği (AB)'nin de önem atfettiği bir konudur. AB, iş sağlığı ve güvenliği alanında işyeri, donanım, işaretler, fiziksel ve kimyasal maddelere maruz kalma, biyolojik ajanda, iş yükü, ergonomi ve psiko-sosyal risklere ilişkin yayınladığı Direktiflerde İSG konularına yer vermekte, mevzuatın uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla bağlayıcı olmayan rehberler ve standartlar yayımlamaktadır. Düzgün ve iyi bir iş anlamında kullanılan "decent work" anlayışı ile son dönemlerde iş sağlığı ve güvenliği olgusunu geniş bir alana yayma amacında olan Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nun sözleşme ve tavsiye kararlarını kendisi için referans alan AB, iş sağlığı ve güvenliği hususunda geniş bir standartlaşma sağlamaya çalışmaktadır. 1999'da aday ülke statüsüne kavuşan ve 2005 yılında AB'ye katılım müzakerelerine başlayan Türkiye'nin, AB'nin talepleri doğrultusunda iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin birtakım süreçlerden geçtiği bilinmektedir. AB tarafından kabul edilen ve uygulanmakta olan "İşte Çalışanların Güvenliği ve Sağlığının İyileştirilmesine Yönelik Önlemlerin Yürürlüğe Konulmasına İlişkin 89/391 Sayılı Yönerge" de yer alan hükümler, büyük oranda Türkçe'ye tercüme edilerek 20.6.2012 tarihli 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu olarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili ayrı kanun olması açısından bir ilk teşkil etmektedir. Bu çalışmada, AB'ye uyum sürecinde olan Türkiye'nin iş kazalarının önlenmesine ilişkin atılan adımlar değerlendirilerek 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda yer alan hükümlerin, AB mevzuatına kıyasla taşıdığı eksiklerin neler olduğu tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: AB, Türkiye, 6331 Sayılı Kanun, İş Kazası, İş Sağlığı ve Güvenliği.

ULUSLARARASI SÖZLEŞMELERDE SENDİKAL HAKKINA İLİŞKİN HÜKÜMLERİN İNCELENMESİ

Taliye AKBIYIK[1], Ayşenur GÖNÜLAÇAN[2]

[1] Karadeniz Teknik Üniversitesi .ORCID ID: 0000-0001-8150-3379

[2] Karadeniz Teknik Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0003-0970-5026

ÖZET

Sendika hakkı kişilerin özgürce sendika kurabilme, kurulmuş olan sendikalara serbestçe üye olabilme veya üyelikten çekilebilmelerini sağlayan anayasal haklardan biridir. Bireylerin özgürleşmesi ve ülkelerin demokratikleşmesi için oldukça önemli görülen sendika hakkı, birçok uluslararası sözleşmelerde yer almaktadır. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi başta olmak üzere Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Şartı, Uluslararası Kişisel ve Siyasi Haklar Sözleşmesi, Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi, Versailles Barış Antlaşması, Philadelphia Bildirgesi ve ILO Anayasası, ILO Sözleşmelerinde sendika hakkına ilişkin önemli düzenlemeler yapıldığı görülmektedir. Hukukumuzda ise sendika hakkı, Anayasamızın "Temel Hak ve Ödevler" başlıklı ikinci kısmının "Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler" başlıklı üçüncü bölümünün 51. maddesinde düzenlenmiştir. Sendika hakkına bağlı olarak sendika kurma ve sendika üyeliği, çalışma yaşamında çalışanlara ve işverenlere sağlamış olduğu haklar bakımından önem arz etmektedir. Özellikle çalışanlar için sendika üyeliği, çalışma şartlarının iyileştirilmesi, işyerinde iş sağlığı ve güvenliğine yönelik önlemlerin alınması ve ücretlerinin iyileştirilmesinde fazlasıyla etkili görülmektedir. Bu çalışmada, sendika hakkının çalışma hayatındaki önemine değinildikten sonra uluslararası sözleşmelerde sendika hakkına ilişkin hükümler belirtilerek hukukumuzda konuyla ilgili düzenlemelere yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: Sendika Hakkı, Sendika Üyeliği, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, ILO.

DÖVİZ KURU BELİRSİZLİĞİNİN GİRESUN FINDIK İHRACATINA OLAN ETKİSİ

Süha ÇELİKKAYA [1]

[1] Süleyman Demirel Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-4104-1680

ÖZET

Türkiye sahip olduğu coğrafi özelliklerin etkisiyle dünya fındık üretiminde ilk sırada bulunmaktadır. Fındık açısından uygun toprak ve iklim koşullarının yer aldığı Karadeniz Bölgesi, ülkemizde üretimin en yoğun olduğu bölgedir. Fındık bölge halkının yaşamını şekillendirmekle birlikte aynı zamanda önemli bir gelir kaynağıdır. Osmanlı Devleti döneminden itibaren sosyoekonomik hayatın fındıkla beraber attığı illerden birisi de Giresun'dur. İlin, bir liman kenti olması başlıca üretim kalemi olan fındık ve mamüllerinin ihracatı açısından da önem taşımaktadır.

Bu çalışmada, Türkiye'de son dönemde yüksek değişkenlik gösteren döviz kuru belirsizliğinin Giresun ili fındık ve mamulleri ihracatı üzerindeki etkisi araştırılmaktadır. Literatür incelendiğinde döviz kuru belirsizliğine yönelik çalışmaların genellikle ihracat, ithalat, hisse senedi getirileri gibi alanlara yoğunlaştığı görülmektedir. Çalışma bir ilin alt ihracat kalemi ile döviz kuru ilişkisini ele alması bakımından literatürden farklılaşmaktadır. Veriler 2008 Ocak - 2020 Aralık dönemini kapsayacak şekilde aylık olarak derlenmiştir. Döviz kuru belirsizliğine ait değerlere GARCH modelinden yararlanılarak ulaşılmıştır. Mevsimsel düzeltme uygulanan Giresun fındık ve mamulleri ihracatı ile döviz kuru arasındaki nedensellik ilişkisi ise Granger nedensellik testiyle araştırılmıştır. Çalışmada Dolar kurundan fındık ve mamulleri ihracatına yönelik nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir. Dolar kurunda volatilite artışı neticesinde kısa dönemde ihracatın düştüğü uzun dönemde ise dengeli hale geldiği belirlenmiştir. Euro kurunda meydana gelen değişim ile ihracat arasında ise nedensellik ilişkisi bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Giresun, Fındık, Volatilite, Granger nedensellik testi.

THE EFFECT OF EXCHANGE RATE UNCERTAINTY ON THE EXPORT OF GIRESUN HAZELNUT

Süha ÇELİKKAYA [1]

[1] Suleyman Demirel University, 0000-0002-4104-1680

ABSTRACT

Turkey, with the effect of its geographical features, ranks first in the world hazelnut production. The Black Sea region, which has suitable soil and climate conditions for hazelnuts, is the region where production is most intense in our country. Hazelnut is an important source of income as well as shaping the life of the people of the region. Giresun is one of the provinces where socio-economic life has started with hazelnuts since the Ottoman Empire period. The fact that the city is a port city is important in terms of export and the most important export items of the province are hazelnut and its products.

In this study, the effect of recent high variability of exchange rate uncertainty in Turkey on the export of Giresun hazelnuts and products is investigated. When the literature is examined, it is seen that the studies on exchange rate uncertainty generally focus on areas such as exports, imports and stock returns. The study differs from the literature in that it deals with the relationship between a province's sub-export item and exchange rate. The data were compiled monthly to cover the period January 2008 - December 2020. The values of exchange rate uncertainty are obtained by using the GARCH model. The causality relationship between the export of Giresun hazelnuts and products, which were seasonally adjusted, and the exchange rate was investigated using the Granger causality test. In the study, the causality relationship for the export of hazelnuts and products from the dollar rate was identified. It was determined that as a result of the volatility increase in the dollar exchange rate, exports fell in the short term and became stable in the long term. There is no causality relationship between the change in Euro rate and exports.

Keywords: Giresun, Hazelnut, Volatility, Granger causality test.

ÇEVRESEL SORUNLARA YÖNELİK ÜRETİM İŞLETMELERİ İÇİN MİKRO DÜZEYDE BİR ÇÖZÜM ÖNERİSİ: ÇEVRE MUHASEBESİ

Servet ÖZKAN[1]

Dr. Mehmet Münip BABUR[2]

Süleyman ELÇİ[3]

1- Yüzüncü Yıl Üniversitesi, ORCID ID 0000-0001-8101-9173
2- Anadolu Üniversitesi, ORCID ID : 0000-0001-7614-8579
3- Kırıkkale Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-0124-4950

Öz

17. YY Bilimsel Devrim, 18. YY Aydınlanma Düşüncesi, 19. YY Fransız İhtilali ve Sanayi Devrimi modernite olarak adlandırılan sosyal, politik, ekonomik ve kültürel bir yapı kurmuştur. Bu yapı Ortaçağ yapısından farklı olarak başta batı medeniyeti olmak üzere birçok medeniyeti etkileyerek değiştirmiştir. Ancak bir süre sonra bu yeni yapılar karşıtlarını üretmiş ve sorunları gün yüzüne çıkmaya başlamıştır. Bu anlamda ekonomi de klasik maldan bilgi ekonomisine doğru evrilmeye başlamıştır. Bilgi ekonomisi 1960'larda aydınlanma, ilerleme olarak ortaya çıkarken 2000'li yıllardan itibaren güçlenerek ve şimdilerde "yeni normal" koşullarda bilgi temelli yapılar ve yeni ekonomi söz konusu edilir olmuştur. Klasik ekonomide doğa üretim araçlarının kaynağı olarak uzun yıllar kullanılmış ancak bu bilinçsizce kullanım önce doğaya sonrasında insana olumsuz etkileri olmuştur. Bu olumsuzluklar çevresel bilinci arttırmış ve sosyal teorilerde "yeşillenme" hareketini ortaya çıkarmış, bu hareket Batı Avrupa demokrasilerinde ve AB parlamentosunda temsil imkanı bulmuştur. 'Vulgar' kapitalizmine karşı 'yeşil kapitalizm' ulusal ve uluslararası anlaşmalarla ülkelere ve işletmelere çevresel sorunlara karşı önlemler alma yükümlülükleri getirilmiştir. Bu çalışmada bir problem olarak ortaya çıkan ve giderek ağırlaşan çevre sorunları, muhasebenin sosyal sorumluluk kavramı gereği insan, toplum, devlet ile birlikte doğa ve çevrenin korunması temelinde bu sorunların işletmeler, ülkeler ve küre açısından ortaya çıkardıkları maliyetler incelenmiştir. İşletmeler açısından hem bir maliyet unsuru hem de bir pazarlama stratejisi olarak kullanılabilen çevresel sorunlara duyarlılıkların muhasebeleştirilmesine ilişkin önerilen uzmanlık muhasebelerinden biri olan çevre muhasebesine odaklanılmıştır. Çevre muhasebesi, hem bir maliyet muhasebesi hem de bir yönetim muhasebesi alt muhasebe dalı olarak çevreye duyarlılıkların, çevresel maliyetlerin, çevresel pazarlamanın bir aracı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi ekonomisi, Çevre, Çevre muhasebesi, Dışsallık, Sosyal sorumluluk

[1] *Öğretim Görevlisi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı, , ORCİD No: 0000-0001-8101-9173 Tlf No: 0505 487 02 20*

[2] Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Bölümü mezunu, , ORCID ID: 0000-0001-7614-8579 *Tlf No:0536 639 38 66* (Sorumlu Yazar)

[3] *Doktora Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman Bilim Dalı, ORCİD No: 0000-0002-0124-4950 Tlf No: 0507 240 19 61*

Abstract

17. Century scientific revolution, 18. Century Enlightenment thought, 19. The French Revolution and the Industrial Revolution of the century established a social, political, economic and cultural structure called modernity. This structure, unlike the medieval structure, has influenced and changed many civilizations, especially Western civilization. But after a while, these new structures produced their opponents and their problems began to appear. In this sense, the economy has also started to evolve from classical goods to knowledge economics. While the knowledge economy emerged as enlightenment and progress in the 1960s, it has been strengthening since the 2000s and now in "new normal" conditions, knowledge-based structures and a new economy are in question. In classical economics, nature has been used for many years as a source of means of production, but this unconscious use has had negative effects first on nature and then on man. These negatives increased environmental awareness and led to the movement of "greening" in social theories, which led to the possibility of representation in western European democracies and the EU Parliament. ' Yesil capitalism 'versus' Vulgar 'capitalism' green capitalism ' national and international agreements have imposed obligations on countries and businesses to take measures against environmental problems. In this study emerged as a problem and gradually intensifying environmental issues, the concept of social responsibility accounting is inherently human, society, nature and protection of the environment on the basis of these problems with the government, businesses, countries and the globe in terms of the costs they uncovered examined. The focus has been on environmental accounting, which is one of the recommended specialty accounting for accounting for sensitivity to environmental problems, which can be used both as a cost element and as a marketing strategy for businesses. Environmental accounting has been studied as a means of environmental sensitivity, environmental costs, environmental marketing, both as a cost accounting and as a sub-accounting branch of management accounting.

Keywords: Knowledge economy, Environment, Environmental accounting, Externality, Social responsibility.

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

YENİ NORMAL, YENİ ELİT VE KÜRESEL TOPLUM

Dr. Mehmet Münip BABUR[1]

1 Anadolu Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0001-7614-8579

Dr. Rüstem ÇURKU[2]

2 Atatürk Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0003-0280-8989

Doktora Öğrencisi Süleyman ELÇİ[3]

3 Kırıkkale Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-0124-4950

Öğretim Görevlisi. Servet ÖZKAN[4]

4 Yüzüncü Yıl Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0001-8101-9173

Öz

Dünya'da ve Türkiye'de önceden başlayan ancak salgınla (Covid -19) birlikte hızlanan değişimlerin sonucunda toplumsal "yeni normaller" oluşmaktadır. Üzerinde henüz uzlaşılamayan, bir süreç olarak devam eden yeni normalleşme, sosyal, politik, ekonomik ve kültürel alanlarda köklü değişiklikler meydana getirmektedir. Yeni normal beraberinde kendi elitlerini ve küresel toplumunu oluşturarak yol almaktadır. Salgın ve benzeri risk ve tehditler küresel bir boyutta gerçekleştiklerinden küresel bir karşı koymanın gerekliliği öne sürülmektedir. Bu nedenle küresel toplum tartışmalarına salgın nedeniyle bu tür bir boyut eklenmektedir. Bu konulardaki tartışmaların bir kısmı yeni olmamakla birlikte salgın bu tartışmaların güncellenmesini sağlamıştır. Ayrıca salgın, karşıt akımlara karşılık küreselleşme destekçilerinin argümanlarını güçlendiren ve desteklerini arttıran bir etki meydana getirmiştir. Bu süreçler girift bir şekilde ve sıcaklığını yitirmeksizin devam etmekte ve bu nedenle tartışma konusu olmayı daha ziyade hak etmektedir. Ancak bu durum aynı zamanda konunun tartışılmasının zorluklarını göz önüne getirmektedir. Bu çalışma, konular hakkında daha ziyade literal düzeyde bir tartışma yürütmektedir. Doküman incelemesi yapılarak yürütülen bu çalışma Türkiye boyutunu irdelemektedir. Çalışmanın sonucunda geçmişten farklı şekillenen yeni normal olarak nitelendirilebilecek sosyal, politik, ekonomik ve kültürel boyutlarda değişimlerin sözkonusu olduğunu açıklamaktır. , Bu yeni normali öngören, tanımlayan, zorluk ve avantajları, tehdit ve fırsatları yönünden analiz eden ve buna göre konumlanan yeni bir elit grubunun oluştuğu ve küresel toplumun bu yeni duruma göre şekilleneceğinin beklendiği tespit edilmiştir. Bu tespitler doğrultusunda, Türkiye olarak buna

[1] *Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Bölümü mezunu, munipbabur@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-7614-8579 Tlf No:0536 639 38 66*

[2] *Atatürk Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Anabilim Dalı, Tarih Eğitimi Bilim Dalı mezunu, rustemcurku@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0003-0280-8989 Tlf No:0505 489 13 69*

[3] *Doktora Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman Bilim Dalı,**suleymanelci65@gamil.com**,ORCİD No: 0000-0002-0124-4950 Tlf No: 0507 240 19 61*

[4] *Öğretim Görevlisi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı,**servetozkan@yyu.edu.tr**, ORCİD No: 0000-0001-8101-9173 Tlf. No: 0505 487 02 20*

ilişkin farkındalığın arttırılmasının ve benzer analizlerin Türkiye için de yapılmasının ve buna ilişkin bir plan ve programın oluşturulmasının önemli olacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeni normal; Yeni elit; Küresel toplum

Abstract

Social “new normals” are formed as a result of the changes that started earlier in the world and Turkey but accelerated with the epidemic (Covid -19). The new normalization, which continues as a process that has not yet been agreed upon, creates radical changes in the social, political, economic and cultural spheres. The new normal leads with it by creating its own elite and global society. As epidemics and similar risks and threats occur on a global scale, the need for a global counteraction is put forward. For this reason, this kind of dimension is added to the global society debate due to the epidemic. Although some of the discussions on these issues are not new, the outbreak has brought these discussions to an update. In addition, the epidemic has had an effect that strengthens the arguments of supporters of globalization in response to opposing currents and increases their support. These processes continue intricately and without losing their warmth, and therefore deserve more to be the subject of discussion. But this also takes into account the difficulties of discussing the issue. This study conducts a debate on the subjects rather than on the literal level. This study, carried out by document review, examines the size of Turkey. As a result of the study, there are changes in social, political, economic and cultural dimensions that can be characterized as the new normal, which are shaped differently from the past. It was determined that a new elite group was formed that predicted, defined this new normal, analyzed and positioned accordingly in terms of challenges and advantages, threats and opportunities, and that the global society would be shaped according to this new situation. According to these definitions, it is estimated that it will be important to raise awareness of this as Turkey and to conduct similar analyses for Turkey and to create a plan and program related to it.

Keywords: New normal; New elite; Global society.

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

AVM' LERDE ACİL DURUM YÖNETİMİ

ÜLKER KURAL

İstanbul Okan Üniversitesi

ORCID ID:0000-0001-7999-5175

ÖZET

Günümüzdeki hızlı yaşam tarzından kaynaklı olarak, insanların kişisel, sosyal ve ev ihtiyaçlarını tek bir yerden zaman kaybetmeden karşılayabilme ihtiyacı doğmuştur. Bugüne kadar sürekli olarak büyüyen bu merkezler, yoğun insan kalabalıklarına hizmet vermektedir. Alışveriş merkezlerinde yaşanabilecek acil durumlar arasında; yangın, deprem, meteorolojik afetler, iş kazaları, toplu gıda zehirlenmesi, kimyasal madde kazaları, enerji kesilmesi, sabotaj-terör-izdiham, trafik kazası, parlayıcı-patlayıcı madde kazaları ve pandemiyi incelemiştir.

Alışveriş merkezlerinde yaşanabilecek acil durumlar ve bu acil durumlarda yapılması gereken faaliyetler acil durum planları şeklinde yazılarak dokümante edilir. Bu planlarda yazılan faaliyetler acil durum ekipleri tarafından icra edilir. Acil durum ekipleri arasında İlk Yardım Ekibi, Arama Kurtarma Ekibi ve Yangın Söndürme Ekibi bulunur. Bu ekiplerin içerdiği üye sayısı tehlike sınıfına göre belirlenir. Ekiplerdeki çalışanlara, üye oldukları ekibin gerektirdiği eğitimlerin verilmesi gerekmektedir. Acil durum ekipleri her yıl çeşitli konularda icra edilen tatbikatlara katılmalıdır.

İşletmelerde acil durum planları, tehlike sınıfına göre 2, 4, 6 sende bir gözden geçirilip yenilenmektedir. İşletmede yapılan majör bir değişiklik sonrasında acil durum planı bu süre beklenmeden yenilenir. Acil durum ekipleri personellerin işe giriş çıkışlarına göre sürekli güncel tutulur. Acil durum planları sadece yangın ve deprem gibi alışılagelmiş durumlar için hazırlanmamalıdır. Günümüzde gündem olan COVID-19 gibi biyolojik etkenlerde olduğu gibi güncel etmenlerin de göz ardı edilmemesi gereklidir.

Bu çalışmada alışveriş merkezlerini etkileyebilecek tüm acil durumlara değinilmeye çalışılmış ve çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlk Yardım Ekibi, Arama Kurtarma Ekibi ve Yangın Söndürme Ekibi

SYRIAN REFUGEE CRISIS THROUGH CINEMATIC NARRATIVES: *THE GUEST*

Ayça TUNÇ COX

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

ORCID ID: 0000-0003-1758-4076

Abstract

This article strives to investigate how the so-called Syrian refugee crisis is reflected in cinematic narratives by analyzing one of the first films on the topic by a Turkish filmmaker. *Misafir* (*The Guest*) (2017), directed and produced by Andaç Haznedaroğlu, proves to be significant as the first of its kind; a feature length fiction film dealing with the pressing issue of Syrian refugees in the Turkish context. Employing critical discourse analysis as the core methodological tool, this article includes a stylistic and thematic examination of the film. The analysis draws attention to the connection between textual and contextual properties that shape the discourse of the film. The film is analyzed within the conceptual framework of Jacques Derrida's influential theorization of 'hos(ti)pitality'. In line with Derrida's discussion of hospitality, this article questions whether Syrian refugees are 'the guests' as claimed or 'parasites' in Turkey.

Key Words : Syrian refugees, hos(ti)pitality, *The Guest*, film analysis.

KADINA YÖNELİK ŞİDDET: NİĞDE ÖRNEĞİ[1]

Ayşe KILIÇ CANDAN[2]
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0003-1571-3153
Prof. Dr. Yücel CAN[3]
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-5782-6570

ÖZET

Bu çalışmada evli ve bekar kadınların kadına yönelik şiddete ilişkin tutum ve deneyimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Aile ve evlilikle kadına şiddet arasında kurulan ilişki üzerinden aile ve evliliğin değersizleştirilmesi tarzındaki moda yaklaşımların yeniden gözden geçirilerek aile ve evliliğin bazı olumsuz yanlarının ortadan kaldırılmasında yararlı olacağı varsayılmaktadır. Klasik sosyoloji literatüründe kadına şiddetle aile ve evlilik arasında determinist bir ilişki kuran yaklaşımın sorgulanması araştırmanın özgün değerini oluşturmaktadır.

Araştırmanın evrenini Niğde ili merkez ve ilçelerinde yaşayan şiddet mağduru olan veya olmayan 500 kadın örneklem olarak belirlenmiştir. Araştırma 250 bekâr ve 250 evli olmak üzere 18 ile 73 yaşları arasındaki kadınlarla sınırlı tutulmuştur. Araştırmada nicel ve nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nicel araştırma kapsamında kadınların sosyo-demografik özelliklerine ulaşmak için form, kadına yönelik şiddet tutum ve aile içi kadına yönelik şiddet deneyim ölçekleri kullanılmıştır. Araştırma kapsamında nitel veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış, 17 kadınla derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Evlilik ya da evliliğe alternatif yaşam biçimleri kadınlarla erkeklerin doğalarından ve toplumun insanlara kazandırdığı sosyal rollerden kaynaklı temel yaşam biçimlerinin ayrılmaz bir parçası olarak ortaya çıkmaktadır. Sağlıklı bir birliktelik hem kadın hem de erkek açısından mutlu bir yaşam sürmenin ve kendini gerçekleştirmiş bir birey olarak toplumda hak ettiği yeri almanın araçlarını bireylere sağlamaktadır. Ancak kadın erkek ilişkilerinde görülen

[1] Bu bildiri Ayşe KILIÇ CANDAN tarafından, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Avrasya Araştırmaları bölümünde yürütülen "Evli ve Bekâr Kadınların Kadına Yönelik Şiddete İlişkin Tutum ve Deneyimleri" adlı doktora tezinden oluşturulmuştur.

[2] Doktora Öğrencisi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Avrasya Araştırmaları ABD, aysekc@hotmail.com.

[3] Öğretim Üyesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, ycan@ohu.edu.tr.

ve genellikle de kadına şiddet olarak ortaya çıkan olumsuzluklarda yaşanmaktadır. Kadına yönelik şiddet sadece evlilik ve aile ile de sınırlı kalmayıp, partner ilişkisi tarzındaki ilişkilerde de ortaya çıkabilmektedir.

Çalışma sonucunda evli ve bekar kadınların kadına yönelik şiddete ilişkin tutum ve deneyimlerini kıyasladığımızda iddiamız olan kadına şiddetle aile ve evlilik arasında determinist bir ilişkinin olmadığı, kadınların aile ve evlilik dışında da psikolojik, fiziksel, ekonomik ve cinsel şiddete maruz kaldıkları anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: şiddet, tutum, deneyim.

KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

REKREASYON ETKİNLİKLERİNE KATILIMIN FAYDALARI

BENEFITS OF PARTICIPATING IN RECREATION ACTIVITIES

Hulisi Habib UMAÇ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-6702-1549

ÖZET

Rekreasyon ifadesi bulunduğumuz zaman diliminde, sosyal yaşantımızın birçok kısmında karşımıza çıkan sözcüklerden biri haline gelmiştir. Rekreasyonun evrensel manada en genel tanımlarından birisi, şahısların boş zamanları süresince, seçenekler arasında kendi benlikleri ile seçim yapabildikleri, eğlence, zevk ve memnuniyet amacıyla, bireysel ya da grup halinde katıldıkları etkinlikleri ifade etmektedir. Rekreasyon etkinliklerine katılan bireylerin, kâr gütme amacı olmaması gerekmektedir. Rekreasyon etkinliklerine katılımın çeşitli faydaları bulunduğu ifade edilmektedir ve bu faydalar kendi arasında sınıflandırılmaktadır. Rekreasyonel etkinliklere dâhil olmanın meydana çıkardığı katkılar; birey, toplum ve grup için farklı gelişim aktivitelerini içeren öznel bir kavramdır. İnsanlar rekreasyonel etkinliklere dâhil olduklarında aktiviteler, zaman, çevre ve psikolojik durumlar tarafından uyarılmaktadırlar ve bu durumdan kaynaklı farklı psikolojik, iktisadi, fizyolojik ve toplumsal etkiler gün yüzüne çıkmaktadır. Etkinliklere dahil olan kişiler psikolojik, çevre ve zaman kavramlarını değerlendirdikten sonra rekreasyon etkisine kapılmış olurlar. Rekreasyon etkinliklerinin açık ve kapalı alanlarda gerçekleştirilebilir olup; eğitsel, psikolojik, estetik, sosyal ve fizyolojik hususlarda bireye önemli faydalar sağladığını tespit etmek mümkündür. Bu etkinlikler, bireyin gelişimine olumlu katkı sağladığı gibi geçmiş problemlerin unutulmasında da yardımcı bir rol oynamaktadır. Bahsedilen unsurlardan tam verim alınabilmesi için bireyin etkinliklere baskı altında olmadan, kendi isteği dâhilinde katılıyor olması gerekmektedir. Rekreasyon etkinliklerinin gerçekleştirildiği alana ve türüne göre bireye sağladığı katkı türüde farklılık göstermektedir. Rekreasyon etkinliklerine katılım sonrası bireylerde gelişen eğitsel, sosyal, psikolojik faktörler doğrultusunda bireylerin iş hayatlarının ve çevre ilişkilerinin olumlu bir yöne evrilmesi beklenmektedir. Bu vesileyle rekreasyon etkinlikleri günümüzde önem arz eden bir konuma gelmiştir. Bu çalışmanın amacı bireylerde günlük rutinlerin değiştirilmesi sonucu aktivitelerin bireyde sağlamış olduğu sosyolojik, psikolojik ve fizyolojik yararlarını irdelemektir.

Anahtar Kelimeler : Rekreasyon, Etkinlik, Katılım, Sosyal Hayat.

ABSTRACT

The expression recreation has become one of the words that we come across in many parts of our social life in our time period. One of the most general definitions of recreation, in a universal sense, refers to the activities that individuals can choose among their own selves during their leisure time, and participate individually or as a group for the purpose of entertainment, pleasure and satisfaction. Individuals participating in recreational activities should not be for profit. It is stated that participation in recreational activities has various benefits and these benefits are classified among themselves. Contributions arising from participating in recreational activities; It is a subjective concept that includes different development activities for the individual, society and group. When people participate in recreational activities, they are stimulated by activities, time, environment and psychological conditions, and different psychological, economic, physiological and social effects arise from this situation. The people involved in the activities, after evaluating the concepts of psychological, environment and time, have the effect of recreation. Recreation activities can be carried out in open and closed areas; It is possible to determine that it provides significant benefits to the individual in educational, psychological, aesthetic, social and physiological aspects. These activities not only contribute to the development of the individual, but also play a helpful role in forgetting past problems. In order to get full efficiency from the aforementioned factors, the individual must participate in the activities without being under pressure and within his own will. It differs in the type of contribution it provides to the individual according to the area and type of recreation activities. In line with the educational, social and psychological factors that develop in individuals after participating in recreation activities, it is expected that individuals' business life and environmental relations will evolve in a positive direction. On this occasion, recreation activities have reached an important position today. The aim of this study is to examine the sociological, psychological and physiological benefits of activities in individuals as a result of changing daily routines.

Keywords: Recreation, Activity, Participation, Social Life.

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

TOPLUM ÜZERİNDEN SANAT VE DİN KAVRAMLARININ İNCELENMESİ

EXAMINATION OF ART AND RELIGIOUS CONCEPTS THROUGH SOCIETY

Kardelen ÖZDEMİR

Uşak Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-6228-7308

ÖZET

Din, inanç, ibadet ve ahlak sistemidir. İnsanlar birey olarak toplumu oluşturmaktadır. İnsanlık tarihinde inanç ve din doğrultusunda hareket etmeyen bir toplum olmamıştır. İnsanlar var olduğu sürece din ve inanış varlığını sürdürecektir. Din, iç rahatlığı ve huzuru sağlayan bir etken olarak toplumlar tarafından kabul görmüştür. İnsanlık tarihinde din, ayrılmaz bir parça olarak sadece zihin değil aynı zamanda eylemleri etkilemiştir. Toplum ve din ilişkisine baktığımızda din, topluma yön veren ve işlev olarak temelinde "hayata anlam vermeyi" amaçlamıştır. Sanat kavramı tıpkı din kavramı gibi insanlık tarihinde varlığını sürdürmüştür. Sanatla birlikte toplum değişime uğramaktadır. Antik Çağ, Orta Çağ ve Modern Çağ'da sanatın ne şekilde evrildiğini görmek mümkün olmuştur. Antik Çağ'da çoktanrıcılık, Orta Çağ'da tektanrıcılık ve Modern Çağ'da da doğa bilimleri sayesinde sanatta farklı bakış açıları gelişmiş ve bu farklı bakış açıları doğrultusunda toplum düşünce biçimleri açısından farklılık göstermiştir. Sanat, toplumu aynalayan bir araç haline gelmiştir. Toplum, bireylerden oluşan bir topluluk olarak içerisinde birçok kavramı barındırmaktadır. Din ve sanat bu kavramların içerisindedir. Topluma yön veren etkenler olarak görülebilen sanat ve din kavramları tarih boyunca insanlık var olduğundan bu zamana kadar yaşamımıza dahil olmuştur. Bu çalışmanın amacı, sanat ve din kavramlarını inceleyerek, sanat ve din kavramlarının ortaya çıkışı, toplumların sanat ve din kavramlarını ele alışlarını ve bakış açılarını irdelemektir.

Anahtar kelimeler: din, sanat, toplum, din kavramı, sanat kavramı

ABSTRACT

It is a system of religion, belief, worship and morality. People constitute society as individuals. In the history of humanity, there has not been a society that did not act in line with belief and religion. As long as people exist, religion and belief will continue to exist. Religion has been accepted by societies as a factor that provides peace of mind. Religion as an integral part in human history has influenced not only the mind but also the actions. When we look at the relationship between society and religion, religion aims to "give meaning to life" on the basis of its function and direction. The concept of art has survived in human history, just like the concept of religion. With art, society changes. It has been possible to see

how art evolved in the Antiquity, the Middle Ages and the Modern Age. Thanks to polytheism in the Antiquity, monotheism in the Middle Ages and natural sciences in the Modern Age, different perspectives in art developed and in line with these different perspectives. society differed in ways of thinking. Art has become a tool that mirrors society. Society, as a community of individuals, contains many concepts. Religion and art are included in these concepts. The concepts of art and religion, which can be seen as the factors that direct society, have been included in our lives since humanity has existed throughout history. This aim is to examine the emergence of art and its concepts, and the way societies deal with art and its concepts, and their perspectives by examining their concepts.

Keywords: religion, art, society, the concept of religion, the concept of art

KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

İSTANBUL HAVALİMANI KATI ATIK TESİSİNDE BİYOLOJİK KİMYASAL VE FİZİKSEL RİSK ETMENLERİNİN İNCELENMESİ

Selin BİNGÜL İLDEŞ [1]

İstanbul Aydın Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-6555-8334

Dr. Öğretim Üyesi Reşit ERÇETİN [1]

İstanbul Aydın Üniversitesi,

ORCID ID: 0000-0003-0432-6393

ÖZET

İş sağlığı ve güvenliği kültürel bir sorundur; ilerleme ancak tüm paydaşlar tarafından kabul edilip uygulandıktan sonra sağlanabilir. Yönetim kademesinden orta kademe yöneticilere ve çalışanlara kadar tüm tarafların bu alandaki iş sağlığı ve güvenliği ve güven politikalarının önemine inandığı kurumsal düzeyde ilerlemenin anahtarıdır. Yönetimin taahhüdü ile başlayan çalışmalar, tüm çalışanların iş güvenliğinin bir davranış biçimi haline gelmesine ve kazanılan seviyeyi sürekli yükselterek sağlıklı ve güvenli bir çalışma yaşamı yaratmasına kadar devam eder.

Anahtar Sözcükler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Katı Atık, Türkiye

ABSTRACT

Occupational health and safety is a cultural problem; Progress can only be achieved after it has been accepted and implemented by all stakeholders. It is the key to progress at the corporate level, where all parties, from management to mid-level managers and employees, believe in the importance of occupational health and safety and trust policies in this field. The work that starts with the commitment of the management continues until the occupational safety of all employees becomes a way of behavior and creates a healthy and safe working life by constantly increasing the level gained.

Keywords: Occupational Health and Safety, Solid Waste, Turkey.

TÜRKİYE'DE KADIN GİRİŞİMCİLİĞİNİN GÜNCEL DURUMU ÜZERİNE GENEL BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Ceren ERKARA[1]

Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yönetim Organizasyon Doktora Programı, ORCID ID: 0000-0002-6711-7532

ÖZET

Pazarların sınırlarının olmadığı küresel dünyada**,** özellikle ülkemiz gibi gelişmekte olan ekonomilerde, yeni iş fırsatları yaratmanın, istihdam sağlamanın ve ekonomiye katma değer sunmanın yolu girişimcileri desteklemekten geçmektedir. Girişimci, genel anlamda, belirli riskler alarak, emek, sermaye, toprak ve teknoloji girdilerini verimli şekilde kullanıp istihdam yaratan ve üretimin arttırılmasına olanak sağlayan kişi ya da kişiler olarak tanımlanabilir. Uzun bir süre girişimcilikte erkek egemen demografinin hüküm sürmesine rağmen 1980'li yıllarda dünyayı saran küreselleşme ve bilişim alanındaki gelişmeler, süre gelen toplumsal cinsiyet rollerini değiştirmiş ve bu dönemin kadınlarının da iş hayatına aktif olarak girmesine olanak sağlamıştır. Evde çocuklara bakan ve ev işlerini yapan kadın yerine aile ekonomisine ortak olan kadın imajı ile kadınların girişimci olmasının önündeki zihniyet de giderek zayıflayarak, kadınlara iş yaşamının kapılarını aralamıştır. Ancak halen, ataerkil toplum kültürünün yerleşik olduğu ülkemizde özellikle kadınlara yüklenen aile içi roller ve toplumsal baskı, kadınların iş yaşamından soyutlanmasına neden olmaktadır. Ülke nüfusumuzun yaklaşık olarak yarısını kadınlar oluşturmaktadır. Kadın girişimcilerin ekonomik özgürlüğünün aileleri ve kendileri açısından ekonomik, bilişsel ve psikolojik olumlu etkileri olmasıyla birlikte, kadın girişimciler istihdam sağlayarak ve katma değer yaratarak ülke ekonomisine de faydalar sağlamaktadır. Bu çalışmada toplumsal cinsiyet rolleri ve iş hayatı arasında sıkışmış kadın girişimcilerin genel bir profilinin çizilmesini amaçlamaktadır. Bu bağlamda KAGİDER, TOBB Kadın Girişimciler Kurulu, OECD360 Raporu, 2018 Master Card Kadın Girişimciler Endeksi, 2018 – 2019 Global Entrepreneurship Monitor araştırmalarından ve TÜİK verilerinden faydalanılarak, Türkiye'deki kadın girişimciliğinin araştırmaların yapıldığı ülkelere kıyasla güncel durumu ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, kadın girişimciliği, kadın işgücü

[1] cerenongar@gmail.com, Telefon: 0506 248 6103

EVALUATİON OF LEADER-FOLLOWER INTERACTİON İN ORGANİZATİONS WİTHİN THE SCOPE OF SOCİAL CHANGE THEORY AND RECİPROCİTY NORM

Dr.Öğr. Üyesi Mehmet KURUŞCU [1]

[1] Milli Savunma Üniversitesi, HHO Dekanlığı

https://orcid.org/0000-0001-9907-8315

ABSTRACT

Within the scope of leader-follower interaction, social change theory and reciprocity norm, which is an approach that suggests that individuals are in mutual interaction and exhibit reward-cost-based social relations within the framework of the principle of reciprocity, can be basis in explaining the basics of human behavior in organizations. Social change theory suggests that the interaction between people is formed by an exchange within the scope of change based on rewards and costs. Within the framework of this approach; The concept of change has a characteristic that reveals the realization of a social exchange. Shopping, on the other hand, can include the exchange of material values as well as the exchange of intangible values. In organizations and groups, the members of the structure (within the scope of leader-follower, employee-employee relations) act in a mutual reward and cost-based shopping logic in their interactions with each other. The rewards and costs of this shopping; It can be gaining dignity and respectability in return for helping, or loyalty in return for acceptance. Reciprocity norm; Asserts that individuals show positive behaviors in return for the benefits they obtain, show helping behavior towards the helping person and avoid harming them, and behave positively in return for the rewards they receive. In the examination of leader-follower interaction within the scope of contributing to the realization of organizational goals, it is evaluated that the relations of employees with each other and with their leaders can be explained in terms of rewards and costs within the framework of the principle of reciprocity. It can be said that as in other areas of life, employees' relationships with each other and leader-follower relationships in working life are based on a change relationship that includes rewards and costs. In this study, the basic information about social change theory, which is the basis of human behavior in organizations, and the norm of reciprocity related to this theory are examined. Within the scope of this approach, where financial reward is not always decisive and where the whole of life is handled in an exchange relationship, employee-employee and leader-follower interaction can be demonstrated as a social change relationship in accordance with the reciprocity norm. Leaders who have high situational awareness and sufficient knowledge about the social change theory and the reciprocity norm, which are the basis of the interaction between employees and leaders, are thought to be more effective in motivating employees to contribute to the achievement of organizational goals.

Key Words: Leader-follower interaction, social change theory, reciprocity norm, organizational success, motivation.

GÜTSEL ERDEMLİLİK İLE ÇALIŞMAYA TUTKUNLUK İLİŞKİSİ: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Salah LUBBAD[1], Tahir AKGEMCİ[2], Serap KALFAOĞLU[3]

[1] YL Öğr., Selçuk Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-6232-5658

[2] Prof. Dr., Selçuk Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0001-5936-7462

[3] Arş. Gör., Selçuk Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-7248-8370

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; çalışanların işe/çalışmaya tutkunluk düzeylerinin işletmelerde örgütsel erdemliliğe yaptığı katkı düzeyinin belirlenmesidir. Bu amaçla öncelikle değişkenlere ilişkin kavramsal ve kuramsal bir çerçeve çizilmiştir. Kurumsal iyilik (Heugens vd., 2008: 100) ve örgütlerin ahlaki olarak değerli bir kimlik yaratma, bütünlük ve adalet içinde davranma eğilimi (Kotbaş, 2018: 14) olarak adlandırılan örgütsel erdemlilik, içinde bulunulan çevrenin her bir unsurunun kolektif eylemleriyle işletmeye değer katabilmekte ve işletmeyi başarıya yönlendirebilmektedir (Telman ve Çelik, 2013: 225-226). Bir diğer taraftan çalışmaya tutkunluk, çalışanın rolüne kendisini fiziksel, bilişsel ve duygusal olarak bağlaması olarak ifade edilmiştir (Kahn, 1990: 694). Çalışmaya tutkunluğun hem bireysel düzeyde çalışanların refahı ile işe yönelik davranışları üzerine hem de bu sayede örgütsel düzeyde pozitif çıktıları fazladır. Çalışmaya tutkunluk ile örgütsel erdemlilik ilişkilerine yer verilen bu çalışma, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler alanında görev yapmakta olan 159 akademisyen üzerine anket yöntemi ile yapılmıştır. Anket formunda kullanılan çalışmaya tutkunluk ölçeği Schaufeli ve arkadaşları (2002)'ye, örgütsel erdemlilik ölçeği ise Cameron ve arkadaşları (2004)'e aittir. SPSS 24.00 programı ile yapılan analizler; frekans, güvenilirlik ve geçerlilik, korelasyon ve regresyondur. Çalışma sonucunda, çalışmaya tutkunluğun örgütsel erdemlilik üzerinde %19,5'lik bir etkiye sahip olduğu kanaatine varılmıştır. Bu bulgunun literatür ile desteklendiği görülmüş, ayrıca çalışma sonunda bu konu üzerine yapılacak araştırmalar için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Erdemlilik, Örgütsel Erdemlilik, Tutkunluk, Çalışmaya Tutkunluk.

ERTELEME/HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI KURUMLARININ UYGULANMASI BAKIMINDAN FAİLİN GELECEKTEKİ DAVRANIŞLARININ MAHKEME TARAFINDAN NASIL ÖNGÖRÜLECEĞİ SORUNU

Araş. Gör. Emine KABAK YÜCE

Dokuz Eylül Üniversitesi
ORCİD: ID/0000-0002-9367-2548,

ÖZET

Türk Ceza Hukukunda ceza mahkemesinden failin gelecekteki davranışlarını hüküm aşamasında öngörmesi ve bu öngörüsüne dayanarak önemli kararlar vermesi beklenmektedir. Bu kararlar hükmün açıklanmasının geri bırakılması (hagb) ve hapis cezasının ertelenmesi kararlarıdır. Erteleme kararı bakımından Türk Ceza Kanunu hagb kararı bakımından Ceza Muhakemesi Kanunu bu beklentiyi mahkemenin "failin yeniden/tekrar suç işlemeyeceği konusunda bir kanaate ulaşması" şeklinde ifade etmektedirler. Bu kanaate erteleme kararında failin yargılama sürecinde gösterdiği pişmanlık dolayısıyla; hagb kararında sanığın kişilik özellikleri ile duruşmadaki tutum ve davranışları göz önünde bulundurularak ulaşılması aranmaktadır. Tebliğ kapsamında; ceza mahkemesinin failin yeniden suç işleyip işlemeyeceği konusundaki kanaatinin hangi yöntem ve verilere dayanılarak oluşturulması gerektiği incelenmektedir. Bu incelemede öncelikle failin kişiliğinin ceza muhakemesinde konu edilebilmesinin anayasa ve ceza hukuku ilkelerinden kaynaklanan sınırları tartışılmaktadır. Bu bakımdan sanığın kişiliğinin hangi yönleri ile araştırılabileceği ve bu araştırmada kanunun genel olarak ceza muhakemesi süjelerine ve özellikle de ceza mahkemelerine tanıdığı yetkilerin neler olduğu değerlendirilmektedir. Ayrıca savunma hakkı kapsamında hangi tutum ve davranışlarının sanığın lehine hangilerinin aleyhine değerlendirilebilecek olduğu açıklanmaktadır. Failin davranışlarının öngörülebilmesi bakımından Türk Hukukunda öngörülen ölçütlerin yeterliliği tartışılmaktadır. Ardından kişinin yeniden suç işleyip işlemeyeceğini tahmin etmede başvurulan geleneksel yöntemler (sezgisel, istatistiksel ve klinik yöntem) ile son zamanlarda bazı hukuk sistemlerinde kullanılmakta olan bilgisayar programı destekli yöntemler incelenmektedir. Türk Ceza Hukukunda failin gelecek davranışlarının nasıl tahmin edildiği mevzuat, yargı kararları ve karşılaştırmalı hukuk çerçevesinde analiz edilerek birtakım önerilerde bulunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Cezanın ertelenmesi, hükmün açıklanmasının geri bırakılması, failin yeniden suç işlemeyeceği konusunda kanaat, cezanın bireyselleştirilmesi, failin kişiliği, özel önleme.

WASSENAAR DÜZENLEMESİ VE TÜRKİYE BİYOGÜVENLİK MEVZUATI: UYUM SÜRECİNDE İSTİKRAR İÇİN ÖNERİLER

Dr. Filiz DEĞER[1], Dr. Ali AÇIKGÖZ[2]

[1]BiruniÜniversitesi, ORCID: https://orcid.org/0000-0001-8860-1908

[2]Bağımsız Araştırmacı, ORCİD: https://orcid.org/ 0000-0002-2016-5684

ÖZET

1996 yılında kurulan Wassenaar Düzenlemesi konvansiyonel silahlar ile çift kullanımlı ürün ve teknolojilerin transferinde şeffaflığı ve sorumluluğu teşvik ederek bölgesel/uluslararası güvenlik ve istikrara katkıda bulunmak amacıyla kurulmuştur. Türkiye'nin kurucu üyesi olduğu Wassenaar Düzenlemesi silahsızlanma ve silahların yayılmasının önlenmesi politikasının ve kitle imha silahlarına karşı alınacak güvenlik önlemlerinin yasal çerçevesini oluşturan çok taraflı bir ihracat kontrol rejimidir. İstikrarsız birikimleri önlemeyi amaçlayan Düzenleme'de taraf devletlerden ulusal politikaları aracılığıyla, kitle imha silahlarında kullanılacak maddelerin transferlerine ve bu doğrultuda askeri yeteneklerin geliştirilmesine katkıda bulunmaması beklenmektedir. İşbirliği içinde olan devletlerden risk oluşturan malzeme ve teknolojilerin ihracatının özel bir kontrol rejimi oluşturulması amacıyla da ulusal mevzuatlarının düzenleme kuralları ile uyumlu hale getirilmesi beklenilmiştir. Bu bağlamda etkisi konvansiyonel silahlara göre daha kuvvetli olan ve devlet dışı aktörlerin eline geçmesi halinde kontrolsüz bir güç oluşturacak olan nükleer, biyolojik, kimyasal ve radyolojik silahlarının yapımında kullanılan maddelerin ihracatının kontrolü öncelikli bir hedef olarak belirlenmiştir.

Biyogüvenlik ise nükleer, kimyasal, radyoaktif ve biyolojik silahlara ait düzenlemeleri içine alan, çok taraflı uluslararası belgelere taraf olmayı gerektiren, yerel mevzuatın güncellemesini gerektiren bir uyum sürecini ifade etmektedir. Bu bağlamda uluslararası güvenlik ve istikrara katılımın sağlanmasının yolu her devletin kendi içinde yasal önlemler almasından ve küresel işbirliğinde bulunmasından geçmektedir. 18.03.2010 tarihinde yürürlüğe giren 5977 Sayılı Biyogüvenlik Kanunu Türkiye'de biyogüvenlik sisteminin kurulması için atılan önemli bir adımdır. Ancak sadece Biyogüvenlik Kanunu'nun çıkarılmış olması yeterli değildir. Çünkü biyogüvenlik biyosavunma ile yakından bağlantılı olup, biyolojik ajanları kullanarak saldırılara karşı savunma önlemleri oluşturmayı ve yürütmeyi amaçlayan yöntemleri, planları, prosedürleri, politikaları, yasaları, mevzuatları içermektedir. Bu bağlamda çalışmada biyogüvenlik hukuku kapsamında uluslararası antlaşmaların, kanunların, yönetmeliklerin ve kamu kurumlarının faaliyetlerinin Türkiye'de bir bütün olarak değerlendirilmesi gerektiği savunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Biyogüvenlik Hukuku, Wassenaar, Silahsızlanma,Türkiye.

ABSTRACT

Established in 1996, the Wassenaar Arrangement was established to contribute to regional / international security and stability by promoting transparency and responsibility in the transfer of conventional weapons and dual-use products and technologies. Turkey is a founding member of the Wassenaar Arrangement disarmament and preventing the proliferation of weapons of mass destruction constitute the legal framework and policies of the security measures to be taken against a multilateral export control regimes. In the Arrangement, which aims to prevent unstable accumulations, it is expected that the state parties will not contribute to the transfer of substances to be used in weapons of mass destruction and to develop military capabilities in this direction, through their national policies. In order to establish a special control regime for the export of materials and technologies that pose a risk from the cooperating states, it is expected that their national legislation will be harmonized with the regulatory rules. In this context, the control of the export of substances used in the production of nuclear, biological, chemical and radiological weapons, whose effect is stronger than conventional weapons and which will create an uncontrolled power if non-state actors are captured, has been determined as a priority target. Biosecurity, on the other hand, refers to an adaptation process that includes regulations on nuclear, chemical, radioactive and biological weapons, requires being a party to multilateral international documents, and requires updating local legislation. In this context, the way to ensure participation in international security and stability is through each state taking legal measures and cooperating globally. 18/03/2010 No. 5977 enacted the Law on Biosafety is an important step towards the establishment of biosafety systems in Turkey. However, it is not sufficient that only the Biosafety Law is enacted. Because biosecurity is closely linked to biosecurity, it includes methods, plans, procedures, policies, laws, regulations that aim to create and implement defense measures against attacks using biological agents. In this context, international treaties under the biosafety law in the study of laws, regulations and is advocated that the activities of public institutions should be considered as a whole in Turkey.

Keywords: Biosafety Law, Wassenaar, Disarmament, Turkey.

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

ANNELERİN DEPRESYON KAYGI STRES VE BAĞLANMA DÜZEYLERİNİN ÇOCUKLARININ DUYGUSAL VE DAVRANIŞSAL SORUNLARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Y.L Öğr. Tuba Nur DÜZ[1] , Dr. Öğr. Üyesi Ali Yiğit KUTLUCA[2]

[1] İstanbul Aydın Üniversitesi, ORCİD: https://orcid.org/0000-0002-4002-036X

[2] İstanbul Aydın Üniversitesi, ORCİD: https://orcid.org/0000-0002-1341-3432

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, erken çocukluk döneminde çocukları olan annelerin depresyon, kaygı, stres ve bağlanma düzeylerinin çocuklarının duygusal ve davranışsal sorunları üzerindeki olası etkisini incelemektir. Araştırmanın ikincil amacı ise annelerin depresyon, kaygı, stres ve bağlanma düzeyleri ve çocuklarının duygusal ve davranışsal sorunlarının annenin yaşı, çocuk sayısı, gelir düzeyi, eğitim düzeyi, medenî durum ve çalışma durumu değişkenlerine göre değişiminin istatistiksel anlamlılığı ortaya çıkarmaktır. Belirtilen amaçlara ulaşmak için nicel bir araştırma deseni olan *ilişkisel tarama yöntemi* kullanılmıştır. Araştırma kapsamında, Çocuk-Anne İlişkileri Değerlendirme Formu olarak adlandırılan form içerisinde yer alan üç farklı nicel değerlendirme ölçeği kullanılmıştır. Bunlar; Yakın İlişkiler Envanteri (YİYE-II), Depresyon Anksiyete Stres Ölçeği (DASS-42) ve Güçler ve Güçlükler Anketi (GGA)'dir. Araştırma, 2020-2021 öğretim yılı güz döneminde İstanbul Anadolu Yakasında MEB'e bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında öğrenim gören anaokulu öğrencilerinin annelerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplam katılımcı sayısı 309'dur.

Tüm katılımcılara çocuk-anne ilişkileri değerlendirme formundaki ölçekler Google formlar aracılığıyla online ortamda uygulanmıştır. Bu şekilde toplanan nicel veriler yardımıyla araştırmadaki alt problemler yanıtlanmıştır. Bu veriler; Kolmogorov-Smirnov normallik testi, betimsel istatistik, Mann Whitney U ve Krusal Wallis H testleri, ANOVA, t-testi ve çoklu doğrusal regresyon analizleri ile analiz edilmiştir.

Analiz sonuçları; araştırmaya katılan annelerin depresyon, kaygı, stres ve çocuklarının duygusal ve davranışsal sorunlarının *düşük*, bağlanma kalitelerinin ise *güvenli* düzeyde olduğunu ortaya çıkarmıştır. *Çocuk sayısı, annenin eğitim ve gelir düzeyi* değişkenleri, annelerin depresyon, kaygı ve stres düzeylerinin toplamını ve çocuklarının duygusal ve davranışsal sorunlarını anlamlı olarak etkilemektedir. Son olarak annelerin depresyon, kaygı, stres ve bağlanma düzeyleri; çocuklarının duygusal ve davranışsal sorunlarını birlikte *orta düzeyde ve anlamlı* olarak yordamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Depresyon, Kaygı, Stres, Bağlanma, Duygusal ve Davranışsal Sorunlar, Anne, Çocuk.

EŞLER ARASI NEZAKET ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Ahmet AKIN
İstanbul Medeniyet Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-5194-5202

Tuba Şahin
İstanbul Medeniyet Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-4156-553X

Öz: Bireyler için sevildiğini hissetme, değerli hissetme, saygı görme bir ihtiyaç oluşturmaktadır. Bireysel ve sosyal kimlik gelişiminde ilişkilerde karşı taraftan incelik ve saygı görmek önemli bir etkendir. Bu bağlamda sosyal yaşamın en küçük birimi olan ailede eşler arası ilişkide sevginin, özverinin yanı sıra başkalarına karşı incelikli, özenli, dikkatli, saygılı davranma şeklinde tanımlanan nezaketin de ayrı bir yeri olduğunu söyleyebiliriz. Eşlerin birbirine göstermiş olduğu nezaket içerikli davranışlar eşlerin kendilerini değerli görmesine, sevildiğini hissetmesine yardımcı olmaktadır diyebiliriz.

Eşler arasında düşük düzeyde nezaket içeren davranışlar ise ilişkilerde duygusal problemlere, zaman içerisinde eşe karşı öfke geliştirilmesine sebebiyet verebilmektedir. Bu bağlamda eşler arasında nezaketin olup olmadığının ve yoğunluğunun ölçülmesi önem taşımaktadır. Eşler arası nezaketin ne düzeyde olduğunun ölçülmesi duygusal problemlere dair önleyici bir yöntem geliştirmeye katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın amacı eşler arası nezaket ölçeğini geliştirmek ve ölçeğin geçerlik ve güvenirliğini incelemektir.

Araştırma yaşları 18-25 yaş aralığından başlayarak 56 yaş ve üstü olacak şekilde gruplandırılmış, 887'si kadın 388'i erkek 1275 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Eşler arası nezaketi ölçmek üzere 30 maddelik bir madde havuzu hazırlanmıştır. Bu maddelerin gramer, anlaşılabilirlik, eşler arası nezaketi ölçmesi bakımından incelenip 30 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Eşler arası nezaket Ölçeği 1 "Hiçbir zaman" ve 5 "Her zaman" şeklinde 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Eşler Arası NezaketÖlçeği'nin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Eşler Arası Nezaket Ölçeği'nin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenirlik analizleri SPSS 22 paket programı ile yapılmıştır.

Eşler Arası Nezaket Ölçeği'nin yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %31'ini açıklayan, öz-değeri 9,37 olan tek boyutlu ve 30 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .94 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .41 ile .69 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlik katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .36 ile .62 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar Eşler Arası Nezaket Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler:Eşler arası nezaket ölçeği, Eşler arası nezaket, Geçerlik, Güvenirlik.

Abstract

It is a constant need for individuals to feel loved, valued and respected. In the development of individual and social identity, delicacy and respect seen from the opposite side are an important factor in the relationships. Therefore, love and devotion as well as kindness defined as being civil, attentive, careful and respectful towards others have a special place in the family, the smallest unit of social life. These kinds behaviors of spouses to each other help spouses to feel valued and beloved.

Behaviors including low levels of kindness between spouses can lead to emotional problems inside relationships and also development of anger towards spouse in time. So, it is important to measure whether there is kindness between spouses and whether it's intensive. It is considered that measuring level of kindness between spouses will contribute to developing a preventive method for emotional problems.

Purpose of this study is to develop a Peer-to-Peer Kindness Scale and to examine its validity and reliability.

This research was conducted on a total of 1275 participants, 887 women and 388 men, grouped from age range starting from 18-25 up to 56 and more. In process of developing this scale, a 30-item pool was created first, and then these items were examined in terms of their grammar, intelligibility, and whether they really measure peer-to-peer kindness. A 30-item application form was obtained in the end. Peer-to-Peer Kindness Scale has a 5-point Likert-type rating from 1 "never" to 5"always". Corrected item-total correlation coefficients were calculated for item analysis of scale.Construction validity of scale was examined with exploratory factor analysis; and its reliability with Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient. Validity and reliability analyzes were made with SPSS 22.

As a result of exploratory factor analysis applied for the construct validity of the scale, a one-dimensional and 30-item measuring tool with an eigenvalue of 9,37 was obtained, explaining % 31 of the total variance. KMO sample fit coefficient of the scale was found to be .94. Factor loads of scale were ranged between .41 and .69. Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient was found to be .92. Corrected item-total correlation coefficients of scale range from .36 to .62. These results show that Peer-to-Peer Kindness Scale is a valid and reliable measurement tool.

Keywords: Peer-to-Peer Kindness Scale, Peer-to-Peer Kindness, reliability, validity.

KADINLARA YÖNELİK EVLİLİKTE EMNİYET HİSSİ ÖLÇEĞİ(KYEEHÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Ahmet AKIN
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, ORCİD:ID/0000-0002-5194-5202

Özge SÖNMEZ ŞAHİN
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, ORCİD:ID/0000-0002-8430-6829

Öz: Emniyet hissi, fizyolojik ihtiyaçlardan sonra kişinin en temel ihtiyacı olarak değerlendirilmektedir. Kişinin evliliğinde de kendisini evinde ve eşinin yanında güvende hissetmesi oldukça önemlidir. Günümüzde çoğu kadın eşleri tarafından güvenliklerini tehdit edebilecek olaylara maruz kalmaktadır. Bu nedenle kadınlara yönelik emniyet hissini geçerli ve güvenilir olarak değerlendirebilecek ölçme araçları olası problemlerin önlenmesinde son derece önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı Kadınlara Yönelik Evlilikte Emniyet Hissi Ölçeği'ni geliştirmek ve geçerlik ve güvenirlik değerlerini incelemektir.

Araştırma, yaşları 18-24 yaş aralığından başlayarak 55 yaş ve üstü aralığında değişen toplam 214 kadın katılımcı üzerinden gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların evlilikte emniyet hislerini ölçmek üzere 17 maddelik bir madde havuzu hazırlanmıştır. Bu maddelerin gramer, anlaşılabilirlik ve emniyet hissini ölçüp ölçmediği noktalarında incelenip 16 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Kadınlara Yönelik Evlilikte Emniyet Hissi Ölçeği 1 "Kesinlikle Katılmıyorum" ve 5 "Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Kadınlara Yönelik Evlilikte Emniyet Hissi Ölçeği'nin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Kadınlara Yönelik Evlilikte Emniyet Hissi Ölçeği'nin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenirlik analizleri SPSS 18 paket programı ile yapılmıştır.

Ölçeği'in yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın % 61'ni açıklayan, öz-değeri 9,81 olan tek boyutlu ve 16 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .57 ile .88 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlik katsayısı .95 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .53 ile .85 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar Kadınlara Yönelik

Evlilikte Emniyet Hissi Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadınlara Yönelik Evlilikte Emniyet Hissi Ölçeği, *Emniyet Hissi, Geçerlik, Güvenirlik.*

Abstract

A sense of safety is vital to an individuals well-being, it is one of the most basic requirements after physiological needs. It is very important for a married woman to feel safe at home and in the presence of their spouse. Today, most women are exposed to events that could threaten their security by their spouses. For this reason, measurement tools that can evaluate the sense of personal domestic safety for women are valid and extremely important in preventing possible future problems. The aim of this study is to evaluate the Marital Security Feelings Scale for Women and to analyze its validity and reliability.

The research was conducted on a total of 250 women participants. Aged between 18-24 to 55 and over. In process of developing this scale, a 17-item pool was created first and then these items were examined in terms of their grammar, intelligibility, and whether they really measure recognition sanse of safety, and a 16-item application form was obtained in the end. Corrected item-total correlation coefficients were calculated for item analysis of the scale. Construct validity of scale was examined by exploratory factor analysis and its reliability with Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient. Validity and reliability analyzes were made with SPSS 18.

As a result of exploratory factor analysis applied for construct validity of scale, a one-dimensional and 16-item measuring tool with an eigenvalue of 9,81 was obtained explaining 61% of total variance. KMO sample fit coefficient of scale was found to be .93. Factor loads of scale were ranged between .57 and .88. Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient was found to be .95. Corrected item-total correlation coefficients of scale range from .53 to .85. These results show that scale is a valid and reliable measurement tool.

Keywords: Marital Security Feelings Scale for Women, *validity, reliability*

ROMANTİK İLİŞKİLERDE AŞIRI İLGİ BEKLENTİSİ ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Ahmet AKIN
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, ORCID: ID/0000-0002-5194-5202

Güzide ALVER UĞURLU
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, ORCID:ID/0000-0002-7178-8128

Öz: Romantik ilişkilerde, çiftlerin birbirlerinden bekledikleri ilgi düzeyi kişiden kişiye farklılık gösterebilmektedir. Yakın ilişkilerde çiftler, birbirlerinin ilgi beklentilerini mümkün olduğunca karşılayabilmek için çaba gösterirler. Ancak bazı bireylerde ilgi beklentisi aşırı düzeyde olabilmektedir. Romantik ilişkilerde, çiftlerden birinin aşırı ilgi beklentisini, karşı taraf karşılayamadığında, bu durum çiftler arasında çeşitli sorunlara sebep olabilmekte, hatta kimi zaman çiftlerin ayrılmasıyla sonuçlanabilmektedir. Bu nedenle romantik ilişkilerde aşırı ilgi beklentisini değerlendirecek ölçme araçları, çiftler arasında buna bağlı oluşabilecek sorunların çözülmesi ve önlenmesi konularında son derece önemlidir. Bu araştırmanın amacı Romantik İlişkilerde Aşırı İlgi Beklentisi Ölçeği'ni geliştirmek, geçerlik ve güvenirliğini incelemektir.

Araştırma, yaşları 18-24 yaş aralığından başlayarak 55 ve üstü yaş aralığında değişen, 167'si kadın, 83'ü erkek toplam 250 katılımcı üzerinden gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde öncelikle 25 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş ve bu maddeler gramer, anlaşılabilirlik ve çift ilişkilerinde aşırı ilgi beklentisini ölçüp ölçmediği noktalarında incelenerek sonuçta 25 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Ölçeğin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenirlik analizleri SPSS 18 paket programı ile yapılmıştır.

Ölçeğin yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %42'sini açıklayan, öz-değeri 10,47 olan tek boyutlu ve 25 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .50 ile .75 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlik katsayısı .94 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .46 ile .71 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Romantik İlişkilerde Aşırı İlgi Beklentisi, *güvenirlik, geçerlik.*

Abstract

In romantic relationships, the level of attention that couples expect from each other may vary from person to person. In close relationships, couples give efforts to satisfy the

attention expectations of each other as much as they can. However for some individuals, the anticipation of interest can be excessive. Due to the fact that one of the partners can not unsatisfy the expectation of overattention in romantic relationships, couples may have problems and even the relationship can end up with separation. For this reason, the tools for scaling the over-attention expectation in romantic relations are very important to solve and prevent the problems between couples related to attention issues. The purpose of this study is to develop and examine the validity and reliability of over-attention expectation scale in romantic relationships.

The study has been conducted on 250 participants, 167 women and 83 men aged between 18-24 to 55 and over. In process of developing this scale, a 25-item pool was created and then these items were examined in terms of their grammar, intelligibility, and whether they really measure over-attention expectation in relationships, and a 25-item application form was obtained in the end. Corrected item-total correlation coefficients were calculated for item analysis of the scale. Construct validity of scale was examined by exploratory factor analysis and its reliability with Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient. The validity and reliability of analysis were made with SPSS 18.

As a result of exploratory factor analysis applied for construct validity of scale, a one-dimensional and 25-item measuring tool with an eigenvalue of 10,47 was obtained explaining 42% of total variance. KMO sample fit coefficient of scale was found to be .92. Factor loads of scale were ranged between .50 and .75. Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient was found to be .94. Corrected item-total correlation coefficients of scale range from .46 to .71. These results show that the scale is a valid and reliable measurement tool.

Keywords: Overattention expectation scale in romantic relationships, *validity, reliability*

GENİŞ AİLE ALGISI ÖLÇEĞİ (GAAÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Ahmet AKIN

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, ORCID-ID 0000-0002-5194-5202

Vildan PEHLİVAN UÇMAN

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, ORCID-ID 0000-0002-6284-0529

Özet: Kırsaldan kente göçün hızlanması ve modern hayata geçişle birlikte aile yapısı geniş aileden çekirdek aileye doğru değişim göstermektedir. Günümüzde geniş aile oranı gittikçe azalmasına rağmen toplumumuzda geniş aile akrabalık ilişkilerine hala önem verilmektedir. Bu araştırmanın amacı Geniş Aile Algısı Ölçeği'ni geliştirmek, geçerlik ve güvenirliğini incelemektir.

Araştırma 85'i kadın 38'i erkek 123 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların yaş aralığı 15-60 yaştan oluşmaktadır. Katılımcıların geniş aile algısını ölçmek üzere 22 maddelik bir madde havuzu hazırlanmıştır. Bu maddelerin gramer, anlaşılabilirlik, kişilerin geniş aile algısını ölçmesi açılarından incelenip 16 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Geniş Aile Algısı Ölçeği 1 "kesinlikle katılmıyorum" ve 5 "kesinlikle katılıyorum" şeklinde 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Geniş Aile Algısı Ölçeği'nin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Geniş Aile Algısı Ölçeği'nin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenirlik analizleri SPSS 18 paket programı ile yapılmıştır.

Geniş Aile Algısı Ölçeği'nin yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %58 ini açıklayan, öz-değeri 9,28 olan tek boyutlu ve 16 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .40 ile .83 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlik katsayısı .95 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .36 ile .79 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar Geniş Aile Algısı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Geniş Aile Algısı Ölçeği, Geniş Aile, Geçerlik, Güvenirlik

Abstract: With the acceleration of rural-urban migration and transition to modern life, the family structure changes from the extended family to the nuclear family. Although the number of extended families decreases nowadays, the kinship ties in extended families are still important in our society. The purpose of this study is to develop the Extended Family Perception Scale, as well as to examine the validity and reliability of this scale. The research was conducted with 85 women and 38 men with 123 participants. The age range of the participants is between 15-60 years old. An item pool of 22 items was prepared to measure

the participants' perception of the extended family. These items were examined in terms of grammar, understandability, and measuring people's perception of the extended family, and a 16-item application form was obtained. The Extended Family Perception Scale has a 5-point Likert-type rating from 1 "strongly disagree" to 5 "strongly agree." Corrected item-total correlation coefficients were calculated for item analysis of the Extended Family Perception Scale. The construct validity, exploratory factor analysis, and reliability of the Extended Family Perception Scale were examined with the Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient. Validity and reliability analyzes were made with the SPSS 18 package program. As a result of the exploratory factor analysis applied for the construct validity of the Large Family Perception Scale, a unidimensional and 16-item measuring instrument with an eigenvalue of 9.28, explaining 58% of the total variance, was obtained. The KMO sample fit coefficient of the scale was found to be .92. The factor loads of the scale range between .40 and .83. Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient was found as .95. The corrected item-total correlation coefficients range from .36 to .79. These results show that the Large Family Perception Scale is a valid and reliable measurement tool.

Keywords: Extended Family Perception Scale, Extended Family Perception, Validity, Reliability

STRES FAKTÖRLERİ ÜZERİNDE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN ROLÜ: HAZIR GİYİM SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA

THE ROLE OF DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS ON STRESS FACTORS: A RESEARCH IN THE READY-TO-WEAR SECTOR

Esra YILMAZ[1]

Karabük Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0001-9028-7145

Prof. Dr. Abdullah KARAKAYA[2]

Karabük Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-3214-6771

ÖZET

Günlük yaşamda stres, başta aile ve iş yaşantısı olmak üzere insanları yakından ilgilendiren bir konudur. Stresin özellikle çalışanların demografik özelliklerinden etkilendiği ve onların başarıları üzerinde etkili olduğu savunulmaktadır.

Sorunsal: Stresin, çalışanların demografik özelliklerine göre farklılaşarak, onların başarılarını etkileyip etkilemediği bu çalışmanın ana sorunsalını oluşturmaktadır.

Amaç: Araştırma, örgütsel ve bireysel stres faktörlerinin, çalışanların demografik özelliklerine göre incelenmesini amaçlamaktadır.

Yöntem: Araştırmada yüz yüze anket yöntemiyle elde edilen veriler SPSS 22 paket programı ile Cronbach's Alpha, T Testi, One-Way Anova ve Post-Hoc testleri ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Örgütsel faktörler ile çalışanların demografik özelliklerinden satış temsilcilerinin stres algıları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır. Buna göre satış temsilciliği yapanların, diğer işlerde ve müdür pozisyonda çalışanlara göre stres algıları istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermektedir. Kişisel faktörler ile demografik özellikler arasında ise istatistiksel olarak farklılık olmadığı saptanmıştır.

Sonuçlar: Satış temsilciliği yapanların, doğrudan müşterilerle ilişki içinde olmaları, birçok müşterinin çok çeşitli isteklerinin karşılanmasına yönelik olarak, farklı özelliklerdeki birçok müşteri ile sürekli ilişki içinde olmaları, müşteri isteklerinin karşılanmasında zorlandıkları, bu nedenle daha yoğun bir stres yaşadıkları söylenebilir. Kişisel faktörler açısından ise strese dayanıklı özelliklere sahip oldukları söylenebilir.

Öneriler: Satış temsilcilerinin, görevlerinden kaynaklanan streslerini azaltarak onların örgüt açısından daha çok katkı sağlayabilecekleri, duruma uygun olabilecek çeşitli önlemlerin hayata geçirilmesi yararlı olabilir. Bu çerçevede, satış temsilcilerinin bilgi düzeyini artıracak çalışmalar yapılması, yetki alanlarının makul düzeylerde genişletilmesi, çalışma sürelerinin daha uygun biçimde düzenlenmesi, satış seçeneklerinin yalınlaştırılması, daha fazla kişi ile çalışma gibi önlemler uygulanabilir.

Ayrıca bu konuda daha geniş kapsamlı çalışmalarla, çalışanların stres kontrolüne yönelik yeni konular geliştirilebilir.
Özgünlük: Stres üzerinde birçok çalışma yapılmaktadır. Bu çalışma kendi daraltılmış kapsamı içerisinde, bireysel ve örgütsel stres faktörlerini, hazır giyim sektöründe çalışanlar üzerinde incelemesi açısından diğerlerinden farklıdır.
Anahtar Kelimeler: Stres, Stres Faktörleri, Bireysel Stres, Örgütsel Stres, Stres Yönetimi.

ABSTRACT

Stress in daily life is an issue that closely concerns people, especially family and work life. It is argued that stress is particularly affected by the demographic characteristics of the employees and has an impact on their success.
Problematic: The main problem of this study is whether stress differs according to the demographic characteristics of employees and affects their success.
Purpose: The research aims to examine organizational and individual stress factors according to demographic characteristics of employees.
Method: In the study, the data obtained by face-to-face survey method was analyzed by Cronbach's Alpha, T test, One-Way Anova and Post-Hoc tests with SPSS 22 package program.
Findings: There is a significant difference between the organizational factors and the stress perceptions of the sales representatives from the demographic characteristics of the employees. Accordingly, the stress perceptions of sales representatives show a statistically significant difference compared to those who work in other jobs and manager position. It was determined that there was no statistical difference between personal factors and demographic characteristics.
Results: It can be said that sales representatives are in direct relationship with customers, that they are in constant relationship with many customers of different characteristics in order to meet the wide variety of requests of many customers, that they have difficulty meeting the customer requests, so they experience more intense stress. In terms of personal factors, it can be said that they have stress-resistant properties.
Suggestions: It may be beneficial to implement various measures that may be appropriate for the situation where sales representatives can contribute more to the organization by reducing the stress arising from their duties. In this context, measures such as carrying out studies to increase the level of knowledge of sales representatives, expanding their jurisdiction at reasonable levels, organizing working periods more appropriately, simplifying sales options, and working with more people can be implemented.
In addition, new subjects can be developed for the stress control of employees with more comprehensive studies on this subject.
Originality: There are many studies on stress. This study differs from the others in its narrowed scope in that it examines individual and organizational stress factors on workers in the ready-to-wear sector.
Key Words: Stress, Stress Factors, Individual Stress, Organizational Stress, Stress Management.

KRONİK AĞRININ TOPLUMSAL CİNSİYET GÖRÜNÜMLERİ: FİBROMİYALJİ VE KADIN BEDENİNİN MEDİKALİZASYONU

Bahar TAYMAZ

İstanbul Esenyurt Üniversitesi,

ORCID ID 0000-0001-6098-9007

ÖZET

Kronik ağrı, bedeni rahatsız eden ve insanların hareket yeteneklerini kısıtlayan bir sağlık sorunudur. Bu yönüyle sadece tıbbı ilgilendiren bir konu olduğu düşünülebilir ancak kronik ağrının barındırdığı bireysel, sosyal, kültürel anlamlar aslında düzeni bozulan bedenin sosyo-kültürel perspektiften de ele alınması gerektiğinin bir göstergesidir. Bu açıdan bireylerin deneyimlediği ağrılar ile sosyal yaşamları arasındaki ilişkinin anlaşılması önemlidir. Yaygın beden ağrısıyla birlikte yorgunluk, uykusuzluk, unutkanlık gibi sorunların eşlik ettiği Fibromiyalji, son yıllarda daha sık duyulmaya başlayan bir sendromdur. Sağlıkla ilgili bilgilerin yer aldığı internet sitelerinde fibromiyaljinin bir kadın hastalığı olduğu ve özellikle sorunlarla başa çıkmakta zorlanan hassas ya da mükemmeliyetçi kadınlarda görüldüğü belirtilmektedir. Bu önkabul kadın bedeninin bir taraftan tıp tarafından medikalize edilerek damgalanmasına yol açarken, diğer taraftan toplumsal cinsiyetin sağlık konuları üzerinden yeniden üretilmesine yol açmaktadır. Fibromyaljinin bir kadın hastalığı olduğuna dair net bir kanıt olmamasına karşın, ağrıların "kadın olma" ile özdeşleştirildiği ve kadın bedeninin "hassas" yapısının buna izin verecek kadar zayıf olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle bir kadın hastalığı olarak değerlendirilen fibromiyaljinin neden olduğu kronik ağrıya bağlı sorunlarla başa çıkma yöntemleri, kadınların kişisel karar ve becerilerine bırakılmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Kronik ağrı, fibromiyalji, toplumsal cinsiyet, medikalizasyon

PARLAMENTER MUAFİYETLER

LUTFULLAH POYA

Selçuk Üniversitesi, Hukuk Fakültesi

ORCID: 0000-0002-9795-8500

ÖZET

Parlamenter muafiyetler, 13. yüzyılda İngiltere'de parlamento üyelerinin tehdit ve baskı olmaksızın görevlerini yerine getirebilmeleri amacıyla doğmuştur. 1789 Fransız İhtilali ile Avrupa anayasalarında yer almaya başlamıştır. Günümüzde hemen hemen bütün demokratik ülkelerin anayasalarında yer almaktadır. Parlamenter muafiyetler, farklı ülkelerde sürekli tartışılan önemli bir konuya dönmüştür. Parlamenter muafiyetler, parlamento üyelerinin meclis içindeki düşünce, söz ve oylarından sorumlu tutulamaması ve parlamento dışındaki fiilleri nedeni ile bazı ceza usul işlemlerine tabi olmaması anlamına gelmektedir. Bu çalışmanın amacı, bazı ülkelerin anayasalarında yer alan parlamenter muafiyetlere ilişkin düzenlemelerin incelenerek Afganistan ve Türkiye ile benzerliklerin ve farklılıkların ortaya konulmasıdır. Parlamenter muafiyetlerden biri olan yasama sorumsuzluğu hemen hemen bütün demokratik ülkelerin anayasalarında tanınmıştır. Diğer bir parlamenter muafiyet türü olan yasama dokunulmazlığı ise İngiltere, ABD gibi bazı Anglo-Sakson hukuk sistemini benimseyen ülkelerde sadece hukuki alanda tanınmış iken Kıta Avrupası hukuk sistemini benimseyen ülkelerde sadece cezai alanında tanınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Parlamento, Anayasa, Parlamenter Muafiyetler, Yasama Dokunulmazlığı, Yasama Sorumsuzluğu.

GEÇİCİ SIĞINMACI SURİYELİ GENÇLERİN PSİKO-SOSYAL DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Evren BAYMAMLI [1]

[1] İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,

ORCID ID: 0000-0001-5284-0325

ÖZET

Ülkemiz, jeopolitik konumu nedeniyle yoğun göç alan ve göç veren bir ülkedir. Kuruluşundan bugüne ekonomik, coğrafi, tarihsel ve kültürel nedenlerle farklı göç dalgalarına bakıldığında son büyük göç dalgası olarak Suriye'den gelen geçici sığımacıları görmekteyiz.

Göçle birlikte yeni kültüre uyum sağlama süreci anksiyete ve depresyona yol açabilmektedir. (Tuzcu, ve diğerleri, 2014 s. 57) Bu durumda "çoklu travmalarla beraber gelinen ülkedeki yaşam koşulları, sığınma politikası ve insan haklarına verilen değer, mültecilerin kaderini tayin etmede önemli unsurlar olarak rol almaktadır" (Tunç, 2015). Sosyal uyum sorunlarını kamplarda kalan sığınmacılardan çok şehir merkezlerinde yaşayan sığınmacılar yaşamaktadır (Gündoğan, 2015 s. 10)

Araştırmanın örneklemini iç savaşlar sonrası ülkelerini terk etmek durumunda kalan 17-25 yaş arasındaki İstanbul'un Fatih ilçesinde yaşayan 100 Suriyeli genç sığınmacı oluşturmaktadır.

Saha çalışmasında kullanılan anket formu, görüşülenlerin demografik bilgileri ve Türkiye'ye geliş süreçlerini içeren "Kişisel Bilgi Formu" ile "Sosyal Uyum Kendini Değerlendirme Ölçeği" olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Yapılan araştırma sonucunda görüşülenlerin, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde birinci basamakta bulunan fiziksel ihtiyaçlarını karşılayamadıkları, evli, ya da bekar veya evli olup eşini çocuğunu Suriye'de bırakmak zorunda kalmış bireylerin sosyal uyum düzeylerinin bekâr olanlara oranla daha düşük olduğu, örgün eğitime katılmanın sosyal uyumu artırdığı, ülkemize gelirken sorun yaşamayan sığınmacıların sosyal uyumlarının daha yüksek olduğu, ülkemize gelen Suriyeli gençlerin ağır işlerde çalışma oranlarının arttığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Antropoloji, Sosyal Hizmet, Sosyal Uyum, Göç, Kültür Şoku, Geçici Sığınmacı, Mülteci.

DEMOKRASİ ÖRGÜTLERE YERLEŞEBİLİR Mİ?

Tahsin GEÇKİL
Necmettin Erbakan Üniversitesi
ORCID ID: 0000-0002-5666-9905

ÖZET

Bugünkü kapitalist dünya düzeninde örgütlerin demokratik yapılar olması veya demokratik yönelimlerin örgütlere yerleşmesi mümkün müdür? Bu sorunun cevabı "evet demokrasi örgütlere yerleşebilir". Ancak her türlü örgütsel yapıda ve her koşulda değil. Demokrasinin örgütlere yerleşebilmesi, örgütsel iklimin ve örgütsel yapının uygun olmasına bağlıdır. Demokrasinin yerleşmesini ve örgüte kök salmasını sağlayacak koşullar şunlardır.

1. Örgütsel gücün paylaşılarak kullanılması belirleyici olacaktır. Güç tek kişide toplandığında demokratik örgüt yönetici kişiliğinin bu amaca uygun olmasına bağlıdır[1].
2. İşletmelerin patron işletmesi olması işletmelerin demokratikleşmesinin önünde engeldir. Patron işletmesi ile kast ettiğimiz şey işletme mülkiyetinin tamamının ya da işletmenin tamamını kontrol edecek büyüklükteki hissenin yalnızca bir kişiye ait olması durumudur. Çok ortaklı ve ortaklardan herhangi birinin örgütü kontrol edebilecek çoğunluk hissesine sahip olmaması özellikle de kooperatif gibi yapılar demokrasinin yerleşmesi için uygundur[2].
3. Sosyal yapılar demokrasiyi besler. Kar amaçlı olmayan örgütler demokratik ilkelerin yerleşmesine ve demokratik yönelimlere uygundur.
4. Liderlik yapısı demokratik yönelimi fazlaca etkiler. Liderin demokrasiye inancı ve demokratik yönelimleri kendi otoritesine bir tehdit olarak görmemesi gerekir[3].

[1]Geckil, T. and Tikici, M. (2015). Örgütsel Demokrasi Ölçeği Geliştirme Çalışması. Amme İdaresi Dergisi, 48(40), 41-78.
[2] Weber, W.G., & Unterrainer, C. (2012). Analysis of preconditions for the fostering of democratic behavioral orientations in business organizations: The POPD questionnaire. In W.G. Weber, M. Thoma, A. Ostendorf, & L. Chisholm (Eds.), Democratic competences and social practices in organizations (pp. 118– 143). Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften (VS).
[3]Geçkil, T. (2013). Örgütsel demokrasi ile örgütsel vatandaşlık davranışları arasındaki ilişki: trb1 bölgesindeki üniversite hastanelerinde bir uygulama. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Sivas.
[4]Karadağ Ş. & Geçkil, T. (2020). Akademisyenlerin örgütsel demokrasi algısı ve örgütsel sessizlik düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi. Turkish Studies - Economy, 15(4), 2053-2069.
[5]Şenol, S. ve Aktaş, H. (2017). Algılanan örgütsel demokrasinin örgütsel sessizlik tutumlarına etkisi: İstanbul'da tekstil sektöründe faaliyet gösteren bir işletme çalışanları üzerinde araştırma. International Journal of Economic and Administrative Studies (16. UİK özel sayısı).

5. Örgütün, insan kaynağının niteliği demokratik yönelim için belirleyicidir. Beyaz yakalı çalışanların çoğunlukta olduğu işletmelerde demokrasi talepleri mavi yakalı çalışanların çoğunlukta olduğu işletmelere göre daha fazladır[4 5.]
6. Politik iklim ve toplumsal kültür demokratik yönelim ve demokrasinin örgütlere yerleşmesi açısından belirleyicilerden biridir. Örgütün içine doğduğu ve içinde yaşadığı toplumun demokrasi kültürü ve gelenekleri ile ülkedeki politik iklim ve politik geçmiş, bireylerin demokratik alışkanlıklarını ve yönelimlerini belirler. Demokratik kültürü ve demokratik geçmişi olan toplumların fertleri çalışma ortamlarında demokrasiyi isterler ya da tam tersi durum söz konusudur.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel demokrasi, Örgütsel kültür, Demokratik örgüt.

KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

Afganistan - Samangan Ekonomi Kurumu Çalışanlarının Kurumsal Yaratıcılık Performans Düzeylerini Ölçmeye Yönelik Bir Araştırma

Shejauddin HAKİMİ TATAR *

Selçuk Üniversitesi

ORCID NU: https://orcid.org/0000-0001-5882-9143

Özet: Bu araştırma afganistan - Samangan Ekonomi kurumun çalışanlarının kurumsal yaratıcılık performanslarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu araştırma, uygulamalı amaç açısından betimsel bir ilişkisel çalışmadır. Bu çalışma, söz konusu devlet kurumunun 118 çalışanından anket ve rastgele örnekleme yöntemiyle toplanan verilere dayanmaktadır.Veri toplamak için Balay (2010) tarafından geliştirilen yaratıcılık ölçeği kullanarak bir anket kullanmıştır. Verilerin analizinde Pearson korelasyon katsayısı, Anova ve T-testi analizi SPSS istatistik program yardımıyla analizi yapılmıştır. Araştırma neticesinde bireysel yaratıcılık ile yönetsel yaratıcılık arasında pozitif yönlü ve orta dereceli bir ilişki olduğu, bireysel yaratıcılık ve toplumsal yaratıcılık arasında pozitif yönlü ve orta dereceli bir ilişki olduğu, yönetsel yaratıcılık ve toplumsal yaratıcılık arasında pozitif yönlü ve orta dereceli bir ilişki olduğunu gösterirken, cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve çalışanların çalışma yıl süresi yaratıcılık ile arasında ilişki olduğunu göstermemiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Yaratıcılık, Bireysel Yaratıcılık,Yönetsel Yaratıcılık,Toplumsal yaratıcılık.

Abstract: This research examines the creativity performance of employees of Directorate of Afghanistan - Samangan Economy.This research is a descriptive relational study in terms of applied purpose.This stduy is based on data gathered form 118 employees of the mentioned governmental institute through a questionnaire and random sampling method. The questionnaire contained creativity scale developed by Balay (2010) to collect data. For analysis of the data, Pearson correlation coefficient, Anova and T-test analysis were applied with the help of SPSS statistical pacakage. As a result of the research, we found that there is a positive and moderate relationship between individual creativity and managerial creativity, there is a positive and moderate relationship between individual creativity and social creativity, and there is a positive and moderate relationship between managerial creativity and social creativity. Gender, age, education level and working years of the employees did not have any correlation with creativity.

Keywords: Organizational Creativity, Individual Creativity, Managerial Creativity, Social creativity

PANDEMİ SÜRECİNDE ULUSAL VARLIK FONLARI

Arş. Gör. Dr. Eylül Ece DEMİR[1]

Mersin Üniversitesi, 0000-0001-9635-6033

ÖZET

Ulusal varlık fonları (UVF) tanımı üzerinde tam bir fikir birliği sağlanamasa da genel olarak cari işlemler fazlası olan ülkelerin, bu fazla rezervleri değerlendirmek için kurulan devlet kontrolündeki yatırım kurumlarını ifade etmektedir. İlk örnekleri başta petrol, gaz gibi emtialara dayalı olarak kurulan varlık fonları daha sonra dış ticaret fazlası veren ülkeler tarafından da kurulmaya başlanmıştır.

2008 küresel krizden sonra sayıları hızlı bir şekilde artan UVF'lerin sayısı bugün dünyada 100'den fazla olup, bu fonlar toplamda yaklaşık 8,5 trilyon ABD doları değerinde varlık yönetmektedirler. Bu da küresel anlamda UVF'lerin önemini ve stratejik konumunu şüphesiz olarak göstermektedir.

Başta emtia gelirlerinin değerlendirilmesi ve bu gelirlerin gelecek nesillere aktarılması olmak üzere UVF'lerin çeşitli kuruluş amaçları vardır. UVF'lerin kuruluş amaçlarından biri de kriz dönemlerinde kullanılmalarıdır. Peki "yağmurlu günler" için kurulan varlık fonları gerçekten bu amaca hizmet ediyor mu? Pandemi süreci bu işlevlerini izleyebilmemize olanak veriyor. Son zamanlarda medyada hükümetlerin pandemi sürecinde artan kamu harcamalarını finanse etmek için UVF'lerden yararlandıkları haberleri yer almaktadır. Bu haberlere istinaden bu çalışmada UVF'lerin pandemiden nasıl etkilendiği ve pandemi sürecinde nasıl kullanıldıkları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: ulusal varlık fonları, pandemi, kriz, devlet

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

[1] eyluldemir@mersin.edu.tr, 0533 7257972

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE ULUSAL VARLIK FONLARININ ROLÜ

Arş. Gör. Dr. Eylül Ece DEMİR[1]

Mersin Üniversitesi, 0000-0001-9635-6033

ÖZET

1970'lerden itibaren gündeme gelen, özellikle hala içinde olduğumuz covid-19 salgını nedeniyle daha sık ele alınan kavram "sürdürülebilirlik". Kaynak kısıtının Kapitalist sistemi her anlamda ama özellikle büyüme ve dolayısıyla sermaye birikimi açısından tehdit etmeye başlaması bağlamında hemen her alanda gündeme gelen kavram. "Kapitalist sistemin sürdürülebilirliği" açısından önemi açık olmakla birlikte, yine kâr olanaklarını düşürmesi bağlamında da uygulamalarının bir o kadar zor olduğu kavram.

Bu çalışmada bu kavram, ulusal varlık fonlarının (UVF) yatırımları bağlamında ele alınacaktır. Dünyanın en büyük varlık fonları, gelirlerinin büyük bir kısmını petrol, gaz gibi fosil yakıtlardan elde etmektedirler. Bu yakıtların çevre kirliliğine, küresel ısınmaya neden olması, çevreye duyarlı, yenilenebilir enerji üretimi ve teknolojisinin finansmanı için, bu emtialardan elde edilen kaynakların kullanılması yönünde bir beklenti oluşturmaktadır. Bu çerçevede bazı akademik çevreler ve OECD gibi kurumlar UVF'leri yenilenebilir enerjinin daha hızlı gelişmesi ve benimsenmesi bağlamında kaynaklarını güneş ve rüzgar enerjisi yatırımlarında kullanmaya çağırmışlardır. Bu fonların yönettikleri varlık büyüklüğünün yaklaşık 8,5 trilyon dolar olduğu göz önünde tutulursa yenilenebilir enerji yatırımlarında öncü olması beklenebilir.

UVF'lerin faaliyetleri çevre üzerinde olumsuz etkiler yaratırken, bu etkilerde UVF'lerin yatırımları üzerinde olumsuz etkilere sahiptir. Bu çalışmada bu karşılıklı etkiler ve UVF'lerin "yeşil yatırımları" ve diğer yatırım alanları OECD, UNEP, IFSWF gibi kurumların raporları üzerinden ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: sürdürülebilirlik, ulusal varlık fonları, yenilenebilir enerji, yatırım

[1] eyluldemir@mersin.edu.tr, 0533 7257972

AKDENİZ'DE BİR GİRİŞİM DENEMESİ: TÜRKİYE-LİBYA DENİZ NAKLİYATI ORTAK ANONİM ŞİRKETİ

Mehmet SAYA

Marmara Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-2330-175X

Özet

Osmanlı Devleti'nin 1551 yılında Trablusgarp'ı almasıyla beraber, Osmanlı yönetimi üç yüz altmış bir yıl bu topraklarda hüküm sürmüş ve Trablusgarp 1912 yılında yapılan Uşi Anlaşması ile kaybedilerek 1951 yılına kadar İtalyan, İngiliz ve Fransız yönetimlerinin idaresi altında kalmıştır. Libya'nın 1951 yılında bağımsızlığını ilan etmesinden kısa bir süre sonra Türkiye, Libya'yı devlet olarak tanımış ve 1953 yılında Türkiye'nin ilk Libya büyükelçisi göreve başlamıştır. İki ülke arasında ilişkiler olağan seyrinde devam ederken 1974 yılında Türkiye'nin Kıbrıs askeri müdahalesi sürecinde, Libya'nın Türkiye'ye yakıt ve askeri mühimmat yardımında bulunmasıyla birlikte ilişkiler gelişmiş ve farklı iş birliği fırsatları doğmuştur. Bu fırsatlar içinde iktisadi ve ticari bağlamda görüşülen konulardan bir tanesi de ortak bir deniz nakliyatı şirketinin kurulması olmuştur. Çünkü bu süreçte her iki ülkenin deniz ticaret filosu gelişim göstermiş ve iki ülke de bu durumdan kazançlı çıkmak istemiştir. Her iki ülke temsilcilerinin yaptığı görüşmeler sonucunda 17 Mayıs 1977 tarihinde Trablusgarp'ta Türkiye-Libya Deniz Nakliyatı Ortak Anonim Şirketi'nin kurulması için anlaşma imzalanmıştır. Bu çalışmanın amacı, ortak deniz nakliyatı faaliyetinin yürütülmesine yönelik kurulan Türkiye-Libya Deniz Nakliyatı Ortak Anonim Şirketi'nin kuruluş sürecini Türkiye ve Libya arasındaki tarihsel ilişkiler üzerinden incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Libya, Deniz Nakliyatı, Deniz Taşımacılığı, Deniz Ticareti

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

EMPLOYEE MOTIVATION: HUMAN RESOURCE APPROACH

Assistant Professor Dr. Harika Suklun

Abdullah Gul University
ORCHID ID # 0000-0003-1016-268X

Abstract

People choose organizations to work for a precise reason and some purpose in mind. Motivation is a vital tool for management, and it is the most difficult to manage. Finding effective ways to motivate employees is a challenging role for any manager in any organization. Because of the changing business and competitive environment employee motivation is becoming more challenging than before. From the employees' point of view, motivation is a psychological force that determines the direction of a person's level of effort as well as a person's persistence in the face of obstacles. The ways of a person's behavior would lead to the many possible actions that a person could seize. From the manager's viewpoint, the intention is to motivate people to behave in ways that are in the organization's best interest. If managers know what drives people to work for the organization, they can set job assignments and rewards to stimulate employees. Employee motivation is one of the dependent of job performance and a key for talent retention. Although many studies are conducted about employee motivation, only several studies refer to motivational differences between the public and private sectors. The private sector and the public sector are founded for different reasons and have distinct goals. Therefore this paper aims is to explore the current literature about differences in employee motivation in private and public organizations. This review has three purposes 1) To explore employee motivation and its relations to the organizational behavior 2) To examine extrinsic and intrinsic factors on employee motivation and differences between public and private sectors and 3) Unite the reviewed information into one paper which would help managers the in public sector to motivate employees.

Keywords: Organizational behavior, HR, strategic management

TÜRKİYE'DE SOSYAL HARCAMALAR VE İÇ GÖÇ ARASINDAKİ İLİŞKİLER: AMPİRİK BİR İNCELEME[1]

Almina Derya BIÇAKSIZ [1], Ferdi ÇELİKAY [2]

[1] Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, 0000-0002-7737-1104

[2] Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, 0000-0002-1922-4034

ÖZET

Bu çalışmada Türkiye'de iç göç akımları ile sosyal harcamalar arasındaki ilişki irdelenmektedir. Bu kapsamda 2010 ile 2019 yılları arasındaki döneme ait 26 istatistiki bölge biriminin iç göç ve sosyal harcama verilerden yararlanılarak ampirik bir analiz gerçekleştirilmiştir. Analiz aşamasında dinamik panel veri analizi yöntemlerinden yararlanılmıştır. Uygulama kısmının ilk adımında verilerin yatay kesit bağımlılıkları sınanmış, yatay kesit bağımlılığı altında birim kök içerip içermedikleri test edilmiştir. Sonrasında ise aynı düzeyde durağan hale gelen değişkenlerin uzun dönemde eşbütünleşik ilişki içerisinde olup olmadıkları sınanmıştır. Eşbütünleşik olan serilerde Granger nedensellik testi ile nedenselliğin yönüne bakılmıştır. Yapılan nedensellik analizi neticesinde bölge birimleri itibariyle verilen göçten sosyal harcamaların kamu harcamaları içerisindeki payına doğru tek yönlü bir nedensellik olduğu bulgusu elde edilmiştir. Bunun yanında sosyal harcamaların vergi içerisindeki payı ile sosyal harcamaların GSYİH içerisindeki payından bölgelere göre alınan göç değerlerine doğru tek yönlü nedensellik olduğu görülmüştür. Buna göre sosyal harcamaların gelir içerisindeki yoğunluğunun bölgeler itibariyle alınan göçü etkilediği, verilen göçün ise kamu harcamaları kompozisyonu üzerinde çeşitli etkiler meydana getirdiği ileri sürülebilir. Çalışmanın sonuçları devletin bölgeler itibariyle işsizliği giderecek ve gelir koşullarını iyileştirecek tedbirler alması gerektiğini, özellikle göç veren bölgelerde sosyal alanlara daha fazla kaynak aktararak işsizlik, göç ve yoksulluk sarmalarını kırabileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: İç göç, Sosyal Harcamalar, Dinamik Panel Veri Analizi.

[1] Bu çalışma Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi, Maliye Anabilim Dalında Almina Derya BIÇAKSIZ tarafından Doç.Dr. Ferdi ÇELİKAY danışmanlığında hazırlanan yüksek lisans tezinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

SALGIN DÖNEMİNDE SAĞLANAN NAKİT DESTEKLERİN VERGİ DURUMU

Dr. Eyyup İnce
Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı
ORCID: 0000-0002-4462-9850

Özet

2020 yılının başında ortaya çıkan Covid-19 virüsünden kaynaklanan salgın nedeniyle dünyadaki ülkelerin çoğu imkanları çerçevesinde kendi vatandaşlarına yardımda bulunmaktadır. Bulunulan yardımlar doğrudan nakit desteği, kredi kolaylığı, vergi ertelemesi, vergi indirimi vb. şekillerde ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde yapılan yardımlar da bu şekillerde yapılmaktadır. Örneğin, 2020 takvim yılına ilişkin cironun 2019 takvim yılındaki ciroya oranla kayıp yaşayan yiyecek ve içecek sektöründeki katma değer vergisi mükelleflerine 2.000 Türk Lirasından az ve 40.000 Türk Lirasından fazla olmamak üzere ciro kaybının % 3'ü oranında doğrudan nakit ödemesi yapılmaktadır.

Türk Vergi Sisteminde, vergi mükelleflerine kamu kurumları tarafından sağlanan doğrudan destekler gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulmaktadır. Vergi mükellefleri dışındaki vatandaşlara sağlanan nakit destekler ise; ilgili kanundaki şartlar çerçevesinde veraset ve intikal vergisine tabi olmaktadır. Salgın döneminde, vergi mükelleflerinin işlerinin bozulması nedeniyle sağlanan nakit desteklerinin vergiye tabi tutulması sağlanan bu yardımlardan beklenen amaçla uyuşmayacaktır. Yapılan nakit desteğinin temel amacı, salgın nedeniyle işleri bozulan ve bu nedenle gelir kaybına uğrayan kişilere ek gelir sağlamaktır. Sağlanan ek gelir üzerinden gelir veya kurumlar vergisi veya veraset ve intikal vergisi tahsil etmek hedeflenen amacı zedeleyecektir. Bununla birlikte vergi idaresi tarafından yapılmış mevcut vergi düzenlemeleri açısından söz konusu durumun değerlendirilmesi durumunda, sağlanan nakit desteklerin vergiye tabi tutulması yorumu ortaya çıkabilmektedir. Yapılması gereken en iyi şey ise; sağlanan nakit desteklerin vergiden istisna olduğuna dair yasal bir düzenlemenin yapılması olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Salgın Dönemi, Nakit Desteği, Vergilendirme.

TAX STATUS OF CASH SUPPORT PROVIDED IN THE EPIDEMIC PERIOD

Abstract

Due to the epidemic caused by the Covid-19 virus that emerged at the beginning of 2020, most of the countries in the world help their own citizens within their means. The aids provided are direct cash support, credit facility, tax deferral, tax reduction, etc. occurs in ways. Aids made in our country are also made in these ways. For example, direct cash payment of 3% of the turnover loss, not less than 2,000 Turkish Liras and not more than 40,000 Turkish Liras, is made to the value added taxpayers in the food and beverage sector, whose turnover for the calendar year 2020 is lost compared to the turnover in the calendar year 2019.

In the Turkish Tax System, direct supports provided to taxpayers by public institutions are subject to income or corporate tax. Cash supports provided to citizens other than taxpayers; It is subject to inheritance and gift tax within the framework of the conditions in

the relevant law. During the epidemic period, the taxation of the cash supports provided due to the deterioration of the business of taxpayers will not match the expected purpose of these benefits. The main purpose of the cash support is to provide additional income to people whose jobs have been disrupted due to the epidemic and who have lost income for this reason. Collecting income or corporate tax or inheritance and gift tax on the additional income provided will damage the intended purpose. However, if the situation is evaluated in terms of the current tax regulations made by the tax administration, it may be interpreted that the provided cash supports are subject to tax. The best thing to do is; There will be a legal arrangement stating that the cash supports provided are exempt from tax.

Keywords: Epidemic Period, Cash Support, Taxation.

KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

BEŞERİ SERMAYE ENDEKSİNİN EKOLOJİK AYAK İZİ ÜZERİNE ETKİSİ: G-7 ÜLKELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğretim Üyesi. Ömer Faruk GÜLTEKİN [1]

Doç. Dr. Füsun ÇELEBİ BOZ [2]

[1]Bayburt Üniversitesi, 0000-0002-4832-4683[1]

[2] Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, 0000-0002-3884-0465[2]

ÖZET

Küresel kirlilik günümüzün en önemli konularından biridir. Ekonomik gelişmişlikle birlikte artış gösteren kirlilik, teknoloji ve bilgiye yapılan yatırım etkileri ile birlikte gelişen beşeri sermaye faktöründen olumlu etkilenebilir. Kirliliğin kontrol edilmesi, doğal kaynakların yeniden üretilebilmesi ve ekonomik sürdürülebilirliğin sağlanması açısından ekolojik ayak izi kavramı büyük bir önem taşımaktadır. Bu çalışmada beşeri sermaye endeksinin ekolojik ayak izi üzerine etkisi G-7 ülkeleri temel alınarak araştırılmıştır. Çalışmada panel eşbütünleşme yöntemine bağlı olarak 1970-2017 verileri kullanılmıştır. Analiz sürecinde tanımlayıcı istatistikler, korelasyon matrisi, heterojenlik testi, yatay kesit bağımlılık testleri, birim kök testleri, dirençli eşbütünleşme testleri, tahmin ve nedensellik testleri uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya ve İngiltere'de beşeri sermaye endeksinin ekolojik ayak izi üzerinde negatif yönde ve anlamlı bir etkisi olurken, ABD'de ise pozitif yönde ve anlamlı olmayan bir etkiye sahiptir. Öte yandan beşeri sermaye endeksinden ekolojik ayak izine doğru tek yönlü bir nedensellik ilişkisinin varlığı iddia edilebilir.

Anahtar Kelimeler : Ekolojik Ayak İzi, Beşeri Sermaye Endeksi, Kalkınma Ekonomisi, G-7

[1] omerfarukgultekin@outlook.com
[2] fusuncel@gmail.com

THE EFFECT OF HUMAN CAPITAL INDEX ON THE ECOLOGICAL FOOTPRINT: A RESEARCH ON G-7 COUNTRIES

Assistant Prof. Ömer Faruk GÜLTEKİN [1]

Associate Prof. Füsun ÇELEBİ BOZ [2]

[1] Bayburt University, 0000-0002-4832-4683[1]

[2]. Sakarya Universityof Applied Science, 0000-0002-3884-0465[2]

ABSTRACT

Global pollution is one of the most important issues of today. Pollution, which increases with economic development, can be positively affected by the human capital factor that develops with the effects of investment in technology and knowledge. The concept of ecological footprint is of great importance in terms of controlling pollution, reproducing natural resources and ensuring economic sustainability. In this study, the effect of human capital index on ecological footprint is investigated based on G-7 countries. In the study, 1970-2017 data were used depending on the panel cointegration method. In the analysis process, descriptive statistics, correlation matrix, heterogeneity test, cross-section dependency test, unit root tests, robust cointegration test, estimation and causality tests were applied. According to the results, the human capital index has a negative and significant effect on the ecological footprint in Canada, France, Germany, Italy, Japan and England, but it has a positive and insignificant effect in the USA. On the other hand, it can be claimed that there is a one-way causality relationship from the human capital index to the ecological footprint..

Keywords : Ecological Footprint, Human Capital Index, Development Economics, G-7.

[1] omerfarukgultekin@outlook.com
[2] fusuncel@gmail.com

GELENEKSEL TÜRK SPORLARI ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Kübra ÖZDEMİR[1]

[1]Atatürk Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0003-1576-2131

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Geleneksek Türk Sporları kapsamındaki branşlara yönelik hazırlanan lisansüstü tezlerin farklı değişkenler açısından incelenerek, unutulmaya yüz tutmuş, Geleneksel Türk Spor branşlarının tanınırlığını ve farkındalığını sağlayacak yeni bilim insanlarına ve araştırmalarına literatür desteği ile yarar sağlamaktır.

Betimsel bir çalışma olan araştırmanın evrenini, 1986 yılından 2020 yılına kadar YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında kayıtlı olan, Geleneksel Türk sporlarının tüm branşları kapsamındaki; Atlı cirit, Aba güreşi, Şalvar güreşi, Kuşak güreşi, Rahvan, Kök börü, Atlı okçuluk, Atlı kızak, Geleneksel kızak olup yine Geleneksel Türk sporları ve Atlı sporlar adı altında ki anahtar kelimelerle hazırlanan tezlerden oluşturmuştur. Örneklemi ise ulaşılan tezlerden 16 yüksek lisans ve 5 doktora tezi olmak üzere toplam 21 lisansüstü tezlerden oluşmaktadır. Veri tabanından ele alınan bilgiler doğrultusunda tanımlayıcı istatistik kullanılarak analiz gerçekleştirilmiştir. Elde edinilen veriler tezlere konu olan branş, lisanüstü türü, yayınlandığı yıl, yayınlandığı üniversite, yayınlandığı enstitü ve anabilim dalı gibi farklı değişkenler açısından ele alınmıştır.Yapılan analizler sonucunda, araştırmamıza konu olan branş türlerine göre en fazla lisansüstü tezin Gazi Üniversitesinde ve yayınlandığı lisansüstü akademik kurum ve anabilim dalı ise, çeşitli üniversiteler bünyesindeki sağlık bilimleri enstitüleri ve beden eğitimi ve spor anabilim dalları olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, Türk medeniyet ve kültür sürecinden günümüze ulaşan maddi ve manevi değerler içerisinde, Geleneksel Türk Spor branşlarının günümüze ulaşılabilirliği kısmen söz konusu olsa da, uygulana bilinirliği ve sportif yaşantıya dönüştürüle bilinirliği sorununa çözüm üretebilecek ve Geleneksel Türk Sporlarının tanınırlığını ve farkındalığını sağlayacak yeni bilimsel araştırmalara ve araştırmacıların dikkatini çekebilmesi açısından araştırmamız önemlidir.

Anahtar Kelimeler : Geleneksel Türk Sporları, Branş, Atlı Spor.

TOKTAMIŞ HAN'IN KARADENİZ FAALİYETLERİ VE CENEVİZLİLERLE İLİŞKİLER ÜZERİNE KISA BİR DEĞERLENDİRME

Arş. Gör. Nagehan KÜÇÜKYILDIZ

Artvin Çoruh Üniversitesi

ORCİD: 0000-0001-8856-5898

Özet

Ticaret yolları tarihin her döneminde devletlerin ilgi odağı olmuş ve bu topraklar için zorlu mücadeleler yaşanmıştı. Nitekim Karadeniz Bölgesi de Antikçağlardan beri önemli ticaret güzergâhlarından birisi olarak tarihte yerini almıştı. 1241 yılında Doğu Avrupa'da Cengiz Han'ın torunu Batu Han tarafından kurulan Altın Orda, bu yollara hâkim olmak isteyerek önemli mücadeleler gerçekleştiren devletlerden birisidir. Devletin idarecilerinden olan Toktamış Han, Timur'un maddi ve manevi destekleri ile Deşt-i Kıpçak'ta hükümdarlığını ilan etmişti. Hâkimiyeti ele geçirdikten sonra Toktamış, ticaret limanları bakımından oldukça zengin olan Karadeniz'in limanlarına hâkim olmak ve buradaki gücünü sağlamlaştırmak için dönemin diğer devletleriyle mücadelelere girişmişti. Batı Deşt-i Kıpçak hâkimi yani Cuci ulusunun sağ kanadını idaresine geçiren Mamay Mirza ile Toktamış Han'ın yaptığı rekabetler bunlardan birisiydi. Bu ilişkilerde Toktamış, Cengiz soyundan gelmesini öne sürerek topraklarda hak talep etmekteydi. Ancak bölge için çekişmelerin en yoğunu ise Cenevizliler ile eskiden Alanların, Hazarların ve Yahudilerin kaldığı Kırım ve Kefe toprakları için yapılmıştı. Toktamış ile Cenevizliler arasında 1396-1397 yıllarında Kırım'da büyük bir savaş meydana gelmişti. Cenevizlilerle yapılan bu çekişmelerde bölge yer yer el değiştirmişti. Kırım bölgesi üzerine gerçekleştirilen bir diğer hâkimiyet Timur ile yapılmıştır. Sonuç itibariyle 14. yüzyılın sonlarına doğru Timur ile Toktamış arasındaki yapılan çatışma ve Altınordu'da yaşanan iç karışıklıklar tacirlerin Kırım limanlarına olan güvenini hayli sarsmıştı. Ancak Trabzon bölgesi de her dönemde canlı bir ticaret ağına sahip olmuştur. Bu canlılığını Altın Orda zamanında da sürdürerek gözde bir ticaret limanı olmuştu.

Bu makalede kaynaklar incelenerek Deşt-i Kıpçak hâkimi Toktamış Han zamanında Karadeniz'e faaliyetleri ve Cenevizlilerle olan ilişkileri hakkında bilgi verilerek kısa bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Altın Orda, Toktamış Han, Cenevizliler, ticaret.

OSMANLI DEVLETİ'NDE GERÇEKLEŞEN BOYKOT EYLEMLERİNİN MİLLİ İKTİSAT POLİTİKASI ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Songül ULUTAŞ[1]

Mersin Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü

ORCID ID 0000-0002-7605-9151

ÖZET

Boykot kavramı Osmanlı Devleti'nde milli iktisadi düşüncenin ortaya çıkışını gündeme getirmiştir. Ekonomide giderek alan kazanan yabancı hâkimiyeti, Avusturya'nın Bosna ve Hersek'i ilhakı ve Bulgaristan'ın bağımsızlığını ilan etmesi gibi olaylar akabinde Osmanlı toplumunda beklenmedik tepkiler ortaya çıkmıştı. Bu tepkiler İttihat ve Terakki üyeleri tarafından örgütlenerek giderek büyümüş ve toplumsal bir boykot hareketine dönüşmüştü. Çok da kontrollü başlamayan bu gösterilerin bir örgüt tarafından yönlendirilmesi amacıyla Boykotaj Cemiyeti kurulmuştu.[2] Bu süreç aynı zamanda iktisadi bir savaşın yürütüldüğü dönem olarak Türk milliyetçiliğinin iktisadi boyutunu da ifade ediyordu. Boykotun diğer bir adı olan "Harb-i iktisadi" aslında ekonomik bir savaşın ta kendisiydi. İlk kıvılcım Avusturya ve Bulgar mallarının satın alınmamasının örgütlenmesi ile başladı. Liman kentlerinden yabancı mallarının boykot edilmesine yönelik olayların vuku bulduğu ile ilgili merkeze gelen yazılar sıklaşmaya başlamıştı.[3] Özellikle Avusturya mallarının ülkeye sokulmaması ve halkın bu malları almamaları yönünde boykot çağrıları yükselmişti. İzmir, Trabzon, Avlonya, Drama, Gelibolu, İşkodra, gibi pek çok yerde yabancı mallara karşı boykot eylemleri görülmekteydi. Sadece Avusturya ve Bulgaristan değil, özellikle Girit'in Yunanistan tarafından ilhakı ve İtalya'nın Trablusgarp'ı işgali gibi siyasi olaylar sonrasında Yunan ve İtalyan mallarına karşı da boykot başlamıştı.[4] Yabancı mallara ilişkin bu tür eylemler uzunca bir süre devam etmişti.

Bu araştırmanın temel problematiği 20. yüzyılın başlarında Osmanlı genelinde patlak veren boykot eylemleri ve milli iktisadi görüş arasındaki bağlantıyı örnekler üzerinden değerlendirmektir. Araştırmamız boyunca kullanılan temel kaynaklar, konu ile ilgili Osmanlı Arşiv Belgeleri ve araştırma ve inceleme eserlerdir.

Anahtar Kelimeler: Boykot, Milli İktisat, Meşrutiyet Dönemi, Osmanlı Devleti.

---

[1] Dr. Öğr. Üye., Mersin Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, snglulutas@gmail.com, 5069123702.

[2] Doğan Çetinkaya, *1908 Osmanlı Boykotu*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2004, ss. 302-303.

[3] Emin Elmacı, "1908 Avusturya Boykotu", *Kebikeç*, Sayı 5, 1997, ss. 155-162.

[4] Hasan Taner Kerimoğlu, "1913–1914 Rumlara Karşı Boykot ve Hüseyin Kazım Bey'in Bir Risalesi", *ÇTTAD,* V/13, (2006/Güz), ss. 91–107.

The Evaluation of the Boycott Actions in the Ottoman Empire Within the Framework of the National Economic Policy

Abstract

The concept of boycott brought the forward the emergence of national economic thought in the Ottoman Empire. Unexpected reactions emerged in the Ottoman society after the events such as the foreign domination growing in the economy, the annexation of Bosna and Herzegovina by Austria, and the independence of Bulgaria. These reactions were organized by the members of the Commitee of Union and Progress, and gradually grew and turned into a social boycott movement. The Boycott Association was established in order to direct these demonstrations, which did not start very controlled, by an organization.[1] This process also expressed the economic dimension of Turkish nationalism as a period in which an economic war was waged. "Harbi iktisadî", another name fort the boycott, was actually an economic war itself. The first spark started with organizing non-purchasing of Austrian and Bulgarian goods. The articles coming to the center about the events of boycott of foreign goods from the port cities were getting more frequent.[2] Particularly, there were calls for a boycott against the entry of Austrian goods into the country and the public not to buy these goods. Boycott actions against foreign goods were observed in many places such as Izmir, Trabzon, Avlonia, Drama, Gelibolu, Shkodra. Not only Austria and Bulgaria, but also after political events such as the annexation of Crete by Greece and occupation of Tripoli by Italy, a boycott against Greek and Italian goods.[3] Despite the government's decision to end these actions against foreign property, the reactions continued.

The main problematic of this research is to evaluate the connection between the boycott actions that broke out across the Ottoman Empire at the beginning of the 20th century and the national economic view through examples. The main sources used throughout our research are Ottoman Archive Documets, and research and analysis works on the subject.

Keywords: Boycott, National Economy, Constitutional Period, Ottoman Empire.

[1] Doğan Çetinkaya, *1908 Osmanlı Boykotu*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2004, ss. 302-303.
[2] Emin Elmacı, "1908 Avusturya Boykotu", *Kebikeç*, Sayı 5, 1997, ss. 155-162.
[3] Hasan Taner Kerimoğlu, "1913–1914 Rumlara Karşı Boykot ve Hüseyin Kazım Bey'in Bir Risalesi", *ÇTTAD,* V/13, (2006/Güz), ss. 91–107.

EYÜP SABRİ PAŞA VE MİRATÜ'L HARAMEYN'E GÖRE HİCAZ

Aysel ŞAHİN [1]

[1] Kars İl Müftülüğü, 0000 0002 9964 4783

ÖZET

Eyüp Sabri Paşa 1248/1832 yılında günümüzde Yunanistan sınırları içerisinde bulunan Ermiye'de[1] doğdu. Hayatının ilk yılları hakkında bilgi olmasa da ömrünün sonlarına doğru gidildikçe bilgiler artmaktadır. Küçük yaşlarda devlet hizmetine Bahriye'den giren Eyüp Sabri Paşa 13 Ağustos 1855/29 Zi'l-Ka'de 1271 tarihinde ilk olarak Mülâzım-ı Evvel, daha sonra sırasıyla Tabur Kâtibi, Alay Kâtibi, Alay Emini, Binbaşı, Kaymakam, Miralay rütbelerini almıştır. Son olarak da 31 Ocak 1885/14 Rebî'ü'l-Âhir 1302 tarihinde aldığı, kendisine Paşa unvanının verilmesine sebep olan Mirliva rütbesiyle vefat etmiştir.

Eyüp Sabri Paşa'nın devlet adamlığı ve ilim adamlığı yönünün yanı sıra eğitimci yönü de vardır.1291(1874)'de Bahriye Mektebi İnşâiye hocalığı ile başladığı öğretim hayatı, Rüşdiye-i Bahriye Müdürlüğü'nden 1300/1883'de ayrılmasına kadar yaklaşık dokuz yıl sürmüştür. Eyüp Sabri Paşa sekiz eser kaleme almıştır. Kaleme almış olduğu bu eserlerde genellikle tasavvuf, ahlâk, fıkıh ve ilmihal konularından bahsetmiştir. Yazmış olduğu bu eserlerin en kapsamlısı Mir'âtü'l-Harameyn adlı eseridir. Eyüp Sabri Paşa 3500 sayfayı aşkın olan bu eseri 16 yılda tamamlamıştır. Beş ciltten oluşan eserin ilk iki cildinde Mir'ât-ı Mekke ismiyle Mekke'yi, diğer iki cildinde Mir'ât-ı Medine ismiyle Medine'yi son bir cildinde ise Ceziretü'l-Arab ismiyle Arap Yarımadası'nı anlatmıştır. Eser 1301 yılında Bahriye Matbaâsı'nda İstanbul'da basılmıştır. Eserin ismindeki "Mir'ât" yani ayna kelimesinden anlaşıldığı üzere Eyüp Sabri Paşa kendi döneminin Hicaz'ını resmetmiştir. Büyük bir hacme sahip olan bu eser Hicaz'la ve Hicaz tarihiyle ilgili hemen hemen akla gelebilecek her şeyden bahsetmiştir. Eser Hicaz konusunda kendi alanında ve kendi dönemine kadar Türkçe yazılmış olan en kapsamlı eserdir diyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Eyüp Sabri Pasa, Mir'âtü'l-Harameyn, Mekke, Medine, Hicaz

[1] Ermiye: Yunanistan'da tarihi bir kasaba. Bkz; Machıel Kıel, "Teselya" TDV İslam Ansiklopedisi, İstanbul 2013, 43:22-24.

19. YÜZYILDA RUSYA'DAKİ SALGINLARIN OSMANLI DEVLETİ'NE ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi .Fehminaz ÇABUK[1]

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1654-1763

ÖZET

İnsanlık tarihi kadar eski olan salgınlar, kısa bir sürede çok geniş coğrafyalara yayılarak milyonlarca insanların ölümüne sebep olup büyük tahribatlara yol açmıştır.19. yüzyılda geniş bir coğrafyaya sahip olan Rusya'ya sirayet eden salgınların bir kısmı İran'dan yayılmıştır. Hindistan'da sık sık zuhur eden kolera ve veba gibi kitlesel ölümlere yol açan salgınlar İran'da daha sonra Rusya ve Osmanlı devletlerine ve sonrasında Avrupa'ya kadar yayılmıştır. Rusya'daki salgınlara karşı Osmanlı Devleti, bir dizi tedbirler alarak salgınların, özellikle Karadeniz'deki liman şehirleri üzerinden diğer bölgelere sirayet etmesini engellemeye çalışmıştır. Osmanlı Devleti'nde tedbir olarak; Kafkas ve Batum üzerindeki kara yolu geçişleri kapatılmış, tahaffuzhaneler tesis edilerek Rusya ve İran'dan gelen yolcu ve tüccarların, salgının şiddetine göre ya sınırdan içeri geçişlerine izin verilmemiş ya da karantinada 5 ila 20 gün arası beklemelerini zorunlu kılınmıştır. Karadeniz'de önemli bir liman şehri olan Sinop'taki tahaffuzhaneler bu noktada ehemmiyet arz etmekte idi. Salgın zamanlarında Rusya'dan gelen yük ve yolcu gemileri burada bekletilerek karantina altına alınmaktaydı. Ancak ticaret gemilerinin karantina altında uzun süre tutulmaları büyük ekonomik kayıplara yol açabilmekteydi. Diğer taraftan Batum gibi Osmanlı vilayetlerine yakın Rus topraklarında salgın yayıldığında, bu durum Anadolu vilayetlerini endişeye sevk etmekteydi. Çünkü ihtiyacı karşılayacak sayıda ne tahaffuzhane ne de doktor bulunmaktaydı. İhtiyaç hasıl olan vilayetlere yeni tahaffuzhanelerin teşkili, İstanbul'dan doktorların ve ilaçların gönderilmesi ise ekonomik sebeplerden dolayı ya gecikmekte ya da gerçekleşememekteydi.

Anahtar Kelimeler: Rusya, Salgınlar, Osmanlı Devleti, Kolera, İran

RİZE 19 - 21 ŞUBAT 2021

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, E-posta: fcabuk@agri.edu.tr, ORCID No: 0000-0002-1654-1763

MÂTÜRÎDÎ'NİN YORUM YÖNTEMİNDE RASYONEL TEOLOJİ -ENBİYÂ VE HAC SÛRELERİ BAĞLAMINDA-

Rational Theology in Mâtürîdî's Interpretation Method -In the Context of Anbiyâ and the Pilgrimage Times-

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Aydın
Gümüşhane Üniversitesi
ORCID ID 0000 0002 0099 9024. Tlf. 0 530 469 92 91

Özet

Kur'an'ın anlaşılması ve yorumlanmasına dair çalışmalar vahyin inzalinden beri devam etmektedir. Vahyin yorumlanmasında belli kriterlerin olmasına her zaman dikkat edilmiştir. Bununla vahyin öznel, bâtınî, işârî şekillerde anlaşılmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Düşünce geleneğimizde genelde iki farklı yorum yönteminden söz edilebilir. Bunlardan ilki *rivayet tefsiri* olurken diğeri *dirayet tefsiri* şeklindedir. Mâtürîdî hem dirayet ekolünün hem de ehli rey ekolünün önemli temsilcileri arasında yer almaktadır. Selefi ve referansı olan Ebu Hanife'ye açıkça atıflarda bulunurken onun yöntemini ve metodolojisini daha da ileriye taşıdığı söylenebilir. Bu bildirimizde Enbiya ve Hac Sûreleri bağlamında Mâtürîdî'nin Te'vîlâtından hareketle bazı rasyonel tespitlerine değinmek istiyoruz. Onun rasyonel temellendirmeleri özellikle Enbiya Sûresinin 21, 22, 23, 42, 67. ayetleri ile Hac Sûresinden 47, 73 ve 78. ayetleri üzerinden ele alınacaktır. Burada da Mâtürîdî'nin ve kelâm sisteminin hâkim kavramı olan *hikmet* çerçevesinde yorumda bulunduğu görülmektedir. Şöyle ki yaratıkları öldükten sonra diriltme ve hayat verme gayesi olmaksızın onları yaratmak hikmet dışı görünmektedir. Çünkü dünya hayatında herhangi bir binayı hedeflediği bir akıbet için değil de yıkılsın diye yapan kimse fiilinde hikmet sahibi olamaz. Ayrıca hükümlerin arkasında insanın maslahatına uygunluğu prensibinin gözetlendiği de dile getirilmektedir. Allah peygamber göndermese de insan, Allah'ın birliğini ve nimetlerini bilmekle ve ona her zaman şükretmekle yükümlüdür. Ancak O'nun lütfu ve rahmeti sebebiyle bunları daha kolay ve basit öğrensinler diye peygamberler göndermiştir. Çünkü hükümleri, doğru sözlü ve adil birinden dinlemek, akıl yürüterek öğrenmekten daha kolaydır.

Anahtar kelimeler: Kelâm, Mâtürîdî, Rasyonel Teoloji, Te'vîl, Akıl.

BÂTINÎ YORUM STRATEJİLERİNE KARŞI MU'TEZİLE'NİN KUR'AN SAVUNUSU

The Qur'an Defense of Mu'tazilah's Against Esoteric Interpretation Strategies

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Aydın
Gümüşhane Üniversitesi
ORCID ID 0000 0002 0099 9024

Özet

Kur'an'ın anlaşılması ve yorumlanmasına dair çalışmalar vahyin inzalinden beri devam etmektedir. Onun yorumlanmasına ilişkin iyi ve gayretli çabalar olmakla birlikte yorum sınırlarını zorlayan art niyetli çalışmalar da eksik olmamıştır. Söz konusu bâtınî yorum stratejilerinin hiçbir gramatik/dilsel, bilimsel, rasyonel, şeffaf ve hesabı verilebilir olmaktan uzak olmaları, karşı tarafta daha rasyonel, daha tutarlı, daha bilimsel ve şeffaf metodoloji arayışlarına hız vermiştir. İşte bu bağlamda Mu'tezile'nin bâtınî yorum çabalarına yönelik savunuları oldukça değerlidir. Mu'tezile ekolü ve Mu'tezilî kelâmcılar, Kur'an'ın dilsel yapısının uzlaşımı/muvadaa üzerinde ısrarla durmaktadırlar. Kur'an'ın dilsel bir metin olması hasebiyle kaynağı her ne kadar ilahi olsa da vahyin muhatapları nezdinde anlaşılmasının imkânında hiçbir tereddütleri bulunmamaktadır. Hatta Maturidi'nin tefsir-tevil ayrımında, sahabeye tefsiri ve ulemaya te'vili hasretmesiyle, temel anlam/an/ın sahabeye aidiyyeti konusundaki elitist yaklaşımını kabul etmemektedir. Kâdı Abdulcebbar öncelikle dille ilgili bir mesele olduğunda dilin toplumsal bir uzlaşıma bağlı olarak oluşan bir anlaşma aracı olduğunu dile getirmektedir. İşte bu *uzlaşım* sözün bir anlama işaret etmesine etki eden en önemli unsurdur. Buna *konuşanın durumu* ve *sözün bağlamı* gibi anlamda etkili olan başka ögeler de eklendiğinde anlaşma çok daha sağlıklı ve doğru olacaktır. Dolayısıyla toplumsal mutabakat olmadan anlamın oluşması mümkün değildir. Anlamı kapalı ifadeler, anlamlarına ilişkin hiç bir delil bulunmayan sözlerden ibaret değildir. Tam aksine onlar, anlamı açık ayetler ve akıldan elde edilen delillerle manaları anlaşılabilecek türden sözlerdir. İlimde derinleşmiş olanlar, bu delilleri bulmada ve uygulamada usta oldukları için anlamı kapalı ifadelerin anlaşılması onlara özgü kılınmıştır.

Anahtar kelimeler: Kelâm, Mu'tezile, Bâtınî yorum, İcaz, Anlam.

NİZAMÜLMÜLK'ÜN DEVLET-İ EBED MÜDDET EKSENİNDE DAİRE-İ ADLİYE TEMELLİ İDEAL SULTAN TASAVVURU

Seniha CAN[1]

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-3665-7971

ÖZET

İslam siyaset düşüncesinin ürettiği siyasetname eserleri, dönemlerinin siyasi ve tarihi şartlarını, devletin idari işleyişini, padişahın görev ve sorumluluklarını, toplumun yapısını, entelektüel birikimlerini ve daha birçok konu başlığını içerisinde barındırmakla birlikte İslam siyaset düşüncesi literatürünün gelişmesine de katkı sunmuştur. Bu eserler, devlet idaresinin başı olan sultanın hangi vasıflara sahip olması gerektiğinin de kılavuzluğunu yapmıştır. Hükümdarın, din ve devlet birlikteliğinin bir sembolü olduğu, tarihsel koşulların ve mezhepsel yaklaşımların ortaya koyduğu imamet ve hilafet anlayışının ekseni üzerinde kritik bir noktada durduğu görülmüştür. Bu çerçevede ideal hükümdar tipolojisinin öznesi oluşturulmuştur. Bu çalışmada İslam siyaset düşüncesi felsefesinin ürettiği düşünce sistematiği üzerinden tarihsel koşulları içerisinde Büyük Selçuklu Devleti veziri Nizamülmülk'ün, ideal hükümdarın hangi vasıflara sahip olması gerektiği önerileri Siyerülmülk adlı siyasetname eseri üzerinden ele alınmıştır. Çalışma nitel bir araştırma olup ana kaynağının okunması üzerinden literatür taramasını kapsayan doküman incelemesi yöntemi ile hazırlanmıştır. Nizamülmülk'ün, uzun yıllar hizmetinde bulunduğu Büyük Selçuklu Devleti sultanlarına sunduğu, devlet idaresi alanındaki bilgi, birikim ve tecrübelerini içeren siyasetname eserinin, Büyük Selçuklu Devletinin siyasi, idari, askeri devlet örgütünün birçok alanındaki yapı, usul ve adabın bilgisini tarihsel koşulları içerisinde sunan bir belge niteliği taşıdığı bilgisine ulaşılmıştır. Merkezi yönetimin yürütücüsü olan ideal sultan vasıflarının ve erdemliliğinin, tevhid temeline oturtulan, devlet-i ebed müddet anlayışının adalet dairesi çerçevesi ile ilişkilendirilmesi önemli bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Siyasetname, Nizamülmülk, İdeal Sultan Tasavvuru

[1] İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih ve Medeniyet Araştırmaları Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi. ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-3665-7971

CUMHURİYET DÖNEMİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Arş. Gör. Orhan ORHUN
Batman Üniversitesi
Orcid: 0000-0002-3735-2865

ÖZET

1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması ile radikal bir biçimde batılılaşmanın önündeki engeller kaldırılmaya başlanmıştır. Bu engellerin kaldırılması sürecinde toplumsal ilerlemenin hızı artmıştır. Sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasal anlamda birçok değişiklikler yaşanmış ve özellikle toplumsal cinsiyet eşitliğine dair kadın hakları konusunda büyük adımlar atılmıştır. Atatürk tarafından Cumhuriyetin temel yapısını oluşturan ve sınırlarını çizen kanunlar, sosyal, siyasal ve ekonomik olarak kadınların belirli hakları elde etmelerini ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin oluşturulması hususunda geleneksel ataerkil yapının sarsılmasını sağlamıştır. Gerek Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundaki ideolojinin modernleşmenin görünürlüğünü kadın üzerinden oluşturması, gerekse de cumhuriyetin kurumlarının yeniden ve modern olarak inşa edilmesi toplumsal cinsiyet eşitliği üzerinden kadının toplumsal alanlardaki haklarının belirli bir kısmını temin etmiştir. Öte yandan cumhuriyetin kurulması ile birlikte toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için dernekler kurulmuş ve ilerleyen yıllarda siyasal alanda kadın hakları elde edilmeye başlanmıştır. İlk zamanlarda her ne kadar geleneksel ataerkil yapıdan kaynaklı kadın haklarına karşı bir direnç gösterilmiş olsa da, zaman içerisinde ilk olarak yerel seçimlerde daha sonra genel seçimlerde kadınlar belirli hakları elde etmişlerdir.

Cumhuriyetin ilan edilmesi ile beraber kadınların belirli hakları nasıl kazandığını ele alan bu çalışma, feminist bir perspektif ile, cumhuriyet ve sonrası dönemleri inceleyerek toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması adına nelerin yapıldığını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda ilk olarak, Atatürk'ün cumhuriyeti ilan etmesi ile toplumsal ve siyasal alanda kadın haklarının nasıl elde edildiği ele alınacaktır. Sonrasında ise, günümüze kadar geçen süreçteki toplumsal ve siyasal dinamikler üzerinden toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına dair gelişmeler sorgulanacaktır.

Anahtar sözcükler: Kadın hakları, toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet eşitliği, Türkiye Cumhuriyeti.

GENDER EQUALITY IN THE REPUBLIC PERIOD

ABSTRACT

With the establishment of the Republic of Turkey in 1923 it has radically begun to remove the obstacles westernisation. The pace of social progress has increased in the process of removing these obstacles. Many changes have been experienced in social, cultural, economic and political terms, and great strides have been taken, especially regarding women's rights regarding gender equality. The laws that constituted the basic structure of the Republic and defined its boundaries by Atatürk, enabled women to obtain certain rights socially, politically and economically and to shake the traditional patriarchal structure in terms of establishing gender equality. Both the Republic of Turkey to build on women's visibility of

modernization ideology in the organization, as well as to build again as modern republican institutions, has provided a certain part of the rights in the social sphere of women through gender equality. On the other hand, with the establishment of the republic, associations were established to ensure gender equality and women's rights in the political sphere began to be obtained in the following years. Although there was a resistance to women's rights stemming from the traditional patriarchal structure, in time, women gained certain rights first in local elections and then in general elections.

This study, which deals with how women gained certain rights with the proclamation of the Republic, aims to reveal what has been done in order to achieve gender equality by examining the republic and post-republic periods with a feminist perspective. In this context, firstly, it will be discussed how women's rights were obtained in the social and political field with Atatürk's declaration of the republic. Then, developments regarding the achievement of gender equality will be questioned through the social and political dynamics that have passed until today.

Key Words: Gender, gender equality, the Republic of Turkey, women's rights.

KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

KUR'AN AYETLERİ PERSPEKTİFİNDEN TEBLİĞCİNİN ÖNEMİ VE SINIRLARI BAĞLAMINDA İSLAM'I TEBLİĞ

Ayşe Betül Oruç[1]
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Orcid:0000-0003-0114-1991

İnsana dünya ve ahiret saadetini vadeden İslam, gerek bireysel gerekse toplum olarak kurtuluşun gerçekleşebilmesi için, uyarıcıların bulunması gerektiği üzerinde durmaktadır. Bu bakımdan Yüce Allah, her ümmete bir peygamber gönderdiğini, bu peygamberlerin ümmetleri için uyarıcı ve öğüt verici olduğunu beyan etmektedir.

Allah Resulü ile sona eren peygamberlik müessesesi, her ne kadar bundan sonra bir peygamber olarak uyarıcının gelmeyeceği anlamına gelse de bu durum, toplumu uyarma vazifesini bireylerin sürdürmesine engel değildir. Kur'an ayetleri toplumun ve toplumu oluşturan bireylerin uyarılması konusunda yürütülecek çalışmaların sadece gönderilen peygamberlerle sınırlı olmadığını; toplum içinde bu vazifeyi Kur'an'ın emrettiği şekilde yerine getirecek bireylerin bulunması gerektiğini bildirmektedir. Gerek Kur'an ayetlerinde gerekse Hz. Peygamber'in öğretilerinde bu konudaki emirlerin belli birtakım kayıtlarla beraber yer aldığı görülmektedir. Dile getirilen bu kayıt ve şartlar, İslam'ı tebliğ edecek şahsiyetin önemini ortaya koyduğu gibi, konunun belli sınırlar dâhilinde gerçekleşebileceğini de ifade etmektedir.

İslam'ı tebliğ faaliyetini bir iletişim süreci olarak kabul edebiliriz. Araştırmamızda; bu iletişimin etkili olabilmesi için baş aktör diyebileceğimiz tebliğci konusu üzerinde durulmaktadır. Tebliğcinin sahip olması gereken özellikler, tebliğde kullanacağı metotlar ve bu metotlarda riayet etmesi gereken sınırlar başta Kur'an ayetleri ve tefsir kaynakları olmak üzere hadis ve İslam Tarihi verileri eşliğinde ele alınmaktadır. İnsanlara İslam'ı tebliğ etme konusunda metot tartışmalarının yaşandığı günümüzde, Kur'an ayetlerinin merkeze yerleştirildiği bu çalışmamızın önemli bir misyonu yerine getirmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Kur'an, İslam'ı tebliğ, tebliğci, sınır.

[1] Dr. Öğr. Üyesi, aboruc@erbakan.edu.tr, tel: 0554 8756147.

ISLAMIC COMMUNIQUE REGARDING TO IMPORTANCE AND LIMITATIONS OF ANNUNCIATOR ON THE VIEW OF HOLY KORAN VERSES PERSPECTIVE

Islam promising people the happiness of the world and the hereafter, emphasizes that stimuli must be found in order to achieve salvation both individually and socially. In this regard, Almighty Allah declares that He sent a prophet to every ummah and these prophets were a warning and a reminder for their ummahs.

Although the prophethood has ended with the Messenger of Allah means that no warner as a prophet will come, this situation never prevents individuals from continuing the duty of warning the society. The verses of the Koran state that the activities to be carried out to warn the society and the individuals who compose the society are not limited with only sent prophets; they also state that there should be individuals in the society who will fulfill this duty as ordered of the Koran. It is seen that the orders on this issue are included with certain records both in the verses of the Koran and Prophet Mohammed. In the teachings of the Prophet. These terms and conditions, which have been voiced, state the importance of the person who will convey Islam, as well as express that the issue can take place within certain limits.

We can consider the activity of conveying Islam as a communication process. In name of effectiveness of this communication, the issue of the messenger, which we can call the main actor, is emphasized in our research. The characteristics that a messenger should have, the methods to be used in the communique and the limits to be followed in these methods are assessed in the light of the Koran verses and sources of interpretation, hadith and Islamic history data. There are discussions about method of communicating Islam to people today and so it is aimed to fulfill an important mission of this study in which the Koran verses are placed at the center.

Key Words: Tafsir, Qur'an, conveying Islam, annunciator (messenger), border.

RUS BELGELERİNDE TÜRKİSTAN İSYANI NEDENLERİ (1916)

Dr.Öğretim Üyesi. Ömer Karataş

ORCID NO: 0000-0001-7177-8547

ÖZET

19. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak Rusya, Türkistan bölgesini işgal ve ilhak yoluyla ele geçirdikten sonra bölgede kendi lehine çalışmalar yaptı. Bunların ilki bölgenin sınırlarının tespiti, tespit edilen sınırların idari bölümlere ayrılması, bölgenin en üstten en alta kadar nasıl idare edileceğiydi. Bunlara ek olarak bölgedeki Rus ve gayr-ı Rus ahalinin tabi olacağı yasal düzenlemeler (1864'ten 1916'ya kadar), vergi, vakıf, dini yaşam, eğitim gibi alanlardaki çalışmalar akla ilk gelen örneklerdir.

I. Dünya Savaşı sırasında, Çar II. Nikolay tarafından 25 Haziran 1916'da çıkarılan ferman (yabancıların askeri arka işlere alımı) Rus ordusunun arka işlerini yapacak insan kaynağını sağlamaya yönelikti. Söz konusu fermana göre askeri işçi temini için Türkistan bölgesinin hissesine düşenler bölgenin kadim ahalisi içinden yani gayr-ı Ruslardan temin edilecekti (Kırgız, Sart, Özbek, Tarançin, Kazak, Uygur, Dungan vd). Türkistan'daki gayr-ı Rusların askeri göreve çağrılması emrini içeren çarın fermanı protestolara, ayaklanmalar ve Türkistan isyanına sebep oldu.

Türkistan'da çarlık rejimine karşı başlayan isyanın ferman dışında da çeşitli nedenleri vardı. Bunlar Rus arşiv belgelerinde; siyasi, ekonomik, dini, sosyal yaşama müdahale, askerlik, vergi, yönetim, eğitim, adalet düzeni, Rus ve gayr-ı Ruslar arasındaki arazi çatışması, bölgedeki Rus ahalinin silahlandırılması; Rusların kendilerini üstün görmesi gibi nedenler olarak sıralanmaktadır. Tabi ki bunların dışında başkaca nedenler de vardı.

Çalışmamızda Türkistan isyanının nedenlerini Rus belgelerine dayalı olarak ele alacağız. Böylece Rusların isyanın tüm evrelerini nasıl gördüklerini ve değerlendirdiklerini onların yazdıklarından ortaya koymuş olacağız.

Anahtar Kelimeler: Türkistan, İsyan, Çarlık.

THE EFFECT OF AIRPORT ATMOSPHERIC ON SATISFACTION AND BEHAVIORAL INTENTIONS, THE CASE STUDY ABEID AMANI KARUME INTERNATIONAL AIRPORT IN ZANZIBAR

MARYAM MOHAMED
Ankara Yildirim Beyazit University
0000-0002-3543-9457

Dr. Öğr. Üyesi Semih Ceyhan
Ankara Yildirim Beyazit University
Department of Management and Organization

ABSTARCT

The demand of the passenger services of the Internatıonal Airport across the world increase gradually as the time increasing. However the increasing numbers of the air passengers at international airports have noticeably to contribute the national development of respected economic growth of the countries. Thus there is the means of maintaining of safety of airport atmospheric especially customers satisfaction. Hence, airport safety is an urgent subject that needs further research. In this light, exploring airport's physical atmospheric environment and safety behavioral intenion are essential elements to be investigated. This article aims to investigate the effect of airport atmospheric on satisfaction and behavioral intention at Abeid Aman Karume International Airport (AAKIA). It is quantitative methodology that involves data from the aviation industry in Zanzibar airport. In order to have the clear estimated results this study includes two main variables such as Airport atmospheric on satisfaction and Behavioral intention. The questionnaires are used to collect data from the different departments at Abeid Amani Karume International Airport in Zanzibar for the data analysis. The data from the questionnaires are the main tools for the data analysis which leads to the findings.

Consequently AAKIA is the one among the international airport that found in East Africa countries. It is the growing international airport that receives the air passengers from the rest of the world. So, there is the need to observe the atmospheric effects that are normally being caused by the behaviors of the passengers. The findings from this study wıll help the policy maker to create strong and effective policies that elaborate and to improve the air atmospheric on customer satisfaction and behavioral intention.

Keywords; - AAKIA, Airport atmospheric, customer satisfaction, behavioral intention.

THE IMPACT OF SOCIO-COGNITIVE FACTORS AND PSYCHOLOGICAL ATTRIBUTES ON UNDERGRADUATES' ENTREPRENUERIAL INTENTION AND INTENSITY IN GHANA

Sayada Mubashiru

Ankara Yildirim Beyazit University, 0000-0002-5954-776X

Dr. Öğr. Üyesi Semih Ceyhan

Ankara Yildirim Beyazit University, 0000-0001-5721-6855

SUMMARY

Entrepreneurship education plays a pivotal role in Ghana's bid to reduce unemployment. Although, entrepreneurship education was introduced and made compulsory in universities over the past two decades, little research have been done with the aim of assessing its impact and to ascertain whether there exist relationships between entrepreneurship education and students' career of becoming entrepreneurs. This research seeks to contribute to the field by investigating the impacts of Internal Locus of Control, Motivation, General Self Efficacy, Entrepreneurial Self Efficacy, Perceived Desirability and Subjective Norm (LOC, MOT, GSE, ESE, PD, and SN) on Entrepreneur Intention (EIN) and Entrepreneur Intensity (EIY) for the purpose of seeing the importance of socio-cognitive factors and psychological attributes of Ghana undergraduates on their entrepreneur intention and intensity. It again determines whether EE participants in Ghana are impacted positively on their career developments. The study was therefore carried out among 184 students as a sample and gives insights into appraising entrepreneurial education of undergraduates in Ghana. It reports finding from quantitative data retrieved from administered questionnaire to selected undergraduates. Data was gathered through the application of structured questionnaire named Entrepreneurship Education and Career Intention Questionnaire (EECIQ). Collected data was then run in SPSS by using regression analysis. The analysis shows strong positive and significant correlations among the variables.

Keywords: Entrepreneurship; Entrepreneurship Education; Undergraduates, Self-employment; Personality traits; Socio cognitive factors; Theory of planned behavior

POZİTİVİST YÖNETİM ANLAYIŞININ HAVACILIK SEKTÖRÜNE YANSIMALARI

Dr.Öğr.Üyesi Sibel BİLKAY

Malatya Turgut Özal Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-3938-8749

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, pozitivist yönetim anlayışının Türk havacılık tarihine sağladığı katkıları kronolojik olarak ortaya koymaktır. Bilimin öncülüğünde gelişimi savunan pozitivist yönetim anlayışının havacılık sektörüne sirayet etmesi Osmanlı Devletinde 1826'da başlayan reformist hareketler ile başlayıp, Cumhuriyetin kurulmasından sonraki dönemde ise başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, 1980'lerde Rahmetli Turgut Özal ve günümüzde Başkan Recep Tayyip Erdoğan'ın havacılık alanındaki pozitivist yönetim anlayışlarının havacılığa olan katkıları kronolojik olarak incelenmiştir.

Çalışma kapsamında, ülkemizdeki havacılığın gelişimini sağlayan reformist hamleler ve alınan kararlar, havacılık alanında meydana gelen gelişim ve değişimler, kronolojik olarak araştırılmıştır. Buna göre, pozitivist yönetim anlayışı, Türk havacılığında havacılık sanayinin kurulmasını; havacılığın askeri, ekonomik ve siyasi öneminin kitlelere anlatılmasını; Türkiye'de askeri, sportif ve sivil havacılığın gelişmesini sağladığı; havacılık alanında personel yetiştirilmesini; okyanus ötesi uçuş yapılmasını sağlayan ilk Airbus 310'un Türk şirketlerce alınmasını; Türk Hava Yolları A.O.'nun kurulmasını ve dünyada en çok destinasyona uçarak Türkiye'nin "yumuşak güç unsuru" olarak tanınmasında katkı sağladığı; Avrupa'nın en büyük HUB merkezinin İstanbul'da faaliyete geçmesi; su yüzüne kurulan Avrapua'da ve Türkiye'de ilk, dünyada ikinci havalimanının yine Türkiye'de faaliyete geçmesi ve TUSAŞ'ın kamulaştırılarak Türkiye'deki havacılık ağır sanayiinin yeniden inşasının yapıldığı tespitler arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Pozitivizm, Pozitivist Yönetim, Sivil Havacılık.

ENERJİ GEÇİŞ BÖLGESİ OLARAK KARADENİZ

Prof. Dr. A. Beril TUĞRUL
İTÜ Enerji Enstitüsü
ORCID: 0000-0001-6426-6850

Özet

Bu çalışmada önce, Karadeniz'de petrol taşımacılığına ilişkin konu üzerinde durulmakta ve enerji limanları betimlenmektedir. Bu bağlamda, Karadeniz enerji geçiş risk bölgelerinden olan Türk Boğazlarının dünya jeopolitiğindeki yeri ve önemi açıklanmaktadır. Doğal gaz boru hatları olarak, Mavi Akım, Türk Akım I ve Türk Akım-II tanıtılmakta ve Türkiye'nin son olarak bulduğu doğal gaz rezervinin karaya bağlanması projesine de değinilerek konu enerji politik açıdan incelenmekte ve dünya konjüktürü içindeki yeri betimlenmektedir. Fazla olarak, söz konusu bu hatların bağlantı ülkeleri bakımından önemi de vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Enerji Boru Hatları, Enerji Politik, Enerji Taşımacılığı, Karadeniz

RADİKAL TERÖRİZM VE SİVİL HAVACILIK GÜVENLİĞİ İLİŞKİSİ: 28 HAZİRAN 2016 ATATÜRK HAVALİMANI TERÖR EYLEMİ ÖZELİNDE STRATEJİK BİR DEĞERLENDİRME

THE RELATIONSHIP OF RADICAL TERRORISM AND CIVIL AVIATION SECURITY: A STRATEGIC EVALUATION ON TERRORIST ATTACK OF ATATÜRK AIRPORT ON JUNE 28, 2016

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kemal YILMAZ [1]

[1] Samsun Üniversitesi

ORCID: 0000-0002-1533-8990

ÖZET

Terörizm, birçok farklı alanda olduğu gibi sivil havacılık alanında da özellikle son yıllarda varlığını iyiden iyiye hissettirmeye başlamıştır. Hava araçlarını ve havalimanlarını hedef alan terör eylemleri, yasadışı örgütlerin siyasi ve ekonomik amaçlarına ulaşmalarında etkili bir aracı rol görevi üstlenmektedir. Sivil Havacılığa yönelik terör eylemleri, küresel çapta daha fazla etki yaratma potansiyeline sahip olduğu için, dünya kamuoyunda daha fazla karşılık bulmaktadır. Bunun bilincinde olan yasadışı örgütler, propagandalarını gerçekleştirebilmek için sivil havacılığı hedef almakta ve terör eylemlerini gerçekleştirmektedirler.

2000'li yılların başından itibaren etkinliğini artıran dini söyleme dayalı radikal terörizm, 11 Eylül İkiz Kule Saldırıları ile sivil havacılık güvenliğine ilişkin tüm paradigmaları değiştirmiştir. Bu açıdan sivil havacılığa yönelik terör eylemlerinin gelecek yıllarda da etkisini artırarak devam edeceği öngörülmektedir.

Çalışma kapsamında, dünyada ve Türkiye'de sivil havacılığı hedef alan terör eylemleri incelenmekte, gerçekleştirilen terör eylemlerin havacılık sektörüne olan etkileri değerlendirilmektedir. Çalışmada nitel araştırma tekniklerinden durum analizi yöntemi kullanılmış ve dini eğilimli radikal bir terör örgütü olan IŞİD'in 28 Haziran 2016 tarihinde Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirdiği terör saldırısının Türk havacılık sektörüne olan etkileri analiz edilmiştir.

Yapılan değerlendirmelere göre, Türkiye'deki havalimanlarının Avrupa ekosistemi içerisindeki diğer havalimanlarına göre çift güvenlik uygulaması kapsamında daha etkin bir şekilde korunduğu, havacılık sistemi içerisinde alınan üst düzey önlemlere rağmen, sistem içerisinde zaman zaman güvenlik açıklarının ortaya çıktığı, bireysel ve çevresel faktörlerin güvenlik farkındalığını azalttığı, havacılık güvenliğini sağlamaya yönelik konulan kural ve

prosedürler ile ilgili uygulamada bir takım zorluklarla karşılaşıldığı, daha çok reaktif ve caydırıcı bir güvenlik politikasının uygulandığı tespit edilmiştir.

Çalışmanın radikal terörizm özelinde havacılık işletmelerine proaktif güvenlik politikalarının oluşturulması noktasında katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Havacılık, Güvenlik, Terörizm, Radikalizm, IŞİD

ABSTRACT

Terrorism has started to make its presence felt in the field of civil aviation, as in many different fields, especially in recent years. Terrorist acts targeting aircrafts and airports serve as an effective intermediary for illegal organizations to achieve their political and economic goals. Terrorist acts against Civil Aviation have more repercussions in the world public opinion as they have the potential to have more global impact. Being aware of this, illegal organizations target civil aviation and carry out terrorist acts in order to carry out their propaganda.

Radical terrorism based on religious discourse, which has increased its effectiveness since the early 2000s, changed all paradigms regarding civil aviation security with the September 11 Twin Tower Attacks. In this respect, it is predicted that terrorist acts against civil aviation will continue to increase in the coming years.

In the study, acts of terrorism target the civil aviation in the world and in Turkey are examined and the effects of the terrorist attacks are evaluated to the aviation sector . In the study, base-case analysis method which is one of the qualitative research techniques was used. It was analyzed the effects of the terrorist attacks on the Turkish aviation industry at Atatürk Airport on June 28, 2016 carried out by ISIS which is a religiously oriented radical terrorist organization.

According to evaluations; airports in Turkey which compared to other airports in the European ecosystem, are more effectively protected under the dual security application; although the high-level measures taken, security vulnerabilities may arise from time to time within the aviation system; individual and environmental factors are reduce safety awareness; there are a number of challenges in the implementation of the rules and procedures established to ensure aviation safety; reactive and deterrent security policy is implemented.

The study is expected to contribute to the creation of proactive security policies for aviation enterprises in the context of radical terrorism.

Keywords: Aviation, Security, Terrorism, Radicalism, ISIS

RÖDOVANSLI MADEN SAHALARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ SORUMLULUKLARI

Yüksek Maden Müh. Kaan KOÇALİ [1], Dr. Öğr. Üyesi Reşit ERÇETİN [2]

[1] İstanbul Aydın Üniversitesi, 0000-0002-1329-6176

[2] İstanbul Aydın Üniversitesi, 0000-0003-0432-6393

ÖZET

Ülkemizde sosyal devlet temelinde çalışanlar için güvenli bir çalışma ortamı sağlanması için madencilik sektörü ile ilgili birçok kanun ve yönetmelik bulunmakta olup, özellikle İş Kanunu'nu temelinde Maden Kanunu ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile birçok yükümlülük getirilmiştir. Türkiye'deki maden mevzuatı; özellikle madencilikle ilgili ruhsat alımı, maden işletme projelerinin yapılması, işletim, denetim, kural ihlalleri belirleme, ocakların faaliyet durdurması ve ruhsat iptali gibi kısıtlı konuları düzenlemek suretiyle dolaylı ya da doğrudan olarak maden işletmelerindeki iş sağlığı ve güvenliği şartlarını da etkilemektedir.

Rödovans, maden ruhsat sahalarının işletme hakkının özü kendisinde kalması koşuluyla hak sahibi tarafından sözleşme ile gerçek veya tüzel bir kişiye, bir süre tahsis edilmesidir. Bu sözleşme gereğince, rödovans veren, maden ocağının işletilmesini üstlenen özel veya tüzel kişi, ruhsat sahibine, ürettiği her bir ton maden için önceden ödemeyi taahhüt ettiği meblağ kadar bir ücret öder. İşte bu sözleşme ilişkisine rödovans sözleşmesi denilmektedir.

Rödovans sözleşmeleri ruhsat sahibi ile rödovansçının kendi iradeleri ile düzenlenmektedir. Tarafların hak ve yükümlülükleri ile ilgili kanuni bir düzenleme bulunmamakta olup temelinde maden ruhsatının belirli bir süre için kullanım hakkının üçüncü kişiye bırakması karşılığında ruhsat sahibine rödovans adlı kullanım bedeli yer almaktadır.

Bu bildiride, rödovanslı maden sahalarında meydana gelen iş kazalarında kullanım hakkının üçüncü kişiye devri noktasında ruhsat sahibi ve rödovansçı firmanın hukuki sorumlulukları hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

Anahtar Kelimeler : Maden, Rödovans, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazası

ÇOCUKLAR İÇİN SPORDA İMGELEME ÖLÇEĞİ: TÜRKÇE GEÇERLİK GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

S.Sevil ULUDAĞ UYANIKER [1], Nilgün VURGUN [2] , Canan ALDIRMAZ[3]

[1] Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, ORCID ID 0003-4997-4861

[2] Celal Bayar Üniversitesi, ORCID ID 0000-0001-7856-3303

[3] Ege Üniversitesi, ORCID ID 0000-0001-8145-6066

ÖZET

Bu araştırmanın amacı "Çocuklar için Sporda İmgeleme Ölçeği (ÇSİÖ)" nin (The Sport Imagery Questionnaire for Children; Hall ve diğ, 2009) Türkçeye uyarlanması, ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizlerinin doğrulayıcı faktör analizi ile yapılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda Türkçeye çevrilen ölçek 13 farklı spor branşından 8-14 yaş grubu aralığındaki 731 sporcuya uygulanmıştır. Çalışmaya gönüllü olarak katılan sporcuların 307'si (%42) kız ve 424'ü (%58) oğlandır. Ölçek Özel-Bilişsel, Genel Bilişsel, Özel Motivasyonel, Genel Motivasyonel-Uyarılmışlık ve Genel Motivasyonel-Ustalık olmak üzere 5 boyut ve 21 sorudan oluşmaktadır. İfadeler, hiçbir zaman (1)'dan çok sık (5)'a doğru sıralanan 5'li likert üzerinden değerlendirilmektedir. Ölçeğin dilsel geçerliğinin yapılmasının ardından geçerlik güvenirlik çalışması yapılmıştır. Öncelikle Faktör analizi ile maddelerin 5 boyuta dağılıp dağılmadığı kontrol edilmiş, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) için zemin oluşturulmuştur. Ardından AMOS 21 programı ile DFA yapılarak ölçeğin ortaya koyduğu model incelenmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde ÇSİÖ ölçeğinin iyi uyum özellikleri gösterdiği söylenebilir. Beş faktörlü ölçek toplam varyansın % 51'ini açıklamaktadır. Faktör yükleri 0,25 ile 0,66 arasında değişmektedir. Ölçeğin alt boyutları arası ilişki düzeyi 0,35 ile 0,56 arasında değişmektedir. DFA sonuçları incelendiğinde; uyum değerlerinin $x^2/sd(424.3/176)=2.4$, NNFI(TLI)=0.91; CFI=0.92; RMSEA=0.04 olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar kabul edilebilir değerler arasındadır. Bulguların, Hall ve ark. (2009) tarafından geliştirilen orijinal SIQ-C ölçeğinin değerleriyle büyük ölçüde benzerlik gösterdiği söylenebilir. Ortaya konulan veriler ÇSİÖ'nin Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İmgeleme, spor, çocuk

BAYBURT ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN SPORTİF UYGULAMALARDA MÜZİĞİN ETKİSİ ALGILARININ İNCELENEMESİ

Dr. Murat TURAN[1], Bülent TATLISU[2]

[1]Giresun Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Orcid: 0000-0002-3865-7134

[2]Bayburt Üniversitesi, Orcid: 0000-0003-4208-4583

ÖZ

Bu çalışmada; Bayburt Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinin sportif uygulamalarda müziğin etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma iki bölümden oluşan anket tekniği kullanılmıştır. Birinci bölümde katılımcılara demografik özelliklerinin sorulduğu sorular kullanıldı. İkinci bölümde, Karayol ve Turhan (2020) tarafından geliştirilen, sportif uygulamalarda müziğin etkisini ölçmeye yarayan "SUMEÖ" toplam 18 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşup 5'li Likert biçiminde oluşan ölçek kullanıldı. Toplam Alpha Katsayısı=0,0885 olarak bunlunmuş. Veri toplama araçları, Bayburt Üniversitesi Beden Eğitimim ve Spor Yüksek Okulu öğrencileri oluştururken, örneklem grubunu ise 321'i erkek, 243'ü kadın olmak üzere toplam 564 katılımcıya uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, sportif uygulamalarda müziğin etkisi algılarının cinsiyet değişkenine (p=,001*) göre alt boyutlarda ve toplam puanda farklılaştığı tespit edilmiştir. Spor süresi değişkeni (p=,174) açısından ise, herhangi bir anlamlılığa sahip olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Sportif Uygulamalar, Müzik Etkisi.

EXAMINATION OF THE PERCEPTION OF THE EFFECT OF MUSIC IN SPORTS APPLICATIONS OF BAYBURT UNIVERSITY SCHOOL OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS STUDENTS

ABSTRACT

In this study; Bayburt University School of Physical Education and Sports Students aimed to examine the effect of music in sporting applications. The survey technique consisting of two sections of the research was used. In the first part, questions were used in which participants were asked about their demographic characteristics. In the second part, the "SUMEÖ" scale developed by Karayol and Turhan (2020), which is used to measure the effect of music in sports applications, consisting of a total of 18 substances and 3 sub-dimensions and consisting of 5 Likert forms, was used. Total Alpha Coefficient=0.0885. Data collection tools were applied to the students of Bayburt University School of Physical Education and Sports, while the sample group was applied to a total of 564 participants, 321 males and 243 females. As a result of the analysis, it was determined that the perception of the effect of music in sports applications differed in lower dimensions and total score according to gender change (p=, 001*). In terms of sports duration variable (p=,174), it was determined that it did not have any significantness.

Keywords: Physical Education, Sporty Applications, Music Effect.

ORTAOKUL MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME BİLGİLERİNİN İNCELENMESİ

Tuğba Baran Kaya

Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi

ORCID: 0000-0001-9924-4352

ÖZET

Bu araştırma, ortaokul matematik öğretmenlerinin ölçme-değerlendirme konusundaki bilgilerini ve uygulamalarını ele almayı amaçlamaktadır. Eldeki araştırma nitel bir araştırma olup, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu 16 ortaokul matematik öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu oluşturulurken kolay ulaşılabilir örnekleme yönteminden faydalanılmış ve katılımda gönüllülük esas alınmıştır. Araştırmada veriler Şahin ve Soylu'nun (2019) ilköğretim matematik öğretmeni adaylarının ölçme-değerlendirme bilgilerinin değerlendirilmesi amacıyla geliştirdikleri "Ölçme-Değerlendirme Bilgi Testi (ÖDBT)" testi aracılığı ile toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada ele alınan durumu ortaya koyan öğretmen cevaplarından alıntılara da yer verilmiştir. Analizler yapılırken MAXQDA Plus 2020 programından faydalanılmış, veriler MAXQDA haritaları şeklinde sunulmuş ve yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucuna göre ortaokul matematik öğretmenleri, öğrencilerinin bilişsel özelliklerinin tespiti için çoktan seçmeli test ve yazılı yoklama yöntemlerini, duyuşsal özelliklerinin tespiti için açık uçlu soruları, psikomotor özelliklerinin tespiti için ise dereceleme ölçeği ve performans ödevlerini tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Matematik öğretmenleri ayrıca öğrencilerinin kavram yanılgılarını ve dersi anlayıp anlamadıklarını tespit etmek için çoğunlukla soru-cevap yöntemini kullandıklarından; hazırbulunuşluk düzeylerini belirlemek için ise seviye tespit sınavı uyguladıklarından bahsetmişlerdir. Öğretmenlerin genel olarak ölçme ve değerlendirmeyi öğrenciler hakkında bilgi edinmek ve eksiklerini gidermek olarak gördükleri de araştırmanın sonuçları arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Ölçme-değerlendirme bilgisi, matematik öğretmeni, ölçme-değerlendirme amacı.

GÜRCİSTAN'DA ANA DİLİ KONUŞURU OLMAYAN ÖĞRETİCİLERİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ

Memet ABUKAN[1]

Muş Alparslan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu

ORCID iD: 0000-0003-3461-0539.

Özet

Günümüzde çok sayıda ülkede en çok öğrenilmek istenen dillerin başında gelen Türkçe her geçen gün bu yaygınlık alanını genişletmektedir. Uluslararası boyutta Türkçeye olan talepteki artış, ders kitaplarından öğreticilerin niteliğine kadar birçok hususta yeni, güncel, alana katkı sunacak çalışmaların da yapılmasına zemin oluşturmuştur. Bu çerçevede yapılan araştırmada da Gürcistan'da Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili yapılan çalışmaların değerlendirilmesine ve geliştirilmesine yönelik olarak ana dili Türkçe olmayan öğreticilerin görüşlerine başvurulmuştur. Böylece Gürcistan'da Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunların tespiti yapılacak ve onların görüşleri doğrultusunda Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin geliştirilmesinde neler yapılabilir sorusuna da cevap aranacaktır. Nitekim bu amaca yönelik olarak nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum araştırması yönteminden faydalanılmış ve tamamı açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu hazırlanmıştır. Öğreticilere uygulanan formlardan elde edilen verilerle Gürcistan'da anadili konuşuru olmayan öğreticilerin Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine dair görüşleri tespit edilmiş ve araştırmacı tarafından bu veriler uzman kişilere de danışılarak çeşitli temalarla sınıflandırılmıştır. Bu temalara ait başlıklarda öğrenci ve öğretici niteliğinden ders kitaplarına, sosyo-ekonomik nedenlerden, kurumlara kadar birçok husus ele alınmıştır. Böylece Türkçenin öğretilmesinde yaşanan sıkıntılar anadili konuşuru olmayan öğreticiler gözüyle değerlendirilmiş ve bu sorunlara yönelik öğreticilerin önerdiği çözüm önerileri de yine belirlenmiş başlıklar altında ele alınmıştır. Ayrıca öğreticilerin görüşleri doğrultusunda Türkçe öğretiminin daha da geliştirmesi ve yaygınlık kazanması hususunda da birtakım öneriler de geliştirmiştir. Buna göre ülkede Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğrencilerin alana katkı sunacak şekilde niteliğinin arttırılması, materyallerin düzeylere ve becerilere göre yeniden ele alınması, çeşitli kurumların hizmet kalitelerinin geliştirilmesi gibi konular da bu kapsamda değerlendirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Gürcistan'da Türkçe Öğretimi, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi, Öğretici Görüşleri.

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Sivil Havacılık ve Kabin Bölümü, m.abukan@alpaslan.edu.tr, ORCID iD: https://orcid.org/0000-0003-3461-0539.

TEACHING OF TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE ACCORDING TO THE OPINIONS OF THE NON-NATIVE TEACHERS IN GEORGIA

Abstract

One of the main languages mostly desired to be learned in many countries today, Turkish increases this prevalence day by day. The international increase in Turkish has formed a basis for also conducting new and current studies that will contribute to the field in several points from course books to the teachers' quality. In the current study conducted in this regard, opinions of the non-native teachers are consulted for evaluating and developing the studies done on the teaching of Turkish as a foreign language in Georgia. In this way, the problems encountered in teaching of Turkish in Georgia will be determined and in line with their opinions, the things that should be done in developing the teaching of Turkish as a foreign language will be covered. Indeed, to this end one of the qualitative research methods, case study method is utilized and a semi-structured interview form consisting of open-ended questions is prepared. With the data obtained from the forms applied to teachers, opinions of the non-native teachers with respect to the teaching of Turkish as a foreign language in Georgia are determined and regarding this data, experts are consulted and they are categorized with various themes by the researcher. In the titles of these themes, many points from the quality of student and teacher to course books and from socio-economic reasons to institutions are discussed. Thus, the problems experienced in teaching of Turkish are evaluated from the non-native teachers' point of view and the solutions suggested by the teachers to these problems are also discussed under specified titles. Besides, in line with the teachers' opinions, some suggestions in order to better develop and extend the teaching of Turkish are developed. Accordingly, the subjects such as increasing the student quality in a way to contribute to the field in the teaching of Turkish as a foreign language in the country, reconsidering the materials according to the levels and skills, and developing the service quality of various institutions are also evaluated in this regard.

Key Words: Teaching of Turkish in Georgia, Teaching of Turkish as a Foreign Language, Opinions of Teachers.

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖRTÜK PROGRAMA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Nisa BAŞARA BAYDİLEK[1]

[1] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

ORCID ID 0000-0003-4698-1361,

ÖZET

Eğitim programının uygulayıcısı olarak öğretmenlerin oluşturdukları bağlamların farkında olmaları ve bu bağlamları olumlu yönde şekillendirebilmeleri önem arz etmektedir. Bu nedenle mesleğe hazırlık aşamasında olan öğretmen adaylarının örtük programa dair görüşlerinin belirlenmesi önemli bulunmuş, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması olarak planlanan çalışmada, öğretmen adaylarıyla bu amaç doğrultusunda odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Öğretmen adaylarının görüşleri; örtük programın resmi programdan, öğretmenin aldığı eğitimden, öğretmenin nasıl bir ortam kurmak istediğinden etkilendiği yönündedir. Bununla birlikte örtük programı sadece sınıf içinde ve öğretmen-çocuk ilişkisi açısından değerlendirdikleri, kurum genelindeki örtük program açısından herhangi bir değerlendirmede bulunmadıkları görülmüştür. Ayrıca sınıf ortamında oluşacak örtük programın öğretmenin yeterliğinden ve deneyimlerinden etkilendiği görüşünde oldukları görülmüştür. Sonuç olarak öğretmen adaylarının örtük programın genel olarak farkında oldukları ancak önemli ve güçlü bazı yönlerine ilişkin görüş belirtmedikleri görülmüştür. Bu durum örtük programın farkına varılması ve yönetilmesiyle ilgili öğretmen adaylarının bilgi ve deneyimlerinin artırılması gerektiği şeklinde yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler : örtük program, okul öncesi öğretmen adayı, okul öncesi eğitim kurumu, resmi program

TÜRKİYE'DE MOTİVASYON KONULU LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Tamer ÇAVUŞ[1], Özüm EĞİLMEZ[2]

[1]Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, L.E.E., ORCID ID: 0000-0003-0230-6727

[2]Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İ.İ.B.F., ORCID ID: 0000-0001-5251-5629

ÖZET

Bireysel, örgütsel ve toplumsal yaşayışta ortaya çıkan sorunlarla mücadelede motivasyon önemli bir ihtiyaç olarak görülmektedir. Küreselleşmenin de etkisiyle mevcut sorunlara her geçen gün yenileri eklendiğinden motivasyon kavramının gündemdeki yeri ve önemi de aynı oranda artmaktadır. Covid-19 salgını ile değişen normal kavramı, motivasyon konusunu tüm analiz düzeylerinde görece daha fazla önem arz eder duruma getirmiştir. Bu nedenledir ki, örgütsel yaşamda da motivasyonun hem birey hem de toplumsal değişkenlerle birlikte, bireylerin ve örgütlerin amaçlarını gerçekleştirmelerinde ele alınması gereken önemli bir değişken olma durumunu önümüzdeki yıllarda da koruyacağı ön görülmektedir. Bu çalışmada da örgütsel davranış konularından biri olan motivasyon konusunun lisansüstü tezlerdeki yönelimi ve ele alınış biçimlerine ilişkin çerçeve çizilmesi amaçlanmıştır. Amaç kapsamında bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. YÖK Tez Merkezinde 2015-2020 (6 yıl) yılları arasında yayımlanan 388 yüksek lisans ve 79 doktora tezi olmak üzere toplam 467 tezin incelenmesiyle toplanan veriler SPSS programında sayı ve yüzde analizine tabi tutulmuştur. İnceleme sonucunda; tezlerin yıllara göre dağılımı, üniversitelere göre dağılımı, anabilim dallarına göre dağılımı, türleri, danışman unvanları, sayfa sayıları, uygulama alanları ve araştırma yöntemlerine ilişkin bulgular elde edilmiştir. Bulgular yorumlanarak alanda çalışma sunmak isteyenler için bakış açısı kazandırılması amaçlanmıştır. Diğer taraftan benzer çalışmalar için de önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, Lisansüstü Tezler, Bibliyometrik Analiz, Örgütsel Davranış

[1] Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yönetim ve Organizasyon Yüksek Lisans Programı, tamercavus75@gmail.com

[2] Dr. Öğr. Üyesi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, ozumegilmez@gmail.com

DRAMA VE İSMAİL HAKKI BALTACIOĞLU

Osman Kâmil ÇORBACI[1]*, Sevim İLERİ[2]

[1]İstanbul Üniversitesi, 0000-0002-7608-068X

[2] İstanbul Üniversitesi, 0000-0001-5823-6874

ÖZET

Drama kelimesi Yunanca kökenli bir kelime olup "dran" yani hareket etme, eyleme geçme anlamları taşıdığı gibi aynı zamanda "sahnede oynanmak amacıyla yazılmış oyun metni" gibi anlam da taşımaktadır. Sahnedeki oyun belirli bir metne bağlı olarak oynandığı için bu eylem tiyatro olarak da adlandırılabilir. Drama kelimesi, Türkçe'de dramatize etme, rol yapma/oynama gibi farklı bağlamlarda da kullanılmaktadır. Tarihi Osmanlı döneminin son yıllarına kadar uzanan drama, bir duygunun, olayın, eylemin, konunun hatta şiirin sözsüz ya da sözel olarak taklit yolyla ya da kendiliğinden davranışlarla temsili olarak ifade edilmesi olarak tanımlanmıştır.

Meşrutiyet dönemi eğitiminde, tiyatronun eğitim ve öğretimdeki önemine ilişkisine değinmek için "Mektep Temsillerinin Usûl-i Tedrisi" ismiyle drama gösterileri düzenlenmiş, bu gösterilere şekil vermek içim broşürler çıkartılmıştır. Yazıya konu olan İsmail Hakkı Baltacıoğlu 1908'de Meşrutiyet Dönemi eğitiminin ders programlarında uygulanmak üzere "Tarihi Temsiller" ismiyle ekler yayınlamış ve İstanbul'daki okullarda tiyatroya yer vermiştir.

İsmail Hakkı Baltacıoğlu, 1886 yılında İstanbul'da doğmuştur. İlkokuldan sonra Vefa İdadisini bitirip 1904'te Darülfünun-u Osmani'nin Ulûm-u Tabiiye (Fen) şubesine giren Baltacıoğlu, yükseköğretimi devam ederken bir yandan da Babıali Divan-ı Hümayun Defteri Kalemi'nde memuriyete başlamıştır. İkinci Meşrutiyet döneminde İlm-i Terbiye konusunda inceleme yapmak için Avrupa'ya gönderilmiş lakin eğitim alanında Osmanlı bürokratı gibi davranmıştır. Osmanlı'nın yıkılış döneminden Cumhuriyet'in kuruluş yıllarına ve çok partili döneme yazdığı yüzlerce yazı içerisinde düşünceleri zaman zaman değişikliğe uğrasa da düşünce ekseni İkinci Meşrutiyet döneminde biçim almış ve ölümüne kadar sürmüştür.

Anahtar Kelimeler: Drama, Tiyatro, Eğitim, Oyun

ABSTRACT

The word drama is a word of Greek origin, meaning “dran” meaning to act and take action as well as “game text written to play on stage”. This action can also be called theater, since the game on the stage is played depending on a specific text. The word drama is also used in Turkish in different contexts such as dramatizing, role-building/playing. The drama dating back to the last years of the historical Ottoman period is expressed as a representation of an emotion, event, action, subject or even poetry in nonverbal or verbal imitation way or spontaneous behavior is defined as being.

In the constitutional period education, drama shows were organized with the name “Usûl-i Tedrisi of the School Representations” in order to refer to the relationship between the importance of the theater in education and education, to give shape to these shows leaflets are extracted. İsmail Hakkı Baltacıoğlu, who is the subject of the article, published inserts with the name “Historical Representations” to be applied in the curriculum of Constitutional Period education in 1908 and participated in theatre in schools in Istanbul has given.

İsmail Hakkı Baltacıoğlu was born in Istanbul in 1886. Baltacıoğlu, who entered Vefa high school after elementary school, started his office in Babıali Divan-ı Humayun Book Pen while continuing his higher education. During the Second Constitutional Period, İlm-i was sent to Europe to conduct an examination on Terbiye but acted as an Ottoman bureaucrat in the field of education. From the time of the fall of the Ottoman Empire to the founding years of the Republic and the multi-party period, his thoughts were changed from time to time in hundreds of writings. But the axis of thought took shape during the Second Constitutional Period and lasted until his death.

Keywords: Drama, Theater, Education, Play

EĞİTİCİ DRAMA VE DİJİTAL ÇOCUK YAYINCILIĞI

Osman Kâmil ÇORBACI[1] *, Prof.Dr. Ali Rafet ÖZKAN[2]

[1]İstanbul Üniversitesi, 0000-0002-7608-068X

[2]Katamonu Üniversitesi, 0000-0002-7710-5471

ÖZET

Modernite ile birlikte bilgi ve eylem arasındaki bağ kopmuştur. Yani artık bilgiler uygulanmak için değil, kendi değerleri için öğrenilir ve öğretilir hale gelmiştir. Bu da bilginin uygulanma yöntemlerinden biri durumundaki bilgiyi kendi hayatına tatbik etme sorumluluğunu ortadan kaldırmıştır. Bu durum ise insanların bilgiyle ilişkilerini daha mekanik bir hale getirmiştir. Sanayi Devrimi'ne kadar bilgi, hem Batı'da, hem de bizde hikmete ulaşmak için öğrenilirdi. Sanayi Devrimi'nden sonra ise kilisenin tekelinin dışında yapılanmış kolej olgusunun ortaya çıkmasıyla birlikte, o güne kadar gelen bilginin statüsü değişmiş, artık bir bilgiden pratik hayatta nasıl faydalanabiliriz anlayışı ortaya çıkmıştır. Bu da beraberinde bilgiyi insanın kendi hayatına tatbik edememesi sonucunu getirmiştir.

Moderniteyle birlikte yine hayatımızdan çıkan bir başka olgu da, insanın yaşı ne olursa olsun içinde barındırdığı oyun oynama ihtiyacıdır. Oyun, son 350 yıldır yalnızca çocuklara özgü bir ihtiyaç kabul edilmektedir. 20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren, bilgisayarın ve daha sonra da tablet ve cep telefonunun yaygınlaşması sonrasında ise oyun, artık çocukların dünyasından da çıkmış durumdadır.

Çocukların dünyasından oyunların kalkmasının getirdiği yaratıcılığın kaybolması gibi olumsuz sonuçları gören eğitimciler, oyunları tekrardan eğitime kazandırmak istemişlerdir. Bunun için öğrenilenlerin miktarını azaltıp çocuğun eğlenerek öğrenmesini amaçlanmıştır. Bu amaçla geliştirilen uygulamalardan biri de eğitici drama anlayışıdır. Günümüzde öğreneni merkeze alan yaklaşımların ön plana çıkmasıyla çağdaş eğitim anlayışı, öğrenenin ve öğretmenin rollerini değişime uğratmıştır. Öğrenenden kendi öğrenme sürecinini yöneterek sorumluluğunu alması öğretmenin ise bilgiyi aktarmak yerine öğrenmeyi destekleyen, rehberlik eden ve kolaylaştıran birey olması beklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitici Drama, Oyun, Eğitim,

ABSTRACT

Together with modernity, the link between knowledge and action is broken. So now the information has become learned and taught for their own values, not to be applied. This eliminates the responsibility of applying knowledge to one's own life in the case of one of the methods of applying knowledge. This has made people's relationship with knowledge more mechanical. Until the Industrial Revolution, knowledge was learned to achieve wisdom both in the West and in us. After the Industrial Revolution, with the emergence of the phenomenon of college built outside the monopoly of the church, the status of the knowledge that came to that day has changed, now how in practical life from knowledge has emerged understanding that you can benefit. This resulted in the inability to apply knowledge to one's own life.

Another phenomenon that comes out of our lives together with modernity is the need to play games that human beings are housed regardless of age. For the last 350 years, the game has been recognized only for a children-specific need. Since the last quarter of the 20th century, after the spread of the computer and later tablet and mobile phone, the game has now emerged from the world of children.

Seeing negative consequences such as the disappearance of creativity brought by the departure of games from the world of children, educators wanted to re-introduce games to education. For this purpose, it is aimed to reduce the amount of what is learned and the child learns with fun. One of the applications developed for this purpose is the understanding of educational drama. Today, contemporary education approach has changed the roles of learner and teacher with the prominence of approaches that take the center of the learner. The teacher is expected to be the individual who supports, guides and facilitates learning rather than transferring the knowledge to take responsibility from the learner by managing his own learning process.

Keywords: Educational Drama, Game, Education

KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

ÇELEBİ UNVANININ ANADOLU'DA KULLANIMINA DAİR (XIII-XIV. YÜZYILLAR)

Prof. Dr. İsmail ÇİFTCİOĞLU

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
ORCID: 0000-0002-8116-1425

Özet

Çalap isminden geldiği ileri sürülen çelebi tabirinin, Anadolu'da ne zaman ortaya çıktığına dair kesin bir bilgi bulunmamakla birlikte, Mevlânâ'nın müridi ve halifesi Hüsâmeddin Çelebi'nin bu unvanla anılan ilk şahsiyet olduğu kabul edilmektedir. Mevlevî geleneğine göre Sultan Veled'in oğlu Ulu Ârif Çelebi'den itibaren onun soyundan gelenler de çelebi unvanıyla anılmışlardır. Kaynaklarda bu dönemde tasavvufî çevreler dışında, çelebi unvanını kullanan bazı ilim ve devlet adamlarından bahsedilmektedir. Ancak Selçuklu hanedan mensuplarının bu tabirle anıldıklarını gösteren her hangi bir kayda rastlanmamıştır. Beylikler döneminde başta hanedan mensupları olmak üzere vezirlik ve kazaskerlik makamında bulunan kimi devlet adamları ile ahî ve sûfîler çelebi unvanını kullanmışlardır. Osmanlılarda daha Orhan Gazi zamanında çelebi unvanını alan bazı mutasavvıfların bulunduğu anlaşılmaktadır. Hanedan mensuplarının ise bu unvanı Murad Hudâvendigâr döneminden itibaren taşımaya başladıkları ve Yıldırım Bayezid'in oğullarının da aynı unvanla anıldıkları bilinmektedir. Çalışmada, XIII. yüzyılın ikinci yarısından XIV. yüzyılın sonuna kadarki süreçte çelebi unvanının Anadolu'da kimler tarafından kullanıldığına dair örnekler sunulmakta, konuyla ilgili bazı tespit ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

Anahtar kelimeler: Çelebi, Türkiye Selçukluları, Beylikler, Osmanlılar

ABU NASR FARABİ EL TURKİ: MUSİKİ ALANINDAKİ YERİ

BİLAL ERDOĞAN
Nahçıvcan Universitesi doktorantı
Orcid code:0000-0002-1799-7690

Prof.Dr. Rufat Latif oğlu Huseynzade
Azerbaycan Devlet Pedaqoji Universitesi

Farabi hicri 240 yılında Farab yakınlarında vasi' köyünde dünyaya gelmiş olup tam adı Muhammet b. Muhammet b. Turhan , künyesi Ebu Nasr'dır. İlk tahsilini doğduğu yerde tamamlamıştır. Farabi "Birinci öğretmen"' ünvanıyla anılan Aristo'nun ardından "İkinci öğretmen"' ünvanına sahip olmuştur. O Aristo`nun eserlerini arapçaya çevirmiş, sadeleştirmiş, şerhler yazmıştır ki, onun bu eseri tüm Şarkta ün kazanmıştır. 11. asrda yaşamış Ebu Eli İbn Sina demiş ki, : Ben Aristoyu 40 kere okudum bir şey anlamadım. Fakat Farabi`yi bir kere okudum her şeyi anladım ve Tibb Kanunları, Şefa kitablarını yazdım. Farabinin Aristo eserlerinin tecümesi Azerbaycana da ulaşmış, dahi şair Nizami Gencevi Gencede saray kitabhanesinde Aristoyu Farabi'nin tercümesinden okumuş ve Aristonun yaş bölgüsünü(yaş dönemleri) beğendiğini yazmış oğlu Muhammede7, 14, 21 yaşalarında nasihat verici şiirler yazmıştır.

Farabi islam kültür ve medeniyertinin en parlak döneminde yaşamıştır. Zira hicretin ikinci asrının ilk yarısında ilim ve kültür tohumları müslümanlar tarafından, özellikle iran kültür ve medeniyetinin etkisi altında olan bölgede farklı vesilelerle atılmıştır.

Musiki'yi ilimler sınıflandırmasında matematiğin bir dalı olarak gören Farabi bu alandaki ilmi faaliyetlerini hızla davam ettirmiştir. O musikiye dair müstakil eserler yazmıştır. Bunlar, "El medhel ile sanaa' el musiki"', " Kitab fi ihsa-ul ika' va-l ikaat"', "Sanaate fi-l musiki"' ve "El musiki-l kebir"' gibi şahane eserlerdir. Bunlar arasında bugün elimize ulaşan "'el musiki-l kebir"' o güne kadar musiki ilmi hakkında yazılmış olan en büyük kitaptır. Farabi bu kitabı yazarken felsefi öğreti ve teorilerinin yanında müzik aletleri çalmadaki maharetinden ve tecrübelerinden de yararlanmıştır. Farabi'nin herşeyden önce müzik teorisini kendine has üslubuyla ortaya koymuş ve ona müziğin tarifi ve kısımlarıyla başlamıştır. Musikiyi matematik ilimlerinin dördüncü ilmi olarak belirleyen Farabi musikiyi şöyle tarif ediyor: "Musiki ilmi genel olarak elhan çeşitlerini tanıtan ve elhanı oluşturan şeyleri araştıran elhanın ne için ve nasıl oluştuğunu aydınlatıp onu etkisinin artmasını ve daha beğenilir hale getiren alimdir" ilk olarak Farabi ses dalgalarını kağıda göçürerek musiki notalarının esasını(temelini) koymuştur. O bu gün Azerbaycan da çalınan milli müzik aleti olan tarı icat

etmiştir. Farabi bir çok müzik aletleri icat etmiş, batı ülkelerine Şark müzik aletleri hakkında – özellikle Ud, Tambur, Saz, Tar, Dü tar, Mizmar, Rübab vs. hakkında çok değerli bilgiler vermiştir. Farabi'nin müzik ilminin gelişmesine büyük katkıları olmuştur .ilk olarak o 22 pilleli (tuşlu) ses sitemi yaratmış, müziğin felsefi ve matematik esaslarının temelini yaratmıştır

Anahtar sözcük: Farabi, Azerbaycan müzik, müzik aletleri, musikişinas.

SONUÇ

Farabi X. asırda yaşamış büyük filozof, matematik , ansiklopedist ve musikişinas olmuştur. O bu alanlarda değerli esereler yazmış, dünya ilim alemine büyük katkılar sağlamıştır. Tarihe "Muallimi sani" ismi ile dahil olmuş olan Farabi müzik alanında büyük hizmetleri olmuştur. İlk olarak o ses dalgalarını kağıda göçürerek müzik notlarının esasını yaratmıştır. Kendisi müzik aletleri icat etmiş ve müzik aletleri hakkında- özellikle, Ud, Saz, Tar, Dü tar, Mizamr, Tambur ve başka müzik aletleri hakkında değerli bilgiler vermiştir. Eserleri uzun yıllar Avrupa ve Şark üniversitelerinde öğrenilmiştir.

KAYNAKÇA

1.Yayya Akyüz Türk Egitim tarihi. Türkiye, Ankara 1985

2. Nevzat Küsoğlu. Türk dünyası tarihi ve türk medeniyyeti üzerine düşünceler.Türkiye, İstanbul, 1990.

3. Ramazan Kamiloğlu. Ahmed oğlu Şükrullah ve "Edvâr-ı mûsikî" adlı Türkiye, eseri. Ankara, 2007.

4. Rufat Latif oğlu Huseynzade. Kadim ve erken orta asrlrada Azerbyacanda tahsil ve pedaqoji fikir. Baku, 2007

FARABİNİN EGİTİM GÖRÜŞLERİNDE MUZİK

Prof. Dr. Rufat Latif oğlu Huseynzade

Azerbaycan Devlet Pedaqoji Universitesi

ÖZET

Dünya ilim ve medeniyyetine büyük katkılar vermiş, türk dünyasının ünlü alimlerinden biri de Ebu Nasr Farabi El – Türkidir (870-957). Farabi araplara kendi dillerinde ilk büyük ansiklopediyi kazandıran, Şark alemine Aristoyu yakından tanıtan, Batıya müzik aletleri hakkında ilk bilgileri veren, felsefe müzik, matematik, tıp ve botanika sahasında büyük alim gibi tanınmıştır.

Farabinin ilmi- pedaqoji irsinde başlıca yeri müzik ve felsefi-pedaqoji yönümlü eserler tutur. Farabi henüz hayatta iken çağdaşları onu "Ulu muallim" olarak adlantırmışlar. Ebu Nasr Bağdatta ünlü alimlerden tahsil almış, fars, arap, yunan, latın dillerini, tibbi, matematiki, mantiki öğrenmiş felsefe ile uğraşmış sonra ise Harrana gitmiş orada xristiyan alimlerinin felsefi mühazirelerini dinlemiş, daha sonra Kahireye gitmiş, Reyde (Tahran) olmuş, nihayet Şam şeherinde tahsil ocaklarından birine davet almıştır. Farabi felsefe, mantık, etika, tibb, müzik, matematik ve tabiat bilimlerine dair 100-den fazla eser yazmıştır. O bu eserlerinde kendi pedaqoji ideyalarını yaymıştır. Farabi pedaqogikayı felsefenin bir terkib hissesi gibi kabul etmiştir. eserlerinde bir sıra pedaqoji terimlerin (Talim, terbiye, tahsil, ahlak, edep, bilgi, bacarık, temrin ves.) mahiyetini açıklamış onların mahiyetini, mezmununu müeyyenleştirmiştir.

Farabi ömrünü yalnız elm qazanmaya sarf etmiş vaktini semeresiz işlerle,boş sohbetlerle geçirmemiştir. Kendisi de bu konuda böyle yazmıştır: "Zamanın ters, tanışlarının faydasız, her reisin manasız ve her başın hasta olduğunu görünce, evime kapanıp şeref ve haysiyetimi korudum. Yanımda olan ve avcumda sakladığım hikmet şerabından içtim. Süfrü dostlarım mürekkep şişeleridir, sazım onların şakkıltısıdır . Bu arada dünyadan izleri silinen hikmet ehlinin söhbetleri ile zenginleşirim..." .

Farabi Bağdat tahsilinden sonra vatanı olan Türküstana gelmiş ve burada Emir Mansur Ibn Nuxarun xahişi ve "Et-Telim Es-Sani" (İkinci telim) eserini yazmıştır ki, bu eserden devrinin alimleri çok faydalanmışlar. Alimler göstermişler ki, bu eser Aristonun felsefesinin sadeleştirilmiş ve yeniden işlenmiş formasıdır. Bu eserine göre Aristonunn "İlk muallim" ismine karşılık olarak Farabiye "İkinci muellim" ("Müellim-i-Sani") ünvanı verilmiştir.

Farabi insanm manevi egitimine yüksek değer vererek gösterir ki, maneviyyat kalbin iyi işler görmek için ihtirasından ileri geliyor. Maneviyyat ve aklın gücü insanın liyakatını meydana getiriyor. Farabi gösterir ki, bedenin faliyetine ruh istikamet verir. Ruhun varlığı ise akla bağlıdır. Akıl ise bilgi ve idrak sayesinde inkişaf ediyor. O böyle sonuca geliyor ki, ahlakilik, kötüyü ve iyiyi seçebilmek yeteneği akılla mümkündür.

Farabinin müzik ve estetika alanında değerli ilmi çalışmaları vardır. Farabi gösteriyor ki, manevi terbiye, etik tehsil insan terbiyesinin esasını teşkil ediyor. O doğruculuğu ve hayırseverliği şahsiyetin en mühüm manevi hissesi hesap ediyor.

Farabinin ilmi-pedagoji eserlerinde estetik terbiye, özellikle müzikle terbiye mühüm yer tutur. Böyle ki, Farabi kamil insanın terbiyesinde müziğin, estetik terbiyenin roluna yüksek kiymet veriyor. insanın hererefli inkişafmda müsikiden terbiye vasitesi gibi istifade edilmesini ileri sürüyor. O gösteriyor ki, ince sanatla maralanmak insanın doğal isteğidir. Musiki insanın kalbini etkileyor. Kalp insanın faliyetine yön verir, tekeyülünü geliştirir.

Kalbin sayesinde insan bu veya diğər işe sevk ediliyor. Müzik insanın kalbinde emosional terzde mühtelif hallar yaratır, duyulanı haldan-hala salabilir. Bütün bunlar ise kalp terbiyesinde mühüm ehemiyet kesp ediyor.

Farabi müsikiyi üç türe ayırmıştır: Sevimli musiki- (El-Muzisel) insanda hoş duygular yaratır; Hiddetli musiki- (El-infialiye) insanda ihtiras ve hiddet yaratıyor; hayali musiki (Ed-Muhayyil) insanm tasavur ve tekeyülünü inkişaf ettiriyor. Farabi «Kitabül musiki-əl Kəbir» eserinde havanın raksların- den meydana gelen ses hadisesinin ilk mantıki izahmı, sesin fiziki ve fizioloji şerhini vermiş ve ilk defa olarak ses dalgalarını kağıda göçürerek musiki notasının esasnı koymuştur. Farabi hem de bir besteci ve güzel müzik ifaçısı olmuştur. Şark müzik aletleri hakkında Batı insanlarna melumat vermiştir.Farabi özü de musiki aletleri ihtira etmiş, Tarı icat etmiştir.

Farabi hem Batı hem de Doğu aleminin büyük alimi, musikişinası, filozofu ve pedagogu olmuştur.

RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021

KRİTİK YENİDEN SAFLAŞMA OLGUSU ÇERÇEVESİNDE 3 KASIM 2002 GENEL SEÇİMLERİ: CUMHURİYET HALK PARTİSİ'NİN OYLARINI ARTIRMASI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ[1], Arş. Gör. Kinem TOKDEMİR[2], Damla ELCAN[3]

[1] Beykent Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-4053-2074

[2] Beykent Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0003-4149-1726

[3] Hacı Bayram Veli Üniversitesi, ORCID ID: 000-0002-7974-6870

ÖZET

"Güzel günler göreceğiz" ve "Türkiye'den 'Tek Başına İktidar' İstiyoruz…" sloganları ile Deniz Baykal önderliğinde seçimlere giren Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), 3 Kasım 2002 genel seçimlerinde ana muhalefet partisi konumuna gelmiştir. Nitekim bir önceki seçimlerde barajı geçemeyen CHP, 2002 genel seçimlerinde %19.4 oranında oy alarak, oylarını önemli ölçüde artırmış ve parlamentoya ikinci parti olarak girmiştir. Bu bağlamda seçimler, yalnızca bir seçme eylemi değildir; seçimlere giren partilerin oylarını artırması\düşürmesi veya partilerin aldığı oylarda değişiklik olmaması bir sürecin parçasını oluşturmaktadır. Bu minvalde, parti tabanında radikal ve sürekli değişiklikleri içeren kritik yeniden saflaşma olgusu çerçevesinde CHP'nin bir önceki seçimlere kıyasla oylarını hangi dinamikler çerçevesinde artırdığı analiz edilebilir. Normal seçimlerden farklı olarak kritik yeniden saflaşmaların meydana geldiği seçimler; partiye duyulan güvensizliğin, partilerin seçim faaliyetlerinin, lider söylemlerinin; genel anlamda mevcut sorunların, krizlerin veya partilerin politika değişikliklerinin seçmen tercihlerine nasıl yansıdığı ile ilgilidir. Dolayısıyla siyasi, ekonomik, sosyal, psikolojik ve hatta çevresel faktörler seçmenlerin oy verme tercihleri üzerinde etkili olur ve yapılan seçimler sonucunda seçim tipi belirlenir. Bu seçim tipinin ortaya çıktığı seçimlerde, seçmenler sürecin etkisiyle bir sonraki seçimlerde başka bir partiye oy verebilirler veya oy kullanmayabilirler. Buradan hareketle bu çalışmada; kritik yeniden saflaşma olgusu çerçevesinde 3 Kasım 2002 genel seçimlerine giden süreçte CHP odağa alınmıştır. Çalışmanın kavramsal ve metodolojik ana hatlarını oluşturan 'kritik yeniden saflaşma' olgusu açıklanmış, bu kavram çerçevesinde CHP'nin oylarını artırarak yükselişe geçişi incelenmiş, genel bir değerlendirme yapılarak 'sonuç' başlığı ile sonlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Seçim, Kritik Yeniden Saflaşma Olgusu, 3 Kasım 2002 Genel Seçimleri, Cumhuriyet Halk Partisi.

KARADENİZ 5. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
RİZE
19 - 21 ŞUBAT 2021